

Letno poročilo 2016

Sava Turizem d.d. in Skupina Sava Turizem

SAVA
HOTELS & RESORTS

KAZALO

1	KLJUČNI PODATKI O POSLOVANJU V LETU 2016	4
2	KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	6
2.1	Pismo Uprave.....	6
2.2	Poročilo Nadzornega sveta	8
2.2.1	Delovanje nadzornega sveta	8
2.2.2	Način in obseg preverjanja vodenja družbe	8
2.2.3	Letno poročilo.....	10
2.2.4	Revizorjevo poročilo	11
2.2.5	Pripombe nadzornega sveta k letnemu poročilu za leto 2016 in k poročilu uprave o razmerjih s povezanimi družbami.....	11
2.2.6	Potrditev letnega poročila za leto 2016	11
2.3	Predstavitev in organiziranost Skupine Sava Turizem	12
2.3.1	Predstavitev Skupine Sava Turizem.....	12
2.3.2	Dejavnost in organiziranost matične družbe Sava Turizem d.d.	13
2.3.3	Osebna izkaznica družbe Sava Turizem d.d.....	14
2.4	Pregled pomembnejših dogodkov v letu 2016 in po koncu obračunskega obdobja.....	15
2.5	Organi vodenja in upravljanja.....	18
2.5.1	Uprava	18
2.5.2	Nadzorni svet.....	18
2.5.3	Sistem vodenja in upravljanja	19
2.5.4	Izjava o upravljanju družbe.....	20
2.5.5	Izjava o spoštovanju kodeksa upravljanja nejavnih družb	21
2.6	Upravljanje s tveganji	22
2.7	Finančno upravljanje	25
2.8	Podpis letnega poročila in njegovih sestavnih delov za družbo Sava Turizem d.d. in Skupino Sava Turizem za leto 2016	25
3	POSLOVNO POROČILO	26
3.1	Razvojna strategija.....	26
3.2	Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2016 in napovedi za leto 2017.....	27
3.3	Trženje in kupci.....	28
3.4	Nabava in dobavitelji	30
3.5	Sistemi kakovosti in razvoj poslovnih procesov	30
3.6	Razvoj informacijske tehnologije.....	31
3.7	Naložbene aktivnosti	32
3.8	Poslovanje Skupine Sava Turizem.....	33
3.9	Poslovanje družbe Sava Turizem d.d.	35
3.10	Pogled v leto 2017	37

4	TRAJNOSTNO POROČILO	38
4.1	Informacije o zaposlenih.....	38
4.2	Skrb za varnost in zdravje zaposlenih pri delu.....	41
4.3	Področje ekologije	42
4.4	Razvoj družbene skupnosti	43
5	RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI ZA SKUPINO SAVA TURIZEM	45
5.1	Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Sava Turizem v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU	45
5.2	Sestava Skupine Sava Turizem ter podatki o poslovanju odvisnih družb v letu 2016.....	49
5.3	Pojasnila k računovodskim izkazom skupine Sava Turizem v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU	51
5.3.1	Podlaga za sestavitev računovodskih izkazov	51
5.3.2	Pomembnejše računovodske usmeritve	53
5.3.3	Določanje poštene vrednosti	68
5.3.4	Obvladovanje finančnih tveganj.....	70
5.3.5	Razkritja k računovodskim izkazom Skupine Sava Turizem, sestavljenimi v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU	73
5.4	Izjava uprave za skupino Sava Turizem.....	95
5.5	Revizorjevo poročilo za Skupino Sava Turizem.....	96
	98	
6	RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI ZA DRUŽBO SAVA TURIZEM D.D. V SKLADU S SLOVENSKIMI RAČUNOVODSKIMI STANDARDI.....	99
6.1	Računovodski izkazi za družbo Sava Turizem d.d. na dan 31. 12. 2016	99
6.2	Pojasnila k računovodskim izkazom za družbo Sava Turizem d.d.	105
6.2.1	Podlaga za sestavitev računovodskih izkazov	105
6.2.2	Pomembnejše računovodske usmeritve	107
6.2.3	Obvladovanje finančnih tveganj.....	118
6.2.4	Pojasnila posameznih postavk računovodskih izkazov	121
6.2.5	Razkritje poslov z izbranim revizorjem.....	139
6.3	Izjava uprave za družbo Sava Turizem d.d.....	140
6.4	Poročilo neodvisnega revizorja za družbo Sava Turizem d.d.....	142

1 Ključni podatki o poslovanju v letu 2016

Ključni podatki in kazalniki za Skupino Sava Turizem¹ po MSRP

	2015 po MSRP	2016 po MSRP	Indeks 2016/2015
POSLOVNI IZID			
Poslovni prihodki (v 000 EUR)	67.125	70.116	104,5
Prihodki iz prodaje (v 000 EUR)	65.411	68.917	105,4
Poslovni izid iz poslovanja (v 000 EUR)	6.593	7.447	112,9
Poslovni izid pred obdavčitvijo (v 000 EUR)	1.889	1.061	56,2
Čisti poslovni izid poslovnega leta (v 000 EUR)	2.012	284	14,1
Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA) (v 000 EUR)	13.763	14.614	106,2
BILANCA STANJA			
Bilančna vsota (v 000 EUR)	168.218	170.518	101,4
Dolgoročna sredstva (v 000 EUR)	156.018	155.502	99,7
Kapital (v 000 EUR)	97.449	96.786	99,3
Dolgoročne finančne obveznosti (v 000 EUR)	45.827	38.303	83,6
Neto finančni dolg (v 000 EUR)	41.971	41.362	98,5
NALOŽBENE AKTIVNOSTI			
Naložbe v osnovna sredstva (v 000 EUR)	6.276	4.235	67,5
ZAPOSLENI			
Število zaposlenih na dan 31.12.	1.013	1.013	100,0
KAZALNIKI			
Dodana vrednost na zaposlenega (v 000 EUR)	34,8	36,3	104,3
Čista dobičkonosnost prihodkov	3,0%	0,4%	
Čista dobičkonosnost kapitala	2,1%	0,3%	
Neto finančni dolg / kapital	0,43	0,43	99,2
Neto finančni dolg / kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	3,05	2,83	92,8
Zadolženost / Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	3,63	3,54	97,5
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti	0,79	0,59	75,0
Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA) / prihodki iz prodaje	21,0%	21,2%	
ŠTEVILO DRUŽB V SKUPINI			
Število družb v skupini na dan 31.12.	4	5	

Opomba: Prikazani so podatki iz konsolidiranih izkazov Skupine Sava Turizem po Mednarodnih računovodskih standardih. Leta pred 2015 niso prikazana, ker so bila revidirana po Slovenskih računovodskih standardih. V letu 2015 so v Skupino vključene družbe Sava Turizem d.d., SAVA TMC, d.o.o., Cardial d.o.o. in Sava Zdravstvo d.o.o., v letu 2016 pa še zavod SEIC, Moravske toplice.

^{1 1} Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA) je izračunan kot seštevek dobička iz poslovanja in odpisa vrednosti iz naslova amortizacije. Neto finančni dolg je izračunan kot razlika med finančnimi obveznostmi in denarnimi sredstvi ter kratkoročnimi depoziti pri bankah.

Ključni podatki in kazalniki za družbo Sava Turizem d.d. po SRS

	2013	2014	2015	2016	Indeks 2016/2015
POSLOVNI IZID					
Poslovni prihodki (v 000 EUR)	63.195	63.150	66.131	68.900	104,2
Prihodki iz prodaje (v 000 EUR)	61.916	61.610	64.423	67.823	105,3
Poslovni izid iz poslovanja (v 000 EUR)	-2.474	2.535	5.699	6.405	112,4
Poslovni izid pred obdavčitvijo (v 000 EUR)	652	474	1.472	4.587	311,5
Čisti poslovni izid poslovnega leta (v 000 EUR)	670	483	1.667	3.928	235,7
Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA) (v 000 EUR)	4.831	9.529	12.482	13.164	105,5
Kosmati denarni tok iz poslovanja pred najemninami (EBITDAR) (v 000 EUR)	6.481	11.251	13.849	14.715	106,3
BILANCA STANJA					
Bilancijska vsota (v 000 EUR)	162.527	159.440	155.934	157.781	101,2
Dolgoročna sredstva (v 000 EUR)	145.828	144.000	143.025	142.250	99,5
Kapital (v 000 EUR)	93.483	94.388	96.121	99.278	103,3
Dolgoročne obveznosti (v 000 EUR)	43.594	35.747	36.478	33.851	92,8
Neto finančni dolg (v 000 EUR)	35.652	34.190	32.057	27.508	85,8
NALOŽBENE AKTIVNOSTI					
Naložbe v osnovna sredstva (v 000 EUR)	5.332	4.448	6.104	4.195	68,7
ZAPOSLENI					
Število zaposlenih na dan 31.12.	939	976	1.002	1.001	99,9
KAZALNIKI					
Dodana vrednost na zaposlenega (v 000 EUR)	27,3	32,4	34,9	36,5	104,4
Čista dobičkonosnost prihodkov	1,1%	0,8%	2,5%	5,7%	226,2
Čista dobičkonosnost kapitala	0,7%	0,5%	1,8%	4,1%	232,5
Neto finančni dolg / kapital	0,4	0,4	0,33	0,28	83,1
Neto finančni dolg / kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	7,4	3,6	2,57	2,09	81,4
Zadolženost / Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA)	9,7	4,6	3,20	2,86	89,5
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti	1,4	0,9	1,05	1,21	115,8
Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA) / prihodki iz prodaje	7,8%	15,5%	19,4%	19,4%	100,2
FIZIČNI PODATKI					
Število nočitev	1.070.467	1.071.760	1.112.075	1.133.457	101,9
Zasedenost kapacitet (v %)	56,7%	58,4%	60,4%	61,6%	
Penzionski prihodki na prodano sobo (v EUR)	77,4	77,9	79,1	82,1	103,8
Penzionski prihodki na razpoložljivo sobo (v EUR)	44,1	45,5	47,8	50,6	105,7
Penzionski prihodki na nočitev (v EUR)	40,8	41,0	41,8	43,3	103,8
Penzionski in izvenpenzijski prihodki na razpoložljivo sobo (v EUR)	76,9	77,1	81,3	85,8	105,5
Tržni delež po številu nočitev v hotelih & apartmajih (SSNZ)	26,6%	27,2%	27,7%	27,1%	

Opomba: Prikazani so podatki družbe Sava Turizem d.d. iz izkazov po Slovenskih računovodskih standardih. V drugi polovici leta 2013 je bila na hčerinsko družbo Sava Golf d.o.o. izvedena izčlenitev dejavnosti golfa na Bledu. Izčlenitev je bila vpisana v sodni register 2. 12. 2013 s presečnim datumom 31. 7. 2013. Družba Sava Golf d.o.o. je bila 16. 12. 2013 prodana. Izkaz poslovnega izida družbe Sava Turizem d.d. zato vključuje podatke dejavnosti golfa na Bledu do 31. 7. 2013, od 1. 8. 2013 dalje do prodaje družbe pa so bili upoštevani podatki v konsolidiranih izkazih.

2 Korporativno upravljanje

2.1 Pismo Uprave

Spoštovani delničarji, sodelavci in poslovni partnerji Skupine Sava Turizem,

za nami je še eno v nizu uspešnih poslovnih let. Za Skupino Sava Turizem je bilo leto 2016 naporno, polno izzivov, vendar kljub temu ponovno uspešno. Uresničili in presegli smo zastavljene prodajne cilje, ki so bili zopet rekordni. Še dodatno smo izboljšali stroškovno učinkovitost poslovanja ter dosegli pričakovan dobiček iz poslovanja in EBITDA. Navedeno smo dosegli kljub visokim obremenitvam s koncesijsko dajatvijo za uporabo termalnih vod in dodatnim obremenitvam na področju stroškov dela. Na rezultate Skupine je znatno vplivala insolventnost matične družbe, katere učinki so vidni predvsem na finančnem delu poslovanja.

Tako v panonskem termalnem delu kot na Bledu smo ustvarili še višje število prenočitev kot v letu 2015, ki je bilo rekordno po letu 2011. Predvsem pa smo uspeli povečati iztržene cene in s tem realizirati povečanje prihodkov od prodaje za 5,4 odstotka glede na predhodno leto.

Ob stalni skrbi za dvig kakovosti storitev ohranjamo konkurenčno cenovno politiko, prilagojeno segmentom gostov, njihovim potrebam, željam in kupni moči. Na ravni Sava Turizma smo lani zabeležili rast prihodkov na večini trgov: Sloveniji, germanskih trgih, trgih vzhodne Evrope in Balkana, ter prekomorskih držav in Rusije. Razširili smo partnersko mrežo ter sistematično povečevali delež individualnega in organiziranega trga.

V panonskem termalnem delu smo lani ustvarili za 1,8 odstotkov več prenočitev v primerjavi s preteklim letom. V okviru članov Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč smo dosegli 27,1-odstotni tržni delež hotelskih in apartmajskih nočitev, na ravni države pa smo dosegli 11,9-odstotni tržni delež. Delež se je glede na preteklo leto zaradi manjšega števila razpoložljivih sob iz naslova prenove sob v hotelu Ajda v Moravskih Toplicah znižal za 0,6 odstotne točke glede na preteklo leto, vendar pa beležimo visoko rast iztrženih cen, kar je vplivalo na rast prihodkov. V termalnem delu smo povečali delež tako tujih kot domačih gostov. Na Bledu smo zabeležili 2,3-odstotno povečanje nočitev glede na preteklo leto, pri tem pa se je iztržena cena povečala za 3,7 odstotka.

Pozitivne trende izkazuje tudi dejavnost zdravstva, ki je v letu 2016 že presegla prihodke, načrtovane v zastavljeni strategiji razvoja zdravstva za leto 2019. V drugi polovici leta smo uspešno nadomestili težave in izpad prihodkov koncesijskega dela dejavnosti ZZZS zaradi težav z anesteziologiji v mariborskem UKC. Število zdravstvenih nočitev se je tako na letnem nivoju povečalo za 2,8 odstotka, prihodki zdravstva pa so se povečali za 5,7 odstotka.

Realizirali smo 70 milijonov evrov poslovnih prihodkov, kar je 3,5 milijonov EUR več in ustvarili 7,4 milijone evrov dobička iz poslovanja. Z racionalizacijo stroškov smo uspeli nekoliko zmanjšati vpliv povečanja stroškov koncesije za termalno vodo, ki so se povečali v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o vodah.

Tudi v letu 2016 smo redno odplačevali vse obveznosti. Realizirali smo denarni tok iz poslovanja v višini 14,6 milijonov evrov, ki je najvišji v zadnjih šestih letih in se je od leta 2011 povečal za 109 odstotkov.

Realiziran čisti dobiček v letu 2016 v višini 284 tisoč EUR je seveda nižji kot v predhodnem letu. Na znižanje je vplival odpis terjatev hčerinske družbe Sava TMC, d.o.o., do družbe Sava d.d. Družba TMC, d.o.o., je skupaj z družbo Sava Turizem d.d. v letu 2016 poplačala neplačani zapadli dolg Save d.d. do Pokojninske družbe A, d.d., zaradi preprečitve prisilne unovčitve hipotek s prodajo zastavljenih nepremičnin. Pri reševanju nastale situacije uprava Sava Turizem d.d. ni imela boljše alternative.

V 2016 so bile izvedene investicije v višini 4,2 milijona evrov, kar je manj od načrtovanih. Investicijsko dejavnost smo namreč zamaknili zaradi insolvenčnega postopka matične družbe. Vse investicije je Skupina financirala iz tekoče ustvarjenega denarnega toka.

Posebno pozornost smo v lanskem letu namenili prenovi večjega dela sob v hotelu Ajda v Termah 3000-Moravskih Toplicah, ki so v novi preobleki začele razvijati goste v marcu lanskega leta. Poleg te največje investicije v lanskem letu smo na Bledu zaključili klimatizacijo sob v hotelu Park, pripravili projekt prenove hotela Golf in v tem sklopu prenovili dve vzorčni sobi. Zaključili smo del prenove jedilnice ter prireditvene dvorane Radin ter preuredili prostore zdravstvene dejavnosti v Termah Ptuj.

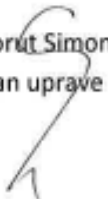
V prihodnjem obdobju se osredotočamo na zagon obsežnejšega investicijskega cikla. Skupina Sava Turizem namerava v letu 2017 za ključne strateške projekte nameniti 11,2 milijonov evrov, skupaj z rednim vzdrževanjem kapacitet pa 14 milijonov evrov. Načrtovane investicije bodo v letu 2017 usmerjene predvsem v dve največji destinaciji, in sicer Sava Hoteli Bled ter Terme 3000 – Moravske Toplice.

Navedena vlaganja so ključna za nadaljnje izboljšanje dobičkonosnosti poslovanja in povečanje učinkovitosti na vseh področjih delovanja.

Za Skupino Sava Turizem so tudi v prihodnje primarni cilji ohraniti zadovoljnega gosta, ohraniti vodilni tržni položaj, odlično sodelovanje s poslovnimi partnerji in lokalnimi skupnostmi ter nenazadnje motivirani sodelavci.

Zahvaljujemo se članom nadzornega sveta in poslovnim partnerjem za izkazano zaupanje ter podporo, predvsem pa vsem sodelavcem za požrtvovalno delo.

Borut Simonič
član uprave

Renata Balažič
predsednica uprave

2.2 Poročilo Nadzornega sveta

2.2.1 Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je leta 2016 deloval v šestčlanski sestavi.

Predstavniki delničarjev v nadzornem svetu so bili do 2. 2. 2016 predsednik nadzornega sveta mag. Matej Narat, namestnik predsednika Andrej Andoljšek ter člana Milan Marinič in Miran Kraševac, nadalje pa so interese delničarjev v nadzornem svetu zastopali predsednik nadzornega sveta Miran Kraševac, namestnik predsednika mag. Matej Narat ter člana Milan Marinič in Aleš Aberšek. Milan Marinič je 23. 12. 2016 podal odstopno izjavo za odstop z mesta člana nadzornega sveta. Interese zaposlenih v nadzornem svetu sta v letu 2016 zastopala Anton Vidic in Tomislav Sabo.

V okviru nadzornega sveta je tudi v letu 2016 delovala revizijska komisija. Do 2. 2. 2016 so jo sestavljali predsednik Milan Marinič ter člana mag. Antonija Pirc in Gregor Rovanišek. Z dnem 3. 2. 2016 so mandat nastopili Milan Marinič, Gregor Rovanišek in Dušan Kumer, na mesto predsednika revizijske komisije pa je bil imenovan Milan Marinič.

2.2.2 Način in obseg preverjanja vodenja družbe

Vodenje družbe Sava Turizem d.d. je v letu 2016 preverjal nadzorni svet družbe skupaj z revizijsko komisijo nadzornega sveta.

Nadzorni svet

V letu 2016 je bilo deset sej nadzornega sveta, od teh dve korespondenčni.

V tem obdobju je nadzorni svet sprejel poročilo nadzornega sveta družbe Sava Turizem d.d. o delu nadzornega sveta v letu 2015, o preveritvi letnega poročila družbe Sava Turizem d.d. in Skupine Sava Turizem za leto 2015 z mnenjem nadzornega sveta o revidiranem letnem poročilu družbe Sava Turizem d.d. in Skupine Sava Turizem za leto 2015 ter o preveritvi poročila uprave o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2015 z mnenjem nadzornega sveta o revidiranem poročilu uprave o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2015.

Potrdil je letno poročilo družbe Sava Turizem d.d. in skupine Sava Turizem za leto 2015 z revizorjevim mnenjem ter poročilo uprave o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2015 z revizorjevim mnenjem.

Seznanil se je z bilančnim dobičkom na dan 31. 12. 2015 ter podal pozitivno mnenje k njegovi razporeditvi. Skupščini delničarjev je med drugim predlagal imenovanje revizorja računovodskih izkazov družbe za leto 2016 in podelitev razrešnice upravi in nadzornemu svetu družbe za leto 2015 ter razporeditev bilančnega dobička na dan 31. 12. 2015.

V februarju 2016 je imenoval člane in predsednika revizijske komisije nadzornega sveta. V tem mesecu je sprejel tudi odločitve o spremembah v sestavi uprave družbe in imenoval predsednico uprave družbe.

Podal je soglasje k ustanovitvi izobraževalnega centra.

Sprejel je poslovni načrt družbe Sava Turizem d.d. in Skupine Sava Turizem za leto 2017.

Podrobneje je sledil procesu investiranja.

Seznanil se je s poročilom revizijske komisije o delu revizijske komisije v letu 2015, s poročilom notranje revizije o delu notranje revizije v letu 2015 ter z načrtom izvedbe projektov notranje revizije za leto 2017. Tekoče delo revizijske komisije je spremljal na rednih sejah, predvsem na področju notranjih kontrolnih mehanizmov, zunanje revizije, upravljanja terjatev, uresničevanja priporočil notranje revizije ter uvedbe novega poročevalskega sistema.

Četrtno je obravnaval poročila družbe o sodnih sporih.

V skladu s strategijo družbe je redno spremljal razvoj področja zdravstva.

Redno je obravnaval tudi poročila o poslovanju skupine. Preverjal je uresničevanje poslovnega načrta in zavez, dogovorjenih z reprogramom kreditov. Spremljal je aktivnosti družbe v zvezi z morebitnim refinanciranjem kreditov ter posebno pozornost posvetil unovčevanju hipotek s strani Pokojninske družbe A, d.d., in pogajanju z bankami za najem dodatnega kredita iz tega naslova.

Pregledoval je sprejete organizacijske predpise. Redno je obravnaval tudi predloge uprave družbe za odpis terjatev in zaprosila uprave družbe za izdajo soglasij v njegovi pristojnosti.

Revizijska komisija nadzornega sveta

Revizijska komisija nadzornega sveta družbe je leta 2016 opravila pet sej, od teh eno korespondenčno.

Na sejah se je redno posvečala predvsem delovanju notranjih kontrolnih mehanizmov, zunanji reviziji, upravljanju terjatev, uresničevanju priporočil notranje revizije ter procesu uvedbe novega poročevalskega sistema. Na rednih sejah je spremljala tudi sprejete organizacijske predpise. Pregledovala je tudi poročila o tekočih sodnih sporih družbe ter podana soglasja nadzornega sveta.

Seznanila se je z letnim poročilom družbe Sava Turizem d.d. in Skupine Sava Turizem za leto 2015 in poročilom uprave o razmerjih s povezanimi družbami ter izdala pritrdilno mnenje k revizorjevemu mnenju k letnemu poročilu družbe Sava Turizem d.d. in Skupine Sava Turizem za leto 2015.

Predlagala je izbiro revizorja računovodskih izkazov za leto 2016.

Potrdila je projektni načrt notranje revizije za leto 2017. Notranji revizor je na sejah redno poročal o uresničevanju priporočil, ki so se nanašala na tveganja na različnih področjih.

Poročanje uprave

Nadzornemu svetu je v poslovnem letu 2016 ustrezno izvrševanje nadzorne funkcije omogočilo tudi poročanje uprave.

Uprava je nadzornemu svetu podala letno poročilo družbe Sava Turizem d.d. in skupine Sava Turizem za leto 2015 z revizorjevim mnenjem in poročilo uprave o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2015 z revizorjevim mnenjem.

V letnem poročilu so najprej predstavljeni podatki o družbi in Skupini, pomembnejši dogodki in dosežki leta, bilanca stanja in poročilo o upravljanju s tveganji. Poslovni del poročila zajema informacije in podatke o prodajnih prihodkih in trženju, nabavi, kadrih in informatiki. V poslovnem delu poročila je prikazana tudi analiza uspešnosti poslovanja. V računovodskem delu poročila so zajeti računovodski izkazi s pojasnili in razkritji.

Nadzorni svet ocenjuje, da je bilo poslovanje družbe v letu 2016 uspešno. Družba je preseгла pričakovane prodajne rezultate, uspešno uredila financiranje hipotekarne obveznosti do Pokojninske družbe A, d.d., in kljub dodatnim stroškovnim obremenitvam s strani države (koncesije za uporabo termalnih vod, dodatki nad minimalno plačo) zagotovila planirani EBITDA. Kljub odpisu terjatev do Sava d.d. je Skupina Sava Turizem dosegla dobiček. Uprava je pripravila investicijske projekte, ki bodo v letu 2017 izvedeni v večjem obsegu. Zaradi navedenega nadzorni svet meni, da je bilo delo uprave v letu 2016 dobro in uspešno.

2.2.3 Letno poročilo

Nadzorni svet družbe Sava Turizem d.d. je preveril letno poročilo družbe Sava Turizem d.d. in Skupine Sava Turizem za leto 2016.

Ugotovil je, da je bilo letno poročilo izdelano v zakonitem roku. Na podlagi zagotovil uprave in zunanjega revizorja je ugotovil, da poročilo vsebuje vse obigatorne sestavine, ki jih predpisuje veljavni Zakon o gospodarskih družbah.

Letno poročilo obsega bilanco stanja, izkaz poslovnega izida, priloge s pojasnili k vsem izkazom, izkaz finančnega izida, izkaz gibanja kapitala in poslovno poročilo. Vse minimalne sestavine, ki jih za sestavo posameznih izkazov in poročil predpisuje zakonodaja, so vsebovane v njem.

Pojasnila računovodskih izkazov vsebujejo vse informacije, ki jih predpisuje ZGD-1 v 69. členu. Poslovno poročilo vsebuje tudi pričakovani razvoj družbe v letu 2017.

Skupščina družbe je na seji dne 26. 4. 2016 za revizorja za leto 2016 imenovala revizijsko hišo Deloitte Revizija d.o.o. iz Ljubljane. Revizor je izdelal revizorsko poročilo dne 17. 3. 2017 in ga dne 17. 3. 2017 izročil družbi.

Uprava družbe je letno poročilo s poročilom o razmerjih s povezanimi družbami in revizorjevimi mnenji glede letnega poročila skupaj s poročilom o razmerjih s povezanimi družbami članom nadzornega sveta poslala dne 24. 3. 2017. S tem ugotavljamo, da so bila zakonska določila

spoštovana. Nadzorni svet je letno poročilo za leto 2016 skupaj s poročilom o razmerjih s povezanimi družbami obravnaval in ju potrdil na svoji seji dne 19. 4. 2017.

Bilančni dobiček/izguba

Bilančni dobiček družbe na dan 31.12.2016 znaša 6.493.777,08 EUR.

Nadzorni svet družbe se strinja s predlogom uprave, da se bilančni dobiček v višini 1.190.546,97 EUR razdeli za dividende, preostanek v višini 5.303.230,11 EUR pa ostane nerazporejen.

2.2.4 Revizorjevo poročilo

Nadzorni svet je pregledal revizorjevo poročilo in mnenje za leto 2016, ki je pozitivno. Nadzorni svet je pregledal revizorjevo mnenje o poročilu uprave o razmerjih s povezanimi družbami, ki je pozitivno. Ugotavlja, da je revizor opravil svojo nalogo skladno z zakoni in pravili poslovne prakse.

Nadzorni svet na revizorjevo poročilo o izkazih za leto 2016 in na revizorjevo poročilo o razmerjih s povezanimi družbami nima pripomb.

2.2.5 Pripombe nadzornega sveta k letnemu poročilu za leto 2016 in k poročilu uprave o razmerjih s povezanimi družbami

Nadzorni svet je preveril letno poročilo družbe Sava Turizem d.d. in Skupine Sava Turizem za leto 2016 in nima pripomb, ki bi ga zadrževale pri sprejemu odločitve glede potrditve. Nadzorni svet je preveril poročilo uprave o razmerjih s povezanimi družbami in na poročilo nima pripomb.

2.2.6 Potrditev letnega poročila za leto 2016

Nadzorni svet potrjuje letno poročilo družbe Sava Turizem d.d. in Skupine Sava Turizem za leto 2016.

Ljubljana, 19. 4. 2017

Predsednik nadzornega sveta

Klemen Boštjančič

2.3 Predstavitev in organiziranost Skupine Sava Turizem

2.3.1 Predstavitev Skupine Sava Turizem

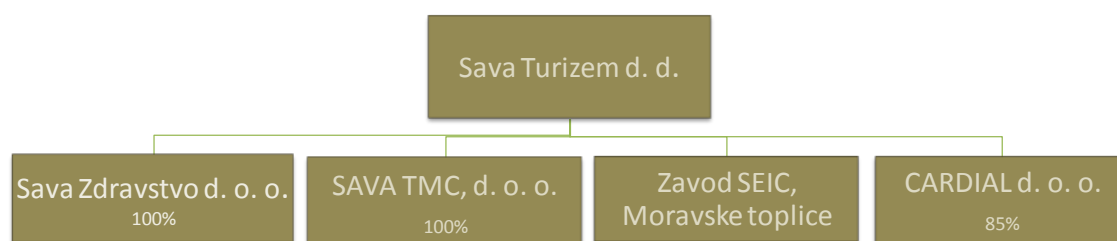
Skupina Sava Turizem deluje v dejavnostih turizem in zdravstvo. Nosilno družbo v dejavnosti turizem predstavlja **matična družba Sava Turizem d.d.**, ki je največja ponudnica turističnih storitev v Sloveniji. Skupino Sava Turizem na dan 31. 12. 2016 poleg matične družbe sestavljajo naslednje odvisne družbe:

- **SAVA TMC, podjetje za upravljanje dejavnosti turizem, d.o.o.**, ki izvaja oddajo poslovnih prostorov, ki jih za izvajanje poslovne dejavnosti uporablja družba Sava Turizem d.d. na Bledu (štiri hotele) in zemljišč na Ptujju, v Lendavi in Banovcih;
- **Sava Zdravstvo d.o.o.**, v mirovanju. Družba je bila ustanovljena dne 24. 4. 2013. V letih 2013, 2014 in 2015 ni poslovala;
- **Cardial d.o.o.**, ki izvaja zdravstveno dejavnost. Družba Cardial d.o.o. je diagnostični center s koncesijo na področju kardiologije ter samoplačniškimi ambulantami. Izvaja tudi managerske zdravstvene preglede. Družba Sava Turizem d.d. je postala lastnica družbe Cardial d.o.o. z nakupom družbe v februarju leta 2014. Nakup je bil izvršen z namenom doseganja sinergijskih učinkov z destinacijami, ki izvajajo zdravstveno dejavnost družbe Sava Turizem d.d.
- **Zavod SEIC, Srednjeevropski izobraževalni center, Moravske Toplice**, ki je bil ustanovljen z vpisom v sodni register, dne 25. 8. 2016 z ustanovnim kapitalom 2.000 EUR. Dejavnost Zavoda, ki bo deloval kot konzorcij referenčnih slovenskih izobraževalnih institucij, bo usmerjena na dvig usposobljenosti kadrov v hotelirstvu in zdravstvu.

Odvisni družbi Sava Zdravstvo d.o.o. in SAVA TMC, d.o.o., sta v 100-odstotni lasti matične družbe. Družba Sava Turizem d.d. je lastnica 85-odstotnega deleža v družbi Cardial d.o.o., vendar je dejansko 100-odstotna lastnica, saj ima družba Cardial 15-odstotni lastni delež. Zasebni zavod SEIC sta ustanovili družbi Sava Turizem d.d. in družba Cardial d.o.o. in imata vsaka 50-odstotni lastniški delež.

Poleg navedenih družb ima družba Sava Turizem d.d. na dan 31. 12. 2016 deleže še v naslednjih pridruženih družbah: BLS Energije 30 %, Gorenjska banka 0,13 %.

Sestava Skupine Sava Turizem na dan 31. 12. 2016

2.3.2 Dejavnost in organiziranost matične družbe Sava Turizem d.d.

Družba Sava Turizem d.d. je del Poslovne skupine Sava in v okviru le-te pokriva dejavnost turizma. Je največje slovensko turistično podjetje, ki pod skupno blagovno znamko Sava Hotels & Resorts združuje šest turističnih destinacij:

- Sava Hoteli Bled (SHB)
- Terme Ptuj
- Terme 3000 – Moravske Toplice
- Zdravilišče Radenci
- Terme Banovci
- Terme Lendava

Družba razpolaga z:

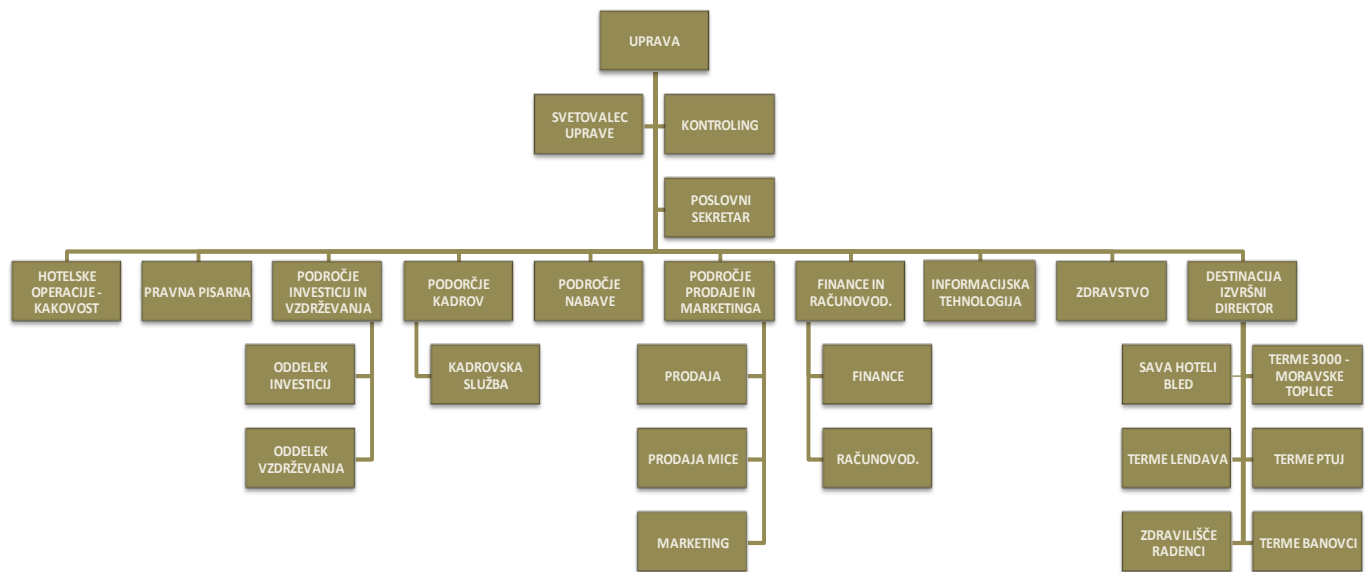
- štirinajstimi hoteli kategorije tri, štiri in pet zvezdic
- šestimi apartmajskimi kompleksi
- petimi kampi
- šestimi termalnimi kompleksi
- štirimi centri dobrega počutja
- golf igriščem Livada v Moravskih Toplicah

Ključni produkti družbe so počitnice, srečanja, konference in dogodki (MICE), wellness, zdravstvo, termalni parki, kampiranje in golf.

Družba v sedanji organiziranosti je nastala s pripojitvijo družb: Terme 3000 d.o.o., Terme Ptuj d.o.o., Zdravilišče Radenci d.o.o. in Terme Lendava d.o.o. k družbi Sava Hoteli Bled, d.d., ki se je z vpisom v sodni register dne 30. 12. 2011 preimenovala v Sava Turizem d.d.

Družbo je v letu 2016, od marca dalje, vodila dvočlanska uprava. V družbi so organizirane naslednje poslovne funkcije: prodaja in marketing, hotelske operacije in kakovost, nabava, investicije z vzdrževanjem, kadri z razvojem kadrov, pravo, kontroling, finance in računovodstvo ter IT-področje. Osnovna dejavnost se izvaja na destinacijah Sava Hoteli Bled, Terme Ptuj, Zdravilišče Radenci, Terme Banovci, Terme 3000 – Moravske Toplice in Terme Lendava. Destinacije so organizirane po naslednjih dejavnostih: hotelirstvo, gostinstvo, kopališča, zdravstvo, wellness, kamp in golf. Vodijo jih izvršni direktorji destinacij oziroma direktorji s pooblastilom izvršnega direktorja. Nova oblika organiziranosti se uporablja od 1. 3. 2012 s spremembo v 2014, ko je prišlo do reorganizacije področja zdravstva.

Organigram družbe Sava Turizem d.d. na dan 31. 12. 2016

2.3.3 Osebna izkaznica družbe Sava Turizem d.d.

Firma: Sava Turizem d.d.
 Sedež družbe: Dunajska 152
 1000 Ljubljana, Slovenija
 telefon: 04 206 60 21
 telefaks: 04 206 60 29
 e-naslov: sava-hotels-resorts@sava.si
www.sava-hotels-resorts.com

Matična številka: 5301971
 ID-številka za DDV: SI53667409
 Številka reg. vložka: 199001039

Ključne registrirane dejavnosti:

H 55.100 Dejavnost hotelov in podobnih obratov
 H 55.220 Dejavnost kampov
 H 55.239 Druge nastanitve za krajši čas
 H 55.301 Dejavnost restavracij in gostiln
 H 55.302 Dejavnost okrepčevalnic, samopostrežnih restavracij
 H 55.303 Dejavnost slaščičarn, kavarn
 H 55.400 Točenje pijač
 I 63.300 Dejavnost potovalnih agencij in organizatorjev potovanj; s turizmom povezane dejavnosti

O 92.610	Obratovanje športnih objektov
O 93.040	Dejavnost salonov za nego telesa

Datum vpisa v register:	11. 12. 1989
Osnovni kapital družbe na dan 31. 12. 2016:	39.684.899,19 EUR
Število delnic na dan 31. 12. 2015:	39.684.899 navadnih imenskih kosovnih delnic
Lastniška struktura:	99,05 % Sava, d.d. 0,86 % D.S.U., d.o.o. 0,09 % manjšinski delničarji
Predsednica uprave:	Renata Balažic (od 1. 3. 2016)
Člana uprave:	Borut Simonič
Predsednik nadzornega sveta:	Miran Kraševc

2.4 Pregled pomembnejših dogodkov v letu 2016 in po koncu obračunskega obdobja

JANUAR

- Ena izmed letošnjih kulinaričnih novosti so nedeljski brunchi – mesečna tematska kulinarična razvajanja. V začetku leta se je koncept pričel uvajati v Grand Hotelu Primus, odlično pa se je vpeljal tudi v Hotelu Livada Prestige, v Hotelu Radin, Hotelu Lipa in baru Jezero Lounge v Grand Hotelu Toplice.

FEBRUAR

- Nadzorni svet družbe Sava Turizem d.d. imenuje dosedanjo članico uprave družbe, Renato Balažic za predsednico uprave družbe Sava Turizem d.d. z nastopom mandata 1. 3. 2016.
- V februarju so se na področju investicij izpeljale številne aktivnosti. Med večjimi je zaključek prenove sob in kopalnic Ajda 2 in sanacija vrtine Mt5 ter Mt4 v Termah 3000.
- Počitnice so čas, ki ga lahko posvetimo družinskim odnosom. Pod to temo se je nadgradil koncept počitnic v Termah in posebna pozornost se je pričela namenjati tkanju družinskih vezi.

MAREC

- Na dogodku za medije se predstavi prenovljen Hotel Ajda v Termah 3000 – Moravskih Toplicah, kjer so se z namenom izboljšanja bivanjske izkušnje ter osvežitve infrastrukture prenovile hotelske sobe in hotelska avla z recepcijo in aperitiv bar v zgodbi ajde. Predstavilo se je tudi popolnoma prenovljeno kopalnišče Hotela Termal z zgodbo štirih elementov narave za svežo energijo in dobro počutje: voda – Termomineralna voda iz Zemljinih globin, Zemlja – Pot kristalov in dobrega počutja, ogenj – Ognjena moč transformacije v svetu savn in zrak – Počivališče s kromoterapijo, dobrodejno barvno svetlobo.
- Na področju investicij se je zaključila prenova dodatne kopalnice v Glampingu na Bledu in zaključil del izgradnje sistema sanitarne vode v kampu Zaka.
- Na vseh destinacijah Sava Turizem se je izvedel letni remont toboganov in zunanjih kopalnišč.

APRIL

- Grand Hotel Toplice gosti ekskluziven kulinarčni večer »Four hands dinner«, na katerem je bil gost kuhinje chefa Simona Bertonclja priznani italijanski chef z Michelinovo zvezdico Gianni Tatbarini iz restavracije Le Presef (La Florida). Skupaj sta prepletala vrhunske slovenske in italijanske okuse.
- Za namen obveščanja zaposlenih se vzpostavi sistem internega komuniciranja in ob tem zaživi interna spletna stran *moj.shr.si*.
- Na področju investicij se je na Bledu zaključila klimatizacija sob v hotelu Park, ureditev dveh vzorčnih sob (Eco in Standard) in kopalnic v hotelu Golf ter asfaltiranje dostopne ceste camp Bled ter parkirišča Toplice. V Banovcih se je saniralo prezračevanje notranjega kopališča. V Radencih se je zaključil del prenove jedilnice ter prireditvene dvorane Radin. Zdravstveni center Terme Ptuj (fizioterapija) je bogatejši za nove prostore v Grand Hotelu Primus. Vzporedno so se uredili tudi prostori vodstva destinacije.

MAJ

- Ob Grand Hotelu Toplice na obrežju Blejskega jezera odpre vrata nov bar Jezero Lounge s teraso neposredno ob jezeru. Bar nudi sproščen ambient za posedanje in uživanje v razgledu.

JUNIJ

- Novost poletja so kulinarčni dogodki v vodnih parkih, poimenovani Mala jüžina – sodelovanje vseh petih term v SV delu Slovenije in ustvarjanju lokalno obarvanih jedi pred gosti na enem mestu. Z jedmi z avtorskim podpisom kuharja so se destinacije predstavljale od 25. junija do 23. julija.
- Sava Hotels & Resorts se 11. junija pridružijo obeležitvi svetovnega dneva wellnessa z namenom širšega osveščanja o pomenu sprostitve in zdravega življenjskega sloga za zdravje in dobro počutje.

JULIJ

- Grand Hotel Toplice na Bledu je bil prizorišče enega največjih dogodkov doslej, poporočnega slavja kuvajtskih mladoporočencev Farah in Talala, v okviru katerega so v treh dneh gostili okrog 400 gostov. Dogodek in organizacija sta obsegala kar leto dni priprav in več kot 100 sodelujočih.

AVGUST

- Kavarna Park na Bledu se je pridružila mednarodnemu tekmovanju za naj sladoledno destinacijo »World Ice Cream Index 2016«, ki ga razpiše podjetje SoolNua iz Irske, in dosegla odlično tretje mesto. Gre za iniciativo spoznavanja kongresnih destinacij skozi sladoledno zgodbo.
- Zaključila se je investicija v izvedbo klimatizacije 60 sob in medetaže v hotelu Radin Standard v Radencih.

SEPTEMBER

- V Zdravilišču Radenci so se tudi letos priključili obeležitvi svetovnega dneva srca. V sodelovanju s partnerji so že šesto leto zapored v Zdravilišču Radenci organizirali dogodek Delam s srcem, ki je namenjen osveščanju in promociji zdravega načina življenja.
- Pod imenom »Čas za nas« se je vzpostavilo sodelovanje z družinskimi blogerji, s ciljem izboljšanja družinskega produkta po meri družin.
- V Termah Lendava obeležujejo 50 let, odkar so poleti leta 1966 uredili prvi termalni bazen.
- Na področju investicijskega vlaganja se je zaključila dozidava bazenskega prostora v kopališču Terme 3000 in prenova restavracije Radin (III faza).

OKTOBER

- Od 11. do 13. oktobra Zdravilišče Radenci gosti Dneve slovenskega turizma (DST), ki predstavljajo najpomembnejši strokovni dogodek v Sloveniji na področju turizma. Na največjem srečanju in tekmovanju gostinsko-turističnih delavcev so se odlično odrezali zaposleni destinacij Sava Hotels & Resorts.
- Upravni odbor Turistično gostinske zbornice Slovenije je priznanje za izjemno kakovost turističnih in gostinskih storitev, uspešno poslovanje ter doprinos k ugledu dejavnosti doma in v tujini podelil Termam Lendava ob 50-letnici od začetkov termalnega turizma v Lendavi.
- Z željo po popularizaciji gostinsko-turističnih poklicev in približevanju dogodka širši javnosti smo letošnje spremljevalno dogajanje popestrili z Ulico okusov, kjer se z jedmi iz svežih, lokalnih in sezonskih sestavin predstavlja osem ponudnikov, ki jih povezuje zgodba o vodi: destinacije Sava Hotels & Resorts, LifeClass Portorož in Hoteli Bernardin.
- Med 22. in 25. oktobrom 2016 se je v nemškem Erfurtu odvijalo eno izmed najpomembnejših svetovnih kulinarčnih tekmovanj – 24. Kulinarčna olimpijada. Tudi letos se je s Slovensko nacionalno kuharsko ekipo tekmovanja udeležil chef Simon Bertonecelj. Slovenska reprezentanca je v dveh kategorijah odnesla bronasto priznanje.
- Grand Hotel Toplice, hotel, ki je na svojevrsten način zaznamoval Bled, skozi desetletja navdihoval na milijone obiskovalcev Bleda in navduševal številne svoje goste, praznuje 85 let.

NOVEMBER

- Hotel Livada Prestige praznuje 10 let delovanja. Pod sloganom *#Doživi Prekmurje* se je nadgradila zgodba hotela (ta je dobil ime po neskončnih prekmurskih livadah z značilnim rastlinstvom) z uvajanjem novih, značilnih prekmurskih produktov na področju bivanja, kulinarike in wellnesa. V sodelovanju z eko-socialno kmetijo Korenika se je razvila skupna linija produktov z zelišči s prekmurskih livad.
- V skladu z načrtanimi smernicami strategije družbe Sava Turizem d.d. in optimizacijo določene funkcije na posamičnih destinacijah je Igor Magdič prevzel vodenje destinacije Terme Banovci.
- V Termah 3000 so ob 10-letnici sodelovanja z največjim socialnim združenjem v Nemčiji (VdK) v znak zahvale za partnersko sodelovanje z VDK Reisedienstom priredili svečano večerjo za 290 gostov.

DECEMBER

- Sava Hoteli Bled in Slovenske železnice so izpeljale skupen projekt: »Doživite blejsko zimsko pravljico z vlakom«. Ob petkih in sobotah, od 3. do 18. decembra, so ustvarjali celovito družinsko doživetje, od Nove Gorice do Bleda.
- V restavraciji Hotela Livada Prestige v Termah 3000 – Moravskih Toplicah se vpelje kulinarčen program »Izberimo dobro«. Program vključuje nasvete za sestavo zdravih in uravnoteženih obrokov.

DOGODKI PO KONCU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA

- Družba Sava TMC, d.o.o., je obvestila lastnika Sava Turizem d.d. o nastopu insolvenca ter predlagala ustrezne ukrepe za odpravo insolvenca. Družba Sava TMC, d.o.o., bo pripojena k Savi Turizem d.d.
- Odstop nadzornikov Mirana Krašovca in Aleša Aberška z dnem 20. 3. 2017 in sklic skupščine z imenovanjem novih nadzornikov, ki so: Aleš Škoberne, Tina Pelcar Burgar in Klemen Boštjančič z dnem 21. 3. 2017

2.5 Organi vodenja in upravljanja

2.5.1 Uprava

Uprava družbe Sava Turizem d.d. je bila do 29. 2. 2016 tričlanska in so jo sestavljali predsednik Andrej Prebil ter člana Renata Balažic in Borut Simonič. Preostanek leta je družbo vodila dvočlanska uprava, in sicer predsednica Renata Balažic in član Borut Simonič, ki sta 1. 10. 2016 nastopila nov petletni mandat.

Sestava Uprave na dan 31. 12. 2016:

Renata Balažic, predsednica uprave

- univerzitetna diplomirana ekonomistka, rojena leta 1972
- odgovorna za prodajo, marketing in odnose z javnostmi

Borut Simonič, član uprave

- magister organizacijskih ved (upravljanje procesov podjetja) in univerzitetni diplomirani ekonomist (organizacija in upravljanje), rojen leta 1972
- odgovoren za finance, investicije in vzdrževanje, pravno podporo, računovodstvo in kontroling, nabavo, informacijsko tehnologijo, hotelsko-gostinske operacije in izvajanje kadrovske funkcije

2.5.2 Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe Sava Turizem d.d. v skladu s statutom družbe deluje v šestčlanski sestavi; štirje člani so predstavniki delničarjev, dva pa sta predstavnika zaposlenih.

Predstavniki delničarjev v nadzornem svetu so bili do 2. 2. 2016 predsednik nadzornega sveta mag. Matej Narat, namestnik predsednika Andrej Andoljšek ter člana Milan Marinič in Miran Kraševc, nadalje pa so interese delničarjev v nadzornem svetu zastopali predsednik nadzornega sveta Miran Kraševc, namestnik predsednika mag. Matej Narat ter člana Milan Marinič in Aleš Aberšek. Milan Marinič je 23. 12. 2016 podal odstopno izjavo z mesta člana nadzornega sveta.

Interese zaposlenih v nadzornem svetu sta v letu 2016 zastopala Anton Vidic in Tomislav Sabo.

V okviru nadzornega sveta deluje tudi revizijska komisija.

Sestava nadzornega sveta na dan 31. 12. 2016:

Miran Kraševc, predsednik nadzornega sveta – predstavnik delničarjev

- diplomant visoke upravne šole
- član uprave družbe Casino Portorož, d.d.

Mag. Matej Narat, namestnik predsednika nadzornega sveta – predstavnik delničarjev

- magister ekonomije

- zaposlen v družbi Sava, d.d., kot svetovalec izvršnega direktorja

Milan Marinič, član nadzornega sveta – predstavnik delničarjev (odstopna izjava podana dne, 23. 12. 2016)

- univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike in univerzitetni diplomirani ekonomist
- zaposlen kot svetovalec izvršnega direktorja Sava, d.d.,

Aleš Aberšek, član nadzornega sveta – predstavnik delničarjev

- univerzitetni diplomirani ekonomist
- član uprave družbe Telekom Slovenije, d.d.

Anton Vidic, član nadzornega sveta – predstavnik zaposlenih

- zaposlen kot vodja prodaje trga v družbi Sava Turizem d.d.

Tomislav Sabo, član nadzornega sveta – predstavnik zaposlenih

- zaposlen kot receptor v družbi Sava Turizem d.d.

Sestava Revizijske komisije Nadzornega sveta na dan 31. 12. 2016:

Milan Marinič, predsednik revizijske komisije

- univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike in univerzitetni diplomirani ekonomist
- zaposlen kot svetovalec izvršnega direktorja Sava, d.d.,

Gregor Rovanišek, član revizijske komisije

- MBA, magister poslovnih ved
- izvršni direktor družbe Sava, d.d.

Dušan Kumer, član revizijske komisije

- upokojen

2.5.3 Sistem vodenja in upravljanja

Sistem vodenja in upravljanja družbe temelji na določilih Zakona o gospodarskih družbah in drugih zakonskih predpisih. Upravljanje družbe Sava Turizem d.d. poteka po dvotirnem sistemu, za katerega je značilno, da družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet.

V začetku januarja 2012 je bila na skupščini družbe sprejeta sprememba statuta, na podlagi katere se je število članov nadzornega sveta povečalo na šest; štiri zastopajo interese delničarjev, dva pa interese zaposlenih. Na skupščini so bili v nadzorni svet za dobo štirih let imenovani novi zastopniki interesov delničarjev. Nadzorni svet je imenoval tričlansko revizijsko komisijo.

Družbo vodi uprava, ki jo imenuje nadzorni svet. Uprava družbe Sava Turizem d.d. je bila do 29. 2. 2016 tričlanska in so jo sestavljali predsednik Andrej Prebil ter člana Renata Balažic in Borut Simonič. Preostanek leta je družbo vodila dvočlanska uprava, in sicer predsednica Renata Balažic in član Borut Simonič, ki sta 1. 10. 2016 nastopila nov petletni mandat.

Uprava poroča nadzornemu svetu družbe skladno z zakonom, statutom in poslovníkom o delu nadzornega sveta ter se z njim posvetuje o pomembnih vprašanjih. Uprava v proces odločanja vključuje tudi ključne sodelavce, kadar je njihovo sodelovanje potrebno za kakovosten in učinkovit postopek odločanja.

Delničarji uresničujejo svoje pravice na zasedanjih skupščine delničarjev. Skupščina družbe praviloma zaseda najmanj enkrat letno. V letu 2016 je redna skupščina zasedala v aprilu.

Za zunanjega revizorja za leto 2016 je bila imenovana revizijska družba Deloitte Revizija d.o.o.

Družba širšo javnost tekoče obvešča o poslovanju družbe, uvedbi novih produktov, dosežkih zaposlenih ter dogodkih in prireditvah na destinacijah družbe. Vse informacije so medijem in drugim interesnim skupinam na voljo tudi na spletni strani družbe www.sava-hotels-resorts.com.

2.5.4 Izjava o upravljanju družbe

Sistem vodenja in upravljanja Save Turizem d.d. zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo in njenimi odvisnimi družbami. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja; postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe; zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev Skupine Sava Turizem in način, s katerim uprava in nadzorni svet Save Turizma d.d. izvajata odgovornost do delničarjev in drugih deležnikov družbe. Vodstveni in nadzorni organi Save Turizma d.d. ter njenih odvisnih družb se zavzemajo za sodobna načela vodenja in upravljanja ter čim večjo skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

Družba Sava Turizem d.d. na osnovi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki določa minimalne vsebine Izjave o upravljanju, podaja naslednja pojasnila:

1. Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganj v zvezi z računovodskim poročanjem Save Turizma d.d. zajema politike in postopke, ki omogočajo pravočasno, resnično in pošteno poročanje o finančnem stanju, gibanju sredstev in obveznosti ter poslovnem izidu Save Turizma d.d. in Skupine Sava Turizem. Sistem notranjih kontrol je predstavljen v letnem poročilu Skupine Sava in družbe Sava Turizem d.d. za leto 2016 – v poglavju: Sistem vodenja in upravljanja.

2. Pomembno neposredno in posredno lastništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme

Podatkov o doseganju kvalificiranega deleža družba ne poroča, ker je nejavna delniška družba in delnice ne kotirajo na borzi. Imetniki kvalificiranih deležev družbe Sava Turizem d.d., ki jih določa Zakon o prevzemih, so na dan 31. 12. 2016: Sava, d.d., Ljubljana (kvalificiran delež: 99,05 % oziroma 39.308.317 delnic); ostali mali delničarji (0,95 odstotka oziroma 376.582 delnic).

3. Pojasnila o vsakem imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice
Večinski delničar družbe Sava Turizem d.d., družba Sava d.d., nima posebnih kontrolnih pravic.

4. Pojasnila o vseh omejitvah glasovalnih pravic

Delničarji družbe Sava Turizem d.d. nimajo omejitev za izvajanje glasovalnih pravic.

5. Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah statuta

Pravila družbe glede imenovanja ter zamenjave članov organov vodenja ali nadzora ter spremembe statuta povzemajo določila veljavne zakonodaje.

6. Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic

Družba Sava Turizem d.d. v letu 2016 ni imela pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

7. Delovanje skupščine družbe in njene ključne pristojnosti

Skupščina delničarjev se je v letu 2016 sestala enkrat. Pristojnosti skupščine in pravice delničarjev so navedene v zakonu in se uveljavljajo na način, kakršnega določata poslovnik skupščine in predsedujoči skupščine.

8. Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij

Celovita predstavitev organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij je opisana v poglavjih: Organi vodenja in upravljanja; Poročilo nadzornega sveta; Sistem vodenja in upravljanja.

2.5.5 Izjava o spoštovanju kodeksa upravljanja nejavnih družb

Družba Sava Turizem d.d. in Skupina Sava Turizem pri svojem delu spoštujeta določila Zakona o gospodarskih družbah in ostalo zakonodajo, ki se nanaša na korporativno upravljanje. V letu 2016 družba Sava Turizem d.d. ni uporabljala Kodeksa upravljanja nejavnih delniških družb, temveč ima uveljavljeno lastno poslovno prakso korporativnega upravljanja, ki je opisana v točki 2.5.3. Sistem vodenja in upravljanja. Uprava in nadzorni svet družbe Sava Turizem d.d. ne preverjata skladnosti korporacijskega upravljanja v družbi Sava Turizem d.d. s Kodeksom upravljanja nejavnih delniških družb, ki so ga pripravili: Gospodarska zbornica Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in Združenje nadzornikov Slovenije in je bil v maju 2016 objavljen na spletni strani Gospodarske zbornice Slovenije.

Uprava in nadzorni svet Sava Turizma d.d.

Ljubljana, 19. 4. 2017

2.6 Upravljanje s tveganji

S spremljanjem gospodarskih razmer doma in v tujini, sprotnim prepoznavanjem tveganj in pravočasnimi ukrepi smo se leta 2016 učinkovito odzivali na zahtevne gospodarske razmere. Upravljanju s tveganji namenjamo v družbah Skupine Sava Turizem veliko pozornost. Velik del pozornosti smo v letu 2016 posvetili predvsem obvladovanju tveganj na področju prodaje ter tveganjem, povezanim s plačilno sposobnostjo naših kupcev.

Tveganja razvrščamo v štiri večje skupine: strateška, finančna, operativna in naključna.

STRATEŠKA TVEGANJA

Strateška tveganja so tveganja, ki pomembno vplivajo na dolgoročno poslovanje družbe in so povezana s prihodnjimi pričakovanji na podlagi znanih dejstev iz preteklega oziroma sedanjega poslovanja. Med njimi so najpomembnejša tveganja povezana z uresničevanjem razvojne strategije. Sem uvrščamo predvsem tržna tveganja, pa tudi tveganja sprememb cen vhodnih surovin, materialov in energentov ter tveganja na področju kadrov. Pomembna so tudi zakonodajna in pravna tveganja ter tveganja zaradi vplivov, ki jih ima na naše poslovanje okolje.

V okviru opredelitve tržnih tveganj v družbi Sava Turizem d.d. spremljamo kupca, njegove navade, gospodarsko okolje in konkurenco. Ocenjujemo, da potrošniki ohranjajo pridobljene navade iz časa recesije – varčevanje, tehtanje med različnimi ponudniki, iskanje ugodnih ponudb, pogajanja za cene. Še vedno se zvišuje delež potrošnikov v segmentu cenovne občutljivosti. Posledično večina naših konkurentov nadaljuje s cenovno vojno na domačem trgu, ki se ji v Sava Turizmu poskušamo izogniti in goste pridobiti predvsem z doživetji na naših destinacijah. Temu prilagajamo naše marketinške ter prodajne strategije in taktike ter ponudbe prilagajamo glede na obnašanje gostov in partnerjev, glede na razmere na trgu in aktivnosti konkurence.

Dolgoročno napovedani trendi, ki jih imamo v mislih pri razvoju ponudbe in pri naših aktivnostih za goste so: skrb zase, vračanje k naravi, trajnostni turizem, aktivno preživljanje prostega časa, gostje, ki želijo okusiti življenje domačinov, lokalno, sveže in sezonsko, pojavlja se segment »foodijev«, personalizirane počitnice, gostje so konstantno »priklopljeni« ter iskanje zgodb in ne postelj.

Za družbo Sava Turizem d.d., ki je vpeta tudi v mednarodne gospodarske tokove, je v okviru tržnih tveganj pomembno tudi obvladovanje tveganja upada prodaje kot posledice lokalnih in mednarodnih gospodarskih gibanj. Tveganja pri konkurenčnosti storitev zmanjšujemo z usmeritvijo na nove trge in kupce, z visoko kakovostjo storitve ter z inovativnimi pristopi na trgu.

Priložnosti zato vidimo v:

- investiranju in razvoju produktov in infrastrukture, kar je potrebno za ohranjanje tržne pozicije in bolj doživljajsko bogato ponudbo
- pridobivanju novih močnih strateških partnerjev
- usmeritvi v specializirano oz. nekeje celo nišno ponudbo oz. produkte
- relevantni prilagoditvi ponudbe in komunikacije posameznim ciljnim skupinam

Nevarnosti vidimo v:

- poslovni strategiji konkurence, ki ne temelji na razlikovanju ampak na cenah
- nespodbudnem in nekonkurenčnem poslovnem okolju
- neuresničitvi napovedanih gospodarskih rasti v Sloveniji in na ključnih emitivnih trgih
- morebitnih dodatnih spremembah pogojev na področju davkov, davščin in dajatev
- krčenju programov in sredstev ZZSZ, omejitvi napotovanja na zdraviliško rehabilitacijo
- slabi dostopnosti do zdravilišč z vidika letalskih povezav zaradi težav domačega letalskega prevoznika in z vidika slabe železniške mreže; naše destinacije so večinoma dostopne le preko cestnih povezav
- begunski krizi in nadaljnjih terorističnih napadih, ki lahko imajo negativne učinke na gospodarstvo in zastoj na področju turistične dejavnosti

Pomembno tveganje, ki ga mora družba vseskozi spremljati in obvladovati, je tudi vpliv sezone na celotno poslovanje.

FINANČNA TVEGANJA

Posebno pozornost posvečamo spremljanju plačilne sposobnosti svojih zdajšnjih in potencialnih kupcev. Vzpostavljena sta sistema sprotne spremljanja stanja odprtih in zapadlih terjatev ter redna in sprotna izterjava. Pri zmanjševanju izpostavljenosti plačilnemu tveganju si pomagamo z bonitetnim sistemom ocen kupcev ter z nadzorom nad slabimi plačniki. V še vedno negotovi finančni situaciji plačilno tveganje omejujemo tudi s poslovanjem na podlagi zahtevanih vnaprejšnjih plačil in ustreznih zavarovanj.

Obrestno tveganje izvira iz možnosti povišanja obrestne mere in je v veliki meri odvisno od gibanja ključne obrestne mere Evropske centralne banke (ECB). Spremembam ključne obrestne mere sledijo tudi spremembe višine evropskih medbančnih obrestnih mer (Euribor), ki so bile leta 2016 na zgodovinsko nizki ravni. Ocenjujemo, da bodo medbančne obrestne mere (Euribor) skladno s postopnim okrevanjem evropskega gospodarstva leta 2017 začele postopno naraščati.

Valutno tveganje je zanemarljivo, saj je pretežni del prometa družbe opravljen v evrih. Izpostavljenost inflacijskim tveganjem je zaradi vključenosti Slovenije v evrsko območje manjša.

Likvidnostno tveganje obvladujemo z letnim, drsečim četrtnim in mesečnim izdelovanjem likvidnostnih načrtov ter s sprotnim spremljanjem uresničenih denarnih tokov in sprejemanjem ustreznih preventivnih ukrepov.

S prenovo procesov na finančnem področju smo finančno službo vpeli v delovanje družbe tako na operativni kot tudi na strateški ravni.

OPERATIVNA TVEGANJA

Operativna tveganja pomenijo možnosti izgube zaradi neustreznosti ali nepravilnega izvajanja notranjih procesov in standardov kakovosti in zunanjih dogodkov ali dejanj. Obvladujemo jih z rednim spremljanjem in prepoznavanjem tveganj v okolju in znotraj družb ter s hitrim prilagajanjem in sprejemanjem ukrepov glede na spreminjajoče se razmere.

V okviru operativnih tveganj redno in sprotno napovedujemo poslovanje v prihodnjem obdobju, kar nam omogoča učinkovito stroškovno prilagajanje.

V družbi Sava Turizem d.d. delujeta oddelek hotelsko gostinske kontrole in oddelek hotelske operacije in kakovost, ki spremljata operativno poslovanje, in sicer: oddelek hotelsko gostinske kontrole vrši kontrolo prihodkov, pribitkov gostinske dejavnosti in izvaja številne ostale kontrole ter pripomore k preprečevanju odtujitev sredstev in materiala, oddelek hotelskih operacij in kakovosti pa vrši kontrolo kakovosti hotelsko gostinskih storitev in kakovost storitev zunanjih izvajalcev.

V naši dejavnosti je pomembno upravljanje človeških virov, zato posvečamo posebno pozornost skrbi za varnost in zdravje pri delu. Skrbimo tudi za izobraževanje in usposabljanje zaposlenih ter njihovo splošno zadovoljstvo.

Tveganja na področju informacijske tehnologije zmanjšujemo z nenehnim izboljševanjem in nadgradnjo programske in strojne opreme. Veliko pozornosti posvečamo zagotavljanju stabilnosti, varnosti in zanesljivosti storitev informacijske tehnologije.

S centralizirano nabavo zagotavljamo enotne in stroškovno najugodnejše cene vhodnih materialov in storitev vsem destinacijam znotraj družbe. S ključnimi dobavitelji se trudimo vzpostavljati dolgoročne partnerske odnose. Redno in sistematično pregledovanje ponudbe in cen na trgu pa nam omogoča, da se izognemo nepričakovanim spremembam v razpoložljivosti in kakovosti vhodnih materialov ter storitev. V zaostrenih gospodarskih razmerah pripravljamo varčevalne ukrepe in po potrebi prilagajamo standarde vhodnih materialov.

NAKLJUČNA TVEGANJA

Pojavijo se nenapovedano in so posledica nenadnih dogodkov, kot so naravne in ekološke katastrofe, požari, nenadne spremembe v politiki, pandemije ipd. Pred požarnimi tveganji se zavarujemo z obveščanjem in usposabljanjem zaposlenih v primeru požara ter rednim nadzorom, vzdrževanjem in preizkušanjem naprav za gašenje, odkrivanje in javljanje požara.

Premoženje imamo na podlagi preteklih izkušenj in dodatnih analiz ustrezno zavarovano. Zavarujemo tudi odgovornost do oseb in tujega premoženja.

Tveganje sprememb lokalnega okolja, ki lahko vplivajo na poslovanje, zmanjšujemo s krepitvijo sodelovanja z lokalnimi skupnostmi.

Aktivni smo na področju varovanja naravnega okolja in rabe energije, kjer skrbimo za stalne izboljšave z namenom zmanjšanja rabe naravnih virov in energentov, zmanjšanja nastajanja odpadkov in izboljševanje sistema ločenega zbiranja in oddajanja odpadkov ter izboljšanja kakovosti bazenskih in odpadnih voda.

2.7 Finančno upravljanje

Izvajanje poslovne politike in usmeritev za področje upravljanja virov financiranja poteka centralno na ravni matične družbe Sava, d.d., usklajuje pa jih strokovna služba matične družbe za korporativne finance.

V letu 2016 je družba zagotavljala dobro likvidnost in redno poravnava finančne obveznosti v skladu z dogovorom o reprogramu finančnih obveznosti z bankami, ki je bil sklenjen leta 2013 za dobo petih let. Prav tako družba redno poravnava obveznosti do svojih dobaviteljev. S sklenitvijo sporazuma z bankami je struktura bilance stanja družbe Sava Turizem d.d. usklajena po ročnosti, kar družbi omogoča nemoteno poslovanje, izvedbo nujnih investicij ter poravnavo obveznosti do bank v skladu s sklenjenim sporazumom.

V mesecu septembru 2016 sta družbi Sava Turizem d.d. in Sava TMC, d.o.o., najeli dodaten kredit pri Gorenjski banki v skupni višini 6.250 tisoč EUR zaradi poplačila hipotekarnega dolga Pokojninski družbi A, d.d., za zapadlo neplačano posojilo Save d.d. V Skupini Sava Turizem se je zadolženost povečala za znesek najetja dodatnega kredita, hkrati pa smo v Skupini odplačali za 4.470 tisoč EUR glavnin bančnih posojil ter posojil javnih skladov in za 2.268 tisoč EUR obresti.

2.8 Podpis letnega poročila in njegovih sestavnih delov za družbo Sava Turizem d.d. in Skupino Sava Turizem za leto 2016

Predsednica in član uprave družbe Sava Turizem d.d. sva seznanjena z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe Sava Turizem d.d. in Skupine Sava Turizem za leto 2016 in s celotnim letnim poročilom družbe Sava Turizem d.d. in konsolidiranim letnim poročilom Skupine Sava Turizem za leto 2016. Z njim se strinjava in to potrjujema s svojim podpisom.

Borut Simonič
član uprave
Ljubljana, 16. 3. 2017

Renata Balažič
predsednica uprave

3 POSLOVNO POROČILO

3.1 Razvojna strategija

Družba Sava Turizem d.d. na trgu nastopa kot vodilni slovenski ponudnik turističnih storitev. Cilji družbe so usklajeni z razvojnimi in trženjskimi prizadevanji Slovenskih naravnih zdravilišč, zapisanimi v Strategiji razvoja 2015–2020, pri oblikovanju katerih je družba Sava Turizem d.d. tesno sodelovala. Cilji so:

- povečati produktivnost obstoječih resursov in povečati dodatno vrednost na gosta; poleg zniževanja stroškov se je potrebno usmeriti v dodatno zviševanje iztržene cene na gosta in povečanje zasedenosti
- povečati konkurenčnost produktov v smeri krepitve zdraviliškega turizma, medico-wellnessa ter delati na nadgradnji wellnessa, in sicer za povečanje razlikovanja in dodane vrednosti
- sistematično delo na kakovosti ponudbe in storitev kot osnovi odlične izkušnje gosta in večje konkurenčnosti zdraviliškega produkta
- ciljno nagovarjanje trgov po produktih in ciljnih skupinah in fokusiranje na povečanje deleža tujih gostov

Dolgoročni cilji družbe so povečanje števila prenočitev, višje iztržene cene, višja zasedenost zmogljivosti, vrhunska kakovost in pestrost ponudbe, visoko usposobljeni in motivirani sodelavci ter poenoteni in uveljavljeni procesi, ob tem pa razvoj trajnostnega turizma v vseh segmentih poslovanja.

Družba Sava Turizem d.d. bo v letu 2017 in naslednjih treh letih izvajala intenzivna vlaganja v posodobitev kapacitet, kar je nujno zaradi obnove in nadgradnje ponudbe/produktov, najprej v dveh največjih in najpomembnejših destinacijah (SHB in T3000 – Moravske toplice), nato pa tudi v Zdravilišču Radenci in ostalih treh destinacijah. Družba bo nadaljevala tudi z izvajanjem prenovljene trženjske strategije in prodajne politike za povečanje prodaje ter zviševanje kakovosti ob iztrženi ceni. Zasedenost zmogljivosti in povprečno iztrženo ceno namestitvenih kapacitet bomo povečali s fleksibilno cenovno politiko in nadgradnjo produktov. Nadaljevali bomo usmeritev na ključne produkte posameznih destinacij, spodbujali bomo inovacijsko kulturo, krepili povezovanje s partnerji na področju trženja in z nadgradnjo programa zvestobe nagrajevali zvestobo gostov.

Nadaljevali bomo tudi profiliranje in razvoj posameznih strateških destinacij in selektivno dezinvestirali nestrategične objekte oziroma lokacije. Vlagali bomo v uveljavitev prenovljenih in novih blagovnih znamk. Skladno s prenovljeno strategijo zdravstva bomo okrepili investicije v razvoj produktov in trženje zdravstvene medico-wellness dejavnosti ter na tem področju povečali tržni delež doma. Naš cilj je uvrstitev med dva največja ponudnika zdraviliškega zdravljenja v Sloveniji. V tujini pa bomo z dopolnjeno ponudbo postopno osvajali nove trge. Destinacijsko selektivno bomo nadalje razvijali področje kongresne dejavnosti.

S centralizirano, kakovostno in zanesljivo oskrbo destinacij bomo zagotovili dosledno izvajanje standardov poslovanja, optimizirali model zaposlovanja (skladno s sezonsko naravo poslovanja) in

prilagodili sistem nagrajevanja. Nadaljevali bomo izboljševanje stroškovne učinkovitosti, predvsem na področju porabe energentov in učinkovitosti delovnih procesov, pa tudi izločanje neučinkovitih poslovnih procesov ter zapiranje objektov med najnižjo sezono. Sinergije bomo iskali tudi znotraj področja dejavnosti turizma v Poslovni Skupini Sava.

Spreminjajoče se razmere v širšem okolju in panogi zahtevajo tekoče poglobljeno spremljanje izvajanja strategije. Z namenom še boljšega spremljanja in vzpostavitve večje primerljivosti z ostalimi družbami v panogi v ožjem in širšem okolju smo v letu 2015 intenzivno delali na uvedbi spremljanja uspešnosti poslovanja po mednarodno primerljivem standardu poročanja USALI (Uniform System of Accounts for Hotels), v skladu s katerim smo vzporedno začeli spremljati poslovanje v letu 2016, od leta 2017 pa bo to prevladujoč interni model spremljanja uspešnosti poslovanja.

Z izvajanjem začrtane strategije, poglobljenim notranjim nadziranjem in analizo poslovanja želimo tudi v prihodnje ostati vodilni ponudnik turističnih storitev v Sloveniji, ob tem pa zagotavljati donosno in stabilno finančno poslovanje.

3.2 Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2016 in napovedi za leto 2017

Slovenski turizem v letu 2016 beleži ponovno rekordne številke – na letni ravni smo ponovno presegli mejo 10 milijonov prenočitev.

K rasti turističnega povpraševanja je pripomoglo izboljšanje splošne gospodarske klime. Povečevanje gospodarske rasti in zasebne potrošnje sta pomembna indikatorja povečevanja splošne blaginje. Višja zasebna potrošnja ob povečanju razpoložljivega dohodka in izboljšanju razpoloženja potrošnikov prinašajo večjo verjetnost za turistična potovanja. Višja rast BDP je tudi znak večje gospodarske aktivnosti, ker povečuje verjetnost poslovnih potovanj.

Mednarodne institucije tudi za leto 2017 pričakujejo ohranjanje dosedanjega tempa gospodarske rasti evrskega območja, IMF napoveduje za naslednje leto 2,3 % gospodarsko rast. UMAR v jesenski napovedi za Slovenijo napoveduje, da se bo v prihodnjem letu bruto domači proizvod povečal za 2,9 %. Ključna dejavnika rasti pa bosta izvoz in zasebna potrošnja.

Napovedi gospodarskih kazalnikov za leto 2017 so turizmu naklonjene, vendar predvsem na nižje cenovnih segmentih ter v mestnih in gorskih občinah. V zadnjih letih največji delež povečanja nočitev predstavljajo gostje z nižjo kupno močjo, ki prenočujejo v mladinskih hotelih in zasebnih sobah. Podoben trend povečevanja števila nočitev v cenejših namestitvenih kapacitetah pričakujemo tudi v naslednjih letih.

V družbi Sava Turizem d.d. ocenjujemo, da se še vedno zvišuje delež potrošnikov v segmentu cenovne občutljivosti. Posledično večina naših konkurentov nadaljuje s cenovno vojno na domačem trgu, ki se ji v Sava Turizmu d.d. poskušamo izogniti in goste pridobiti predvsem z doživetji na naših destinacijah. Temu prilagajamo naše marketinške ter prodajne strategije in taktike ter ponudbe prilagajamo glede na obnašanje gostov in partnerjev, glede na razmere na trgu in aktivnosti konkurence.

Dolgoročno napovedani trendi, ki jih imamo v mislih pri razvoju ponudbe in pri naših aktivnostih za goste, so: skrb zase, vračanje k naravi, trajnostni turizem, aktivno preživljanje prostega časa, gostje, ki želijo okusiti življenje domačinov, lokalno, sveže in sezonsko, pojavlja se segment »foodijev«, personalizirane počitnice, gostje so konstantno »priklopljeni« ter iskanje zgodb in ne postelj.

3.3 Trženje in kupci

V letu 2016 se je nadaljevalo umirjanje trenda negativnega vpliva gospodarske krize na večini trgov. Še vedno pa so se, kot posledica strahu, navade tako gostov kot gospodarskih subjektov v veliki večini obdržale take, kot so bile na vrhuncu kriznega obdobja. Potrošniki še vedno preudarno trošijo za luksuzne dobrine, kot so počitnice in oddihi, veliko raziskujejo, tehtajo med različnimi ponudniki, iščejo ugodne ponudbe, se pogajajo za cene ter se odločajo vedno bolj v zadnjem trenutku. Precej potrošnikov se je premaknilo v segment cenovne občutljivosti zaradi občutka varnosti.

Tako posledično večina naših konkurentov nadaljuje cenovno vojno na domačem trgu, ki smo jo uspeli uspešno upravljati z učinkovito in smotro prodajno strategijo preko fleksibilnega prilagajanja ponudbe glede na obnašanje gostov in partnerjev, razmer na trgu in aktivnosti konkurence.

Tuji trgi zahtevajo individualno prilagojene strategije glede na situacijo, trende in obnašanja kupcev. V letu 2016 smo nadaljevali z rastjo prodaje v tujini in širili partnersko mrežo ter sistematično povečevali delež organiziranega trga. V izogib preveliki odvisnosti od posamičnih trgov in z namenom nadaljnje disperzije smo nadaljevali tudi s postopnim razvojem trgov iz Bližnjega vzhoda in Skandinavije.

Pozicija Sava Hotels & Resorts je usmerjena v skrb za zdravje in odlično počutje naših gostov ter nudenje avtentičnih lokalnih doživetij naših letovišč in destinacij, ki prepričajo in navdušujejo. Rdeča nit naše komunikacije so naravne zdravilne termo mineralne vode, na katerih smo zgradili naše programe za zdravje in odlično počutje, ob čimer smo vzeli tudi vse najboljše iz lokalnega okolja in to vključili v našo zgodbo. Marketinška strategija je v prvi vrsti razdeljena na 2 področji: Bled ter panonske terme in zdravilišča (Terme 3000 – Moravske Toplice, Terme Ptuj, Terme Lendava, Terme Banovci in Zdravilišče Radenci) saj nagovarja različne ciljne skupine z različnimi interesi in motivi za prihod ter različnimi produkti. Fokus je na: utrjevanje pozicije na trgu za ustvarjanje konkurenčne prednosti, obstoječe goste, ki jih pretvarjamo v ambasadorje, ciljano pridobivanje potencialnih novih gostov, poviševanje kakovostnega obiska in direktnih rezervacij na lastni spletni strani, uporabo modernih, smotrnih in učinkovitih marketinških orodij, izvajanje smotrne in učinkovite interne komunikacije, podpora prodaji, MICE prodaji in zdravstvu, razvoj ali izboljšave produktov, programov in storitev ter podpori in pomoči destinacijam pri poviševanju potrošnje gostov med bivanjem.

PR aktivnosti so bile v 2016 zelo ciljano usmerjene, z relevantnimi zgodbami za ciljne skupine na posameznem trgu tako offline kot online. Več komunikacijskih aktivnosti smo usmerili v osveščanje gostov o naših letoviščih, produktih, storitvah in ponudbah v smislu razlaganja, zakaj k nam na počitnice. Eden izmed ključnih poudarkov v 2016 je bil fokus na strategijo obdržanja obstoječih gostov. Tako smo izboljšali in intenzivirali direktno komunikacijo z obstoječimi gosti, se še posebej posvečali komunikaciji in ravnanju s člani programa zvestobe Ambassador Sava Hotels & Resorts.

Strategija za pridobivanje novih potencialnih gostov je v letu 2016 zahtevala predvsem nadaljevanje optimizacije komunikacije in marketinških kanalov glede na produkt, trg in ciljno skupino. V letu 2016 smo posebno pozornost posvetili tudi digitalnim kampanjam na ključnih trgih. Intenzivirali smo aktivnosti na področju CRM-ja, kjer smo nadaljevali z aktivnim zbiranjem kontaktov, čiščenjem, urejanjem in optimiranjem baze podatkov z namenom zagotovitve kvalitetne baze podatkov za direktno komuniciranje z našimi gosti, Ambasadorji in zagotovitve prve bolj kompleksne segmentacije gostov ter ustvarjanje njihove emocionalne zvestobe. Več poudarka smo dali tudi merljivim marketinškim aktivnostim, ki prinašajo takojšnje učinke in sledijo trendom obnašanja potrošnikov. V 2016 smo pričeli tudi z bolj intenzivno interno komunikacijo med zaposlenimi preko intraneta, oglasnih desk in mesečnih e-novic.

V skladu s strateškimi usmeritvami in razmerami na trgu smo leta 2016 posebno pozornost posvetili izvedbi smotrnih in učinkovitih prodajnih aktivnosti. Z namenom predstavitve in pospeševanja prodaje smo se udeležili pomembnih turističnih sejmov in borz na ciljnih trgih tako v Sloveniji, Evropi ter Bližnjem in Daljnem vzhodu. Sodelovali smo na različnih dogodkih v sodelovanju z ministrstvi in STO.

S partnerji s ključnih trgov smo izvajali predstavitve in hišne sejme z namenom pridobivanja dodatnih gostov in prodaje aktualnih produktov. Da bi potencialni in obstoječi partnerji še bolj spoznali naše destinacije, smo izvajali predstavitve t. i. »študijskim skupinam«, ki so prihajale iz različnih evropskih, arabskih in t. i. prekooceanskih trgov. Aktivnosti so bile usmerjene tudi v pritegnitev individualnih gostov, saj delež in zanimivost tradicionalnih potovanj upada. Stalne goste smo nagovarjali preko direktne pošte, emailingov, dopolnjevanjem spletnih strani in portala z lastno prodajo darilnih bonov. Izvajali smo tudi pospešeno oglaševanje na ključnih trgih s ciljem pridobivanja individualnih gostov, in sicer radijsko oglaševanje, bilbordi na mestih avtobusi, tiskano oglaševanje in TV oglaševanje.

Sklepali smo redne letne pogodbe z obstoječimi partnerji in pridobivali nove partnerje. Razširili smo sodelovanje z različnimi zvezami in društvi na področju zdravstvenih storitev v Sloveniji. Na trg smo plasirali več novih produktov in posebnih programov ter ponudb za različne ciljne skupine ter nove zdravstvene produkte na ciljnih trgih. Aktivno smo tržili športne priprave in gostili športnike iz različnih držav. Prodajo smo pospeševali preko partnerjev, ki se ukvarjajo s spletno prodajo v Sloveniji, na Hrvaškem, Srbiji, BIH, Italiji in na Češkem. Razvejanost teh kanalov je bila namenjena pospeševanju prodaje na individualnem trgu. Ključna prednost pa so izjemno velike baze uporabnikov.

Krepili smo tudi spletno trženje na on line travel kanalih, ki igrajo zelo pomembno vlogo, dobra pozicioniranost pa pospešuje nakup tudi s strani tako imenovanih »offline gostov«. Uravnavali smo cenovno politiko skozi yield management.

Skladno s trendi na trgu, ki so usmerjeni v skrb za zdravje in dobro počutje, smo iskali dodatne priložnosti v segmentu zdravstvenega turizma in medico-wellnessa (rehabilitacija in preventiva s podporo strokovnih sodelavcev, edinstvenih termalnih in mineralnih vod ter drugih lokalnih naravnih zdravilnih dejavnikov, bogata ponudba za sprostitev ter aktivni oddih), predvsem na trgih Nemčije, Rusije in Bližnjega vzhoda. Aktivnosti so bile posebno intenzivne na področju posodobitve zdravstvenih produktov, ustreznih predstavitvenih orodij in predvsem na področju iskanja novih kanalov distribucije in poslovnih navezav.

3.4 Nabava in dobavitelji

Z aktivnim upravljanjem z dobavitelji nam je že peto leto zapored in tudi v letu 2016 uspelo ohraniti trend padajočih povprečnih cen nabavljenih materialov, kljub konstantnim cenovnim pritiskom.

Cene hrane, pijače in potrošnega materiala smo v zadnjem letu v povprečju znižali ter tako znatno prispevali k znižanju stroškov ter zagotovili dodatno ugodna cenovna izhodišča za leto 2017. Največji prihranki so bili realizirani pri mesu, mleku in mlečnih izdelkih ter čistilih.

Na področju energentov smo s sklenitvijo novih pogodb oziroma zakupi energentov po korakih v ustreznih borznih trenutkih dosegli bistveno nižje cene električne energije in zemeljskega plina za prihodnje obdobje.

3.5 Sistemi kakovosti in razvoj poslovnih procesov

Za sistem vodenja kakovosti so notranje presoje in kontrolni pregledi uspešen način ugotavljanja stopenj skladnosti z zahtevami točk standarda ISO 9001, internimi pravili/standardi, zakonodajnimi zahtevami ter izpolnjevanjem specifičnih zahtev v zvezi z odjemalci. Odkrivanje priložnosti za izboljšanje, zmanjšanje tveganj in odpravo neskladnosti obravnavamo z analizo temeljnega vzroka ter pripravo in izvajanjem načrtov korektivnih in preventivnih ukrepov.

Aprila in maja 2016 so potekale notranje presoje in dodatni notranji kontrolni pregledi (po kriterijih kakovosti storitev in varnosti živil), z namenom ugotoviti:

- ali se predpisane zahteve in postopki upoštevajo v praksi, glede na izdano dokumentacijo in standarde,
- ali uvedeni sistem kakovosti učinkovito podpira doseganje poslovnih ciljev,
- ali je tehnično in higiensko stanje ustrezno ter zagotovljena urejenost in varnost,
- ali se uvedeni ukrepi ustrezno izvajajo ter so učinkoviti,
- kje in kako je mogoče izboljšati sistem in storitve kakovosti.

Ugotavljamo, da družba razvija sistem vodenja kakovosti in zagotavlja dovolj učinkovito rabo virov, hkrati pa dopušča veliko možnosti za izboljšanje. Uprava družbe pravočasno sprejema odločitve za spremembe in inovacije v družbi. Procesni so določeni in prilagojeni posebnostim naše družbe. Skrbniki procesov s proaktivnim vodenjem uspešno in učinkovito dosegajo zastavljene cilje. Zaposleni, ki so povezani s posameznimi procesi, so ustrezno usposobljeni za naloge in aktivnosti, ki jih izvajajo. Vodje se zavedajo pomembnosti nenehnega izboljševanja in k temu tudi uspešno usmerjajo svoje podrejene. Dokumentacija sistema vodenja kakovosti pomeni v družbi osnovo za izobraževanje novo zaposlenih sodelavcev in je predmet stalnega preverjanja in posodabljanja.

Maja 2016 je potekala zunanja »redna« presoja sistema vodenja kakovosti po standardu ISO 9001:2008 s strani presojevalcev certifikacijske hiše SIQ. Presojani so bili proces vodenja in temeljni procesi na petih destinacijah, in sicer: Zdravilišče Radenci, Terme Ptuj, Terme Lendava in Sava Hoteli Bled ter podporni procesi (marketing, področje kadrov, informacijska tehnologija). Zunanji

presojevalci so ugotovili, da je naš sistem vodenja kakovosti skladen z zahtevami presojanega standarda ISO 9001:2008 in zapisali niz pozitivnih ugotovitev.

V Zdravilišču Radenci smo v mesecu marcu 2016 na področju zdravstvene dejavnosti pridobili akreditacijo po mednarodnem akreditacijskem standardu za zdravstvene organizacije AACI.

Na področju povratnih informacij gostov nadaljujemo enotno spremljanje zadovoljstva le-teh (anketni vprašalniki, knjige vtisov, ustne in pisne informacije gostov, spletni portali). S poenoteno metodologijo spremljanja vseh povratnih informacij smo uspešno zaznali dejavnike, ki vplivajo na zadovoljstvo in nezadovoljstvo gostov, ter potrebne izboljšave v ponudbi hotelskih storitev, ki jih sprti analiziramo, ocenjujemo in izvajamo.

Družba zagotavlja skladnost sistema vodenja varnosti živil (sistema HACCP) z zakonodajnimi zahtevami in interno dokumentacijo, kar dokazujejo rezultati izvedenih notranjih nadzorov živilskih obratov in rezultati zunanjih pregledov ter izvedenih analiz živil, pitne vode in brisov za snažnost s strani Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano ter zdravstvene inšpekcije. V primerjavi s predhodnim letom se je stanje na področju zagotavljanja higiene v obratih izboljšalo. Zaposleni v stiku z živili so bili ustrezno usposobljeni za varnost živil in preprečevanje tveganja pri živilih. Sistem vodenja varnosti živil je ustrezno dokumentiran, vodijo se zapisi, ki zagotavljajo dokazila za učinkovitost sistema. Družba stalno spremlja zakonodajo in jo uvaja v procese.

3.6 Razvoj informacijske tehnologije

Z izbranim poslovnim modelom zunanjega izvajanja storitev IKT infrastrukture smo vzpostavili informacijsko-komunikacijsko infrastrukturo, ki je prilagojena našim poslovnim ciljem in dopušča prožnost obsega poslovanja in števila uporabnikov ter stroškovno učinkovitost, višje razpoložljivosti informacijskih storitev, boljšo varnost podatkov, manjšo porabe energije, povečanja zadovoljstva uporabnikov in optimizacije materialnih ter človeških virov. Nadgradili smo namensko informacijsko infrastrukturo za hotelski informacijski sistem in strežniško gručo ter izvedli prvo fazo prenove poslovnega omrežja na eni od lokacij. Izvedli smo postopek izbora dobavitelja standardne računalniške opreme in prenosnikov. Izvedli smo različne ukrepe za zaščito podatkov.

Skladno z zastavljeno strategijo smo nadaljevali izgradnjo poslovnih informacijskih storitev. Vzpostavili smo mobilne davčne blagajne za vse destinacije. Nadgradili smo hotelsko informacijski sistem s funkcionalnostmi, ki bodo zagotovile kvalitetnejše podatke o gostih in s tem prilagojeno komunikacijo z gosti, in prenovili del sistema šifrantov z namenom kvalitetnejšega poslovnega poročanja. Prenovili smo sistem za poslovno poročanje prodajnega področja in skladno s spremenjenimi poslovnimi potrebami zagotovili podatkovni sistem za USALI poslovno poročanje. Izvedli smo postopek izbora ponudnikov za prenovo hotelske in bazenske kontrole pristopa. Na področju informacijskih storitev za goste smo nadgradili brezžično omrežje za goste v več objektih, vzpostavili samodejno telefonsko bujenje gostov preko hotelsko informacijskega sistema in vpeljali novo rešitev za izboljšanje komunikacije z gosti v klicnem centru.

3.7 Naložbene aktivnosti

Vse naložbene aktivnosti investicij in vzdrževanja objektov ter opreme so bile leta 2016 usmerjene v zagotavljanje nemotene rabe objektov ter delovanje trenutnih zmogljivosti na destinacijah. Poleg navedenega smo izvedli nekatere večje investicijske projekte ter aktivnosti, in sicer na področju energijske učinkovitosti, ekologije ter predvsem izboljšanja zadovoljstva gostov, čemur bo tudi v naslednjih letih posvečena največja pozornost.

Investicije, usmerjene v energijsko učinkovitost

Glavne investicije na področju povečanja energijske učinkovitosti so bile izvedene na destinacijah:

- Sava Hoteli Bled: zaključena energetska prenova ter dograditev klimatizacijskega sistema hotela Park, ki je pripomogla k znatnim energetskim prihrankom ter povišanju zadovoljstva gostov), ureditev krmiljenja sistema daljinskega ogrevanja ter optimizacija delovanja destinacije Bled
- Terme Ptuj (ukrepi na področju koriščenja energije odpadne bazenske vode ter pasivnih sistemov hlajenja z optimizacijo delovanja sistemov toplotnih črpalk, pričetek izvedbe celovite energetske varčne zunanje razsvetljave destinacije)
- Zdravilišče Radenci (zagon sistema ultrafiltracije prelivne bazenske vode ter predelava sistema oskrbe z CO₂ mineralno vodo brez izgub ter prelivov)
- Terme Banovci (kaskadno koriščenje odpadne toplote prelivne bazenske vode)
- Terme 3000 – Moravske toplice (projekt ter priprave na izvedbo projekta indirektnega koriščenja termalne vode za namen energetike z odplinjevanjem)

Investicije, usmerjene v ekološke varnostne zahteve

Aktivnosti so bile usmerjene predvsem v zagotavljanje varnosti ter kakovosti kopalnih voda ter preostale infrastrukture na naših destinacijah. Izpolnili smo vse zahteve upravnih organov, ter posodobili sisteme priprave bazenske vode ter vzdrževanja bazenov. Pričeli smo tudi s pripravami na izvedbo največjega ekološkega projekta v letu 2017, to je izgradnja komunalne čistilne naprave Term Banovci v sodelovanju z lokalno skupnostjo.

Aktivnosti, usmerjene v zadovoljstvo gostov, ter uvajanje novih vsebin na destinacijah

- Sava Hoteli Bled: priprave na pričetek celovite prenove sob hotela Golf, dokončanje sistema hlajenja celotnega objekta hotel Park, ureditev dodatnih zunanjih gostinskih površin Grand hotela Toplice
- Terme 3000 – Moravske toplice: nadaljevanje projekta prenove sob ter skupnih prostorov hotela Ajda, priprave na investicijo prenove termalnega parka T3000 ter povezovalnega hodnika med hotelskim kompleksom ter kopališčem, pričetek izgradnje novih bungalovov
- Terme Radenci: celovita prenova jedilnice s prireditvenim prostorom hotela Radin
- Terme Lendava: pričetek celovite prenove olimpijskega bazena
- Poleg naštetih večjih investicij smo v sklopu rednega ter investicijskega vzdrževanja izvedli številne manjše projekte ter ukrepe za zagotavljanje boljšega zadovoljstva gostov

3.8 Poslovanje Skupine Sava Turizem

Skupina je v letu 2016 poslovala nadpovprečno. Visoki realizirani prihodki so posledica ugodne gospodarske klime, izjemno dobrih vremenskih razmer v glavni sezoni, aktivnega trženja, nekaterih večjih enkratnih dogodkov, usmeritev marketinških aktivnosti v povečevanje prepoznavnosti SHR destinacij ter pozicioniranje dejavnosti in produktov ter nadgradnje obstoječe ponudbe z zdravstvenimi in medico-wellness storitvami. Skupina je ustvarila 70.116 tisoč EUR poslovnih prihodkov, od tega 68.917 tisoč EUR prihodkov od prodaje, kar je za 3,5 milijonov EUR več kot v letu 2015. Skupina je bila uspešna tudi pri povečanju stroškovne učinkovitosti in tako dosegla dobiček iz poslovanja v višini 7.447 tisoč EUR, ki je za 12,9 % višji od lani, in EBITDA v višini 14.614 tisoč EUR, ki je za 6,2 % višja od uresničene v lanskem letu.

POSLOVNI PRIHODKI

V letu 2016 je družba Sava Turizem d.d. realizirala 4,7 % poslovnih prihodkov več kot v letu 2015, pri čemer se 98 % teh prihodkov nanaša na prihodke od prodaje.

Družba TMC d.o.o. je prihodke ustvarila izključno iz naslova oddaje nepremičnin matični družbi Sava Turizem d.d.

Prihodki družbe Cardial d.o.o. so se z aktivnim trženjem zdravstvenih storitev v letu 2016 povečali za 8,3 %.

Poleg navedenih družb je bil v avgustu s strani družb Sava Turizem d.d. in Cardial d.o.o. ustanovljen zasebni Zavod SEIC, Srednjeevropski izobraževalni center, Moravske Toplice, ki je bil ustanovljen z namenom izobraževanja in dviga usposobljenosti kadrov v hotelirstvu in zdravstvu. V letu 2016 zavod še ni začel poslovati, izkazuje pa 13 tisoč EUR prihodkov iz naslova vplačil članarin ustanoviteljev.

POSLOVNI REZULTAT

Z rastjo prihodkov in optimiranjem stroškov smo v letu 2016 v Skupini Sava Turizem v celoti izpolnili zaveze določene v MRA in ustvarili EBITDA v višini 14.614 tisoč EUR, kar je tudi v skladu s planom za leto 2016. Po realiziranih prihodkih in EBITDA je Skupina Sava Turizem v letu 2016 močno presegla vse dosežene rezultate v zadnjih petih letih.

Celotni dobiček oz. čisti dobiček pa sta ob koncu leta nižja, kot je bilo planirano, in sicer zaradi slabitev terjatev do Sava d.d. iz naslova poplačila hipotekarne obveznosti do Pokojninske družbe A, d.d.

Družbi Sava Turizem d.d. in Sava TMC, d.o.o., sta bili zaradi preprečitve unovčenja hipoteke na nepremičninah Grand hotel Toplice, restavracija Panorama in hotel Savica do 30. 9. 2016 primorani v celoti poplačati zapadlo kreditno obveznosti družbe Sava d.d. do Pokojninske družbe A. Za poplačilo

hipotekarnega dolga sta družbi dne 30. 9. 2016 najeli dolgoročen kredit pri Gorenjski banki d.d. po pogojih, kot so dogovorjeni v MRA Save Turizem d.d.

Družba Sava Turizem je prejela dolgoročni kredit v višini 1.445 tisoč EUR, ker je skladno s sporazumom konec aprila že poplačala 1,5 mio EUR obveznost iz naslova poplačila prvega obroka hipotekarnega dolga. Za poplačilo obveznosti v bilanci stanja izkazuje terjatev do Save d.d. v višini 1.418 tisoč EUR. Terjatev je zavarovana s 4.375 delnicami Gorenjske banke, zato slabitev v oceni do konca leta ni predvidena.

Družba Sava TMC, d.o.o., je prejela dolgoročni kredit v višini 4.805 tisoč EUR. Družba TMC, d.o.o., je v višini poplačala dela hipotekarnega dolga skladno s sporazumom, podpisanim s Pokojninsko družbo A, vzpostavila regresno terjatev do družbe Sava d.d. v višini 4.804 tisoč EUR. Terjatev do Save, d.d., je bila v družbi Sava TMC, d.o.o., ob koncu leta slabljena v višini 4.3456 tisoč EUR, zaradi česar ima družba Sava TMC negativni kapital v višini -2.420 tisoč EUR.

V družbi Sava Turizem d.d. smo ob koncu leta zaradi negativnega kapitala družbe Sava TMC slabili naložbo v družbo Sava TMC do višine kapitala v višini 158 tisoč EUR.

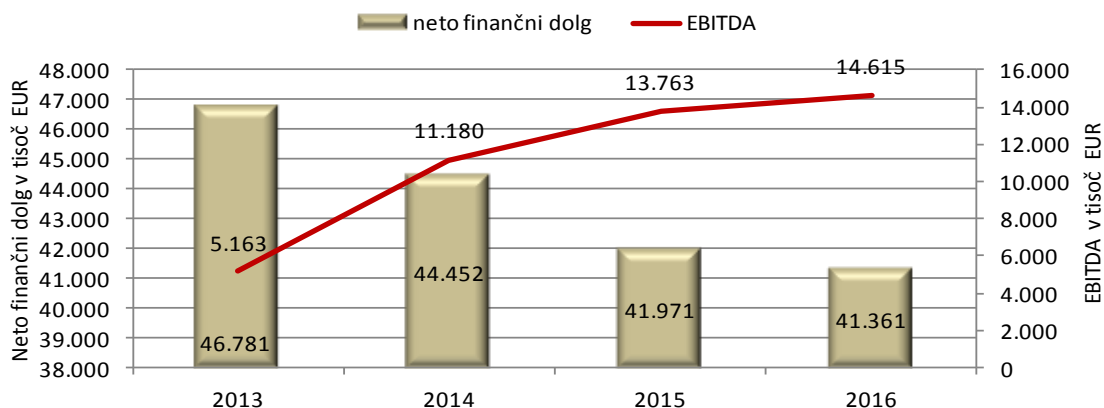
Celotni dobiček Skupine Sava Turizem kot posledica zgornjih slabitev za leto 2016 tako znaša 1.061 tisoč EUR, čisti dobiček pa 284 tisoč EUR.

SREDSTVA/VIRI SREDSTEV

Vrednost sredstev Skupine Sava Turizem, d.d., je na dan 31. 12. 2016 znašala 170.518 tisoč EUR in se je glede na konec leta 2015 povečala za 2.300 tisoč EUR.

Skupina Sava Turizem ob koncu leta razpolaga z dolgoročnimi sredstvi v višini 155.502 tisoč EUR in kratkoročnimi sredstvi v višini 15.016 tisoč EUR. Zadolženost Skupine se je zaradi najetja dodatnega kredita za poplačilo hipotekarnega dolga do Pokojninske družbe A povečala za 1.755 tisoč EUR in je ob koncu decembra 2016 znašala 51.748 tisoč EUR. Neto finančni dolg, izračunan kot razlika med finančnimi obveznostmi in denarnimi sredstvi ter kratkoročnimi depoziti, pa konec leta znaša 41.361 tisoč EUR in je glede na leto 2015 nižji za 1,5 %. Koefficient neto finančnih dolgov/EBITDA Skupine Sava Turizem se je tako iz 3,05 v letu 2015 znižal na 2,83 v letu 2016. Iz spodnjega grafa je razvidno gibanje neto finančnega dolga ob rasti kosmatega denarnega toka iz poslovanja.

Neto finančni dolg in EBITDA Skupine

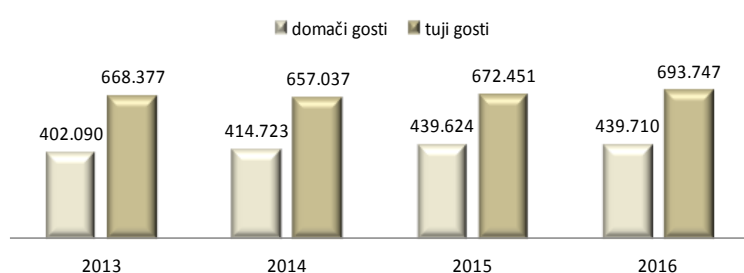

3.9 Poslovanje družbe Sava Turizem d.d.

Družba Sava Turizem d.d. je ustvarila 68.900 tisoč EUR poslovnih prihodkov, od tega 67.823 tisoč EUR prihodkov od prodaje, kar je za 3,4 milijona EUR več kot v letu 2015. Uspešna je bila družba tudi na stroškovni strani in tako dosegla dobiček iz poslovanja v višini 6.405 tisoč EUR, ki je za 12,4 % višji od lani, in EBITDA v višini 13.164 tisoč EUR, ki je za 5,5 % višja od uresničene v lanskem letu. Čisti dobiček znaša 3.928 tisoč EUR, dobičkonosnost kapitala (ROE) pa 4,1 % (v preteklem letu 1,8 %).

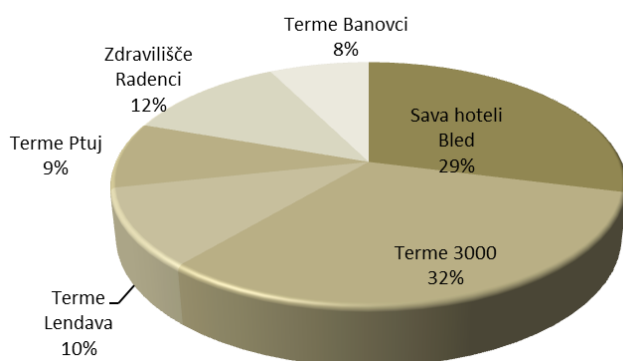
Družba je v letu 2016 ustvarila 1.133 tisoč nočitev, kar je 1,9 % več kot v letu 2015.

Struktura števila nočitev po letih

V strukturi nočitev predstavljajo 38,8 % nočitve domačih gostov, 61,2 % pa nočitve tujih gostov. Glede na leto 2015 so porastle predvsem nočitve tujih gostov, in sicer za 3,2 %, medtem ko so nočitve domačih gostov na ravni leta 2015.

Struktura prenočitev po destinacijah

Struktura prenočitev po destinacijah kaže, da sta v letu 2016 61 % prenočitev imeli destinaciji Sava hoteli Bled in Terme 3000 – Moravske toplice, 12 % jih je uresničila Zdravilišče Radenci, ostale tri destinacije skupaj pa so v strukturi vseh prenočitev realizirale 27 % prenočitev. Destinacija Sava Hoteli Bled je uresničila 2,3 % prenočitev več v primerjavi z letom 2015, panonske terme pa 1,8 % več kot lani. Nižja rast je predvsem posledica prenove hotela Ajda v Termah 3000 – Moravske toplice v prvih dveh mesecih leta 2016.

V letu 2016 so bile kapacitete hotelov in apartmajev zasedene v povprečju 61,6 %. Pri tem na destinaciji Bled obratovanje kapacitet prilagajamo številu gostov. Iztržena cena na nočitev se je tako na Bledu kot v panonskih termah povečala za 3,7 %.

Prav tako izkazuje pozitivne trende dejavnost zdravstva. V letu 2016 sicer beležimo izpad nočitev ZZZS, ki so posledica težav UKC Maribor, kjer beležijo v celotnem prvem polletju izpad operacij zaradi pomanjkanja anestezirov, posledično pa je bilo v naše terme na stacionarno zdravljenje napotnih manj pacientov. Izpad napotitev smo uspešno nadomestili s povečanjem samoplačniških storitev in

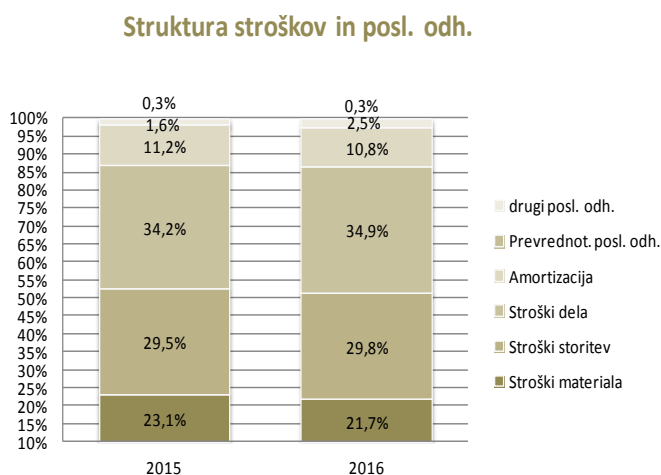
wellnessa. V družbi Sava Turizem d.d. so bile zdravstvene nočitve v letu 2016 višje za 1 % glede na lani. Prihodki zdravstva vključno z zdravstvenimi nočitvami pa so dosegli 8.565 tisoč EUR in so za 5,4 % višji kot lani v enakem obdobju. V strukturi prihodkov od prodaje družbe predstavljajo prihodki zdravstva in wellnessa 12,6 %.

Dejavnost zdravstva v Skupini Sava Turizem opravlja tudi družba Cardial, d.o.o., ki je v letu 2016 realizirala 1.162 tisoč EUR prihodkov, kar je za 8,4 % več kot leto poprej.

STROŠKI

Družba je v letu 2016 uspešno optimirala stroške, kljub povečanju fiksnih stroškov zaradi povečanja stroškov koncesije za uporabo termalnih vod, ki se je povečal v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o vodah.

Ob povečanju prihodkov od prodaje za 5,3 % so se stroški skupaj s prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki povečali za 3,7 % in so znašali 62.495 tisoč EUR.

V strukturi stroškov se je v letu 2016 povečal delež stroškov dela, ki so se povečali tudi zaradi izločitve dodatkov iz minimalne plače, povišali pa so se tudi stroški prevoza in regresa za letni dopust. Večja znižanja izkazujejo stroški energentov, kot posledica investicij na področju povečanja energetske učinkovitosti in doseganja ugodnih cen.

REZULTAT POSLOVANJA

Družba Sava Turizem d.d. je v letu 2016 slabila naložbe v družbo Sava TMC, d.o.o., do višine 158 tisoč EUR, zaradi negativnega kapitala družbe po slabitvi terjatev do družbe Sava d.d., ki so bile oblikovane ob poplačilu hipotekarnega dolga za zapadlo posojilo Save d.d. s strani Pokojninske družbe A, d.d.

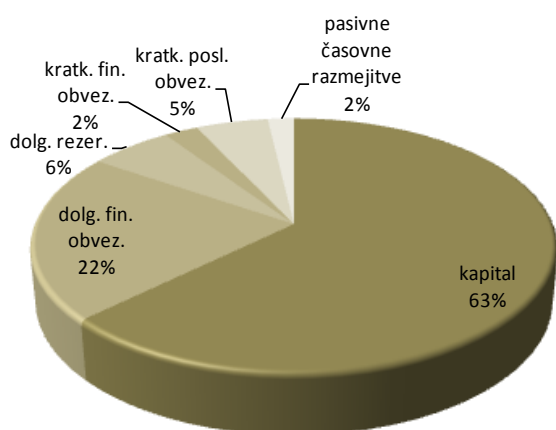
Družba je dosegla dobiček iz poslovanja v višini 6.405 tisoč EUR, realizirana EBITDA pa znaša 13.164 tisoč EUR, kar je za 682 tisoč EUR več kot lani. Celotni dobiček je bil dosežen v višini 4.587 tisoč EUR, čisti dobiček po plačilu davkov pa v višini 3.928 tisoč EUR. Družba je tako preseгла vse dosežene rezultate v zadnjih šestih letih.

SREDSTVA/VIRI SREDSTEV

Vrednost sredstev družbe Sava Turizem d.d. je na dan 31. 12. 2016 znašala 157.781 tisoč EUR in se je glede na konec leta 2015 povečala za 1,2 %.

Družba je ob koncu leta razpolaga z dolgoročnimi sredstvi v višini 142.250 tisoč EUR in kratkoročnimi sredstvi v višini 14.671 tisoč EUR.

Struktura virov sredstev

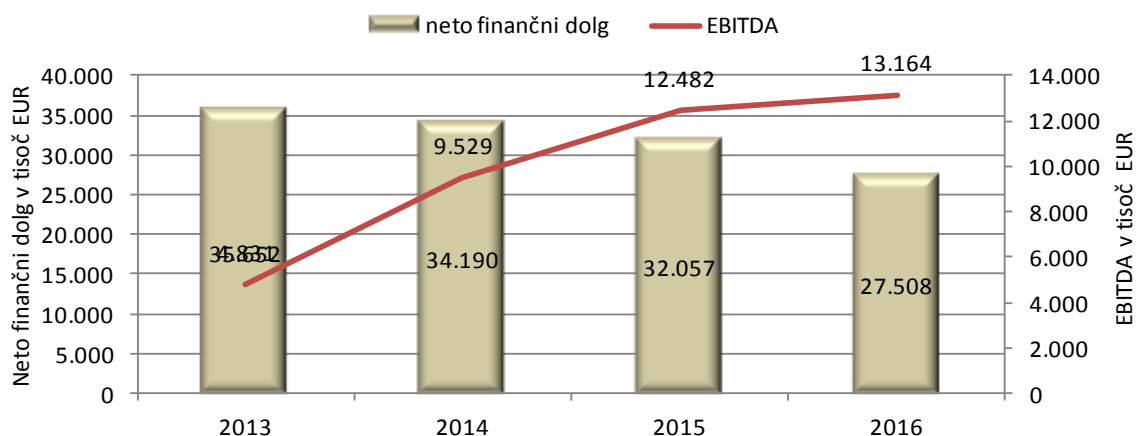
V okviru virov sredstev se je povečal delež kapitala zaradi pozitivnega poslovnega izida v letu 2016.

Finančne obveznosti so se kljub najemu kredita za poplačilo dela hipotekarnega dolga do Pokojninske družbe A znižale za 2,3 mio EUR zaradi odplačil glavnice kreditov po MRA. Ostali viri sredstev so na isti ravni kot konec decembra 2015.

V strukturi virov sredstev znašajo dolgoročni viri 90,2 %, kratkoročni pa 9,8 %. Pokritost dolgoročnih naložb z dolgoročnimi viri konec leta znaša 99,7 %.

Zadolženost družbe Sava Turizem d.d. na dan 31. 12. 2016 znaša 37.692 tisoč EUR, neto finančni dolg, izračunan kot razlika med finančnimi obveznostmi in denarnimi sredstvi ter kratkoročnimi depoziti, pa znaša 27.508 tisoč EUR in je glede na leto 2015 nižji za 14,2 %. Koeficient neto finančni dolg/EBITDA družbe Sava Turizem d.d. se je iz 2,57 v letu 2015 v letu 2016 znižal na 2,09. Iz naslednjega grafa je razvidno padanje neto finančnega dolga ob rasti kosmatega denarnega toka iz poslovanja.

Neto finančni dolg in EBITDA družbe Sava Turizem d.d.

3.10 Pogled v leto 2017

Leto 2017 bo za Skupino Sava Turizem v znamenju zagona večjega investicijskega cikla, s katerim želimo že precej iztrošene strateške kapacitete obnoviti in nadgraditi. Investicije so zaradi nižjih investicijskih vlaganj v preteklem obdobju ključne za dolgoročni razvoj dejavnosti Save Turizma ter ohranitev in okrepitev tržne pozicije. Skupina bo pristopila tudi k refinanciranju obstoječih posojil in pridobitvi dodatnih virov, saj so stroški financiranja in ostale omejitve po sedanjih pogojih, dogovorjenih z MRA, visoki.

Tudi za leto 2017 smo si zadali ambiciozne cilje. Predpostavljamo, da bomo z izvedbo investicijskih projektov minimalno posegali v delovanje in razpoložljivost kapacitet na posamezni destinaciji in s tem minimizirali izpad prihodkov, kljub temu pa pričakujemo izpade glede na zelo uspešno, rekordno leto 2016. Načrtujemo intenzivno nadaljevanje izvajanja prodajnih aktivnosti in trženjskih ukrepov ter optimizacijo poslovanja in s tem doseganje ciljev, ki smo si jih zadali.

Osredotočali se bomo na projekte, ki bodo usmerjeni predvsem v večjo prepoznavnost Save Turizma in njenih blagovnih znamk. Delovali bomo v smeri doseganja boljših prodajnih cen, dviga standardov kvalitete izvedbe storitev ter s tem izboljšanja percepcije blagovnih znamk SHR in Sava Medical s strani gostov, razvijanja sistema zvestobe ter kakovostne lokalne ponudbe. Kontinuirano bomo usposabljali ključne kadre, ki so dnevno v kontaktu s strankami. Velik del prodajnih aktivnosti bo namenjen dejavnosti zdravstva.

Kot strateško pomembno smo že v preteklosti prepoznali dejavnost zdravstva, ki jo bomo tudi naprej intenzivno razvijali in za katero je v srednjeročnem obdobju predvidena nadpovprečna rast. Pozitivne trende rasti pričakujemo tudi na področju wellness storitev.

Okrepili bomo aktivnosti usposabljanja in izobraževanja kadrov, predvsem tistih, ki so v stiku z našimi gosti.

Na področju stroškovnih ukrepov bomo delovali v smeri optimiranja internih procesov in nadaljnje optimizacije nabave. V letu 2017 ne pričakujemo dodatnih prihrankov glede na to, da ocenjujemo, da so stroški v letu 2016 optimirani.

Skupina Sava Turizem bo v letu 2017 za ključne strateške projekte namenila 11,2 mio EUR, za investicijsko vzdrževanje 1,4 mio EUR ter za ostale investicije (IT, kontrola pristopa, oprema v zdravstvu in na destinacijah) 1,4 mio EUR. V ključne strateške projekte smo v letu 2017 vključili projekte, za katere menimo, da so nujno potrebni zaradi obnove in nadgradnje ponudbe/produktov na dveh največjih in najpomembnejših destinacijah. Navedene investicije so ključne za uresničitev planiranih rezultatov za naslednje plansko obdobje.

4 TRAJNOSTNO POROČILO

4.1 Informacije o zaposlenih

Na kadrovskem področju so leto 2016 zaznamovale aktivnosti usposabljanja kadrov; z internimi treningi in delavnicami, v sodelovanju z izobraževalnimi ustanovami, ki so pridobile EU sredstva, strokovnimi ekskurzijami in drugimi oblikami izobraževanj. Izvedli smo usposabljanja večjega števila dijakov in študentov na praksi, fizioterapevtov pripravnikov in projekt delovnega preizkusa iskalcev zaposlitve.

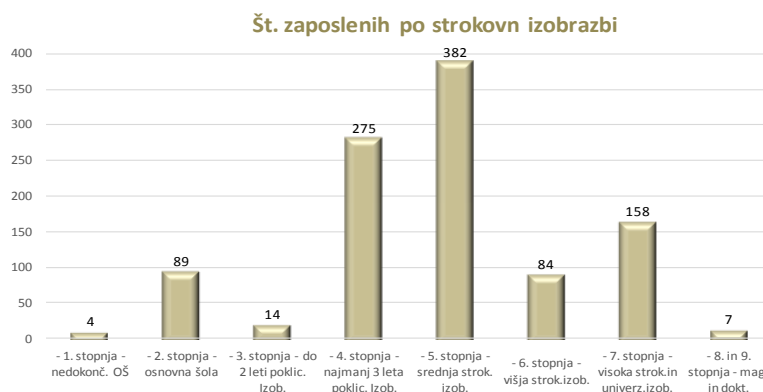
ŠTEVILO ZAPOSLENIH

V Skupini Sava Turizem je bilo na dan 31. 12. 2016 zaposlenih 1.013 sodelavcev; od tega za določen čas 157 in za nedoločen čas 856.

V družbi Sava Turizem d.d. je bil konec leta zaposlen 1.001 sodelavec, v družbi SAVA TMC, d.o.o., en sodelavec, v družbi Cardial d.o.o. deset sodelavcev in v zavodu SEIC ena sodelavka.

IZOBRAZBENA STRUKTURA ZAPOSLENIH

V Skupini je največ zaposlenih s 4. in 5. stopnjo izobrazbe, skupaj 64,9 %. Zaposlenih z manj kot 4. stopnjo imamo 10,6 %. Zaposlenih z več kot 5. stopnjo izobrazbe je 24,6 %.

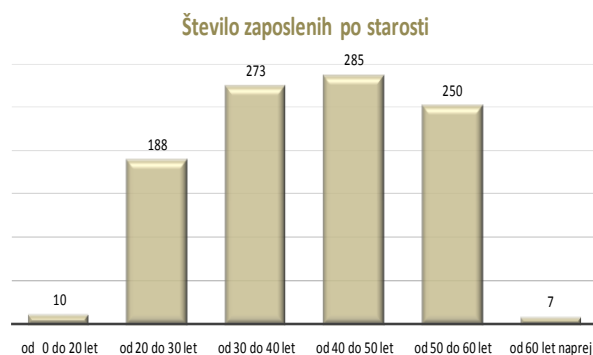
Primerjava zaposlenih po izobrazbeni strukturi Skupine v primerjavi s preteklim letom je prikazana v spodnji preglednici

Stopnja izobrazbe	Leto 2016		Leto 2015	
	Št.zap.	Povp.št. zap.	Št.zap.	Povp.št. zap.
- 1. stopnja - nedokončana osnovna šola	4	5	2	5
- 2. stopnja - osnovna šola	89	60	82	65
- 3. stopnja - do 2 leti poklicnega izobraževanja	14	9	13	13
- 4. stopnja - najmanj 3 leta poklicnega izobraževanja	275	249	285	271
- 5. stopnja - srednja strokovna izobrazba	382	281	380	272
- 6. stopnja - višja strokovna izobrazba	84	90	88	90
- 7. stopnja - visoka strokovna in univerzitetna izobrazba	158	117	156	123
- 8. in 9. stopnja - magisterij in doktorat	7	5	7	4
SKUPAJ	1.013	814,24	1.013	842,97

Starostna struktura v primerjavi s preteklim letom je prikazana v spodnji preglednici

STAROSTNA STRUKTURA ZAPOSLENIH

Največ zaposlenih je starih od 40 do 50 let – 286 sodelavcev oziroma 28,2 %; sledijo jim zaposleni v starostnem razredu od 30 do 40 let – teh je 272 oziroma 26,9 % in od 50 do 60 let – teh je 250 oz. 24,7 %.

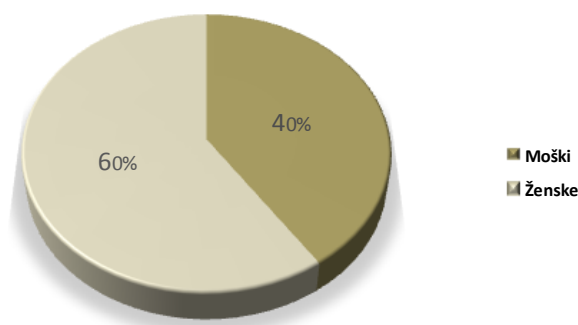

Starost	Leto 2016		Leto 2015	
	Št.zap.	Povp.št. zap.	Št.zap.	Povp.št. zap.
do 20 let	10	6	11	4
20-30	188	151	186	152
31-40	273	220	300	251
41-50	285	238	279	236
51-60	250	195	231	196
nad 60	7	5	6	5
SKUPAJ	1.013	814,24	1.013	842,97

STRUKTURA ZAPOSLENIH PO SPOLU

V Skupini Sava Turizem je zaposlenih 410 moških, kar je 40 % vseh zaposlenih in 603 ženske, kar je 60 % vseh zaposlenih.

Struktura zaposlenih po spolu

USPOSABLJANJE IN IZOBRAŽEVANJE

Usposabljanje in izobraževanje v letu 2016 je obsegalo skupno 7.104 šolskih ur oz. v povprečju 7 ur na zaposlenega. V primerjavi z letom 2015 smo imeli v letu 2016 manj izobraževanj, saj smo v 2015 izvedli 14.220 šolskih ur oz. v povprečju 15 ur na zaposlenega.

Povprečno število izobraževalnih ur na zaposlenega je bilo najvišje v Termah Banovci in Sava Hotelih Bled. Najmanj enega usposabljanja oz. izobraževanja se je v letu 2016 udeležilo 92 odstotkov zaposlenih naše družbe. Stroški izobraževanja so v letu 2016 skupno znašali 48.515 EUR, kar je v povprečju 48,56 EUR na zaposlenega.

Povprečno število ur usposabljanja in izobraževanja na zaposlenega po destinacijah je prikazano v spodnji tabeli:

Destinacija	Ure/ destinacijo	Ure/ zaposlenega
Sava hoteli Bled	2.462	12
Terme 3000 - Moravske toplice	1.086	4
Zdravilišče Radenci	686	6
Terme Ptuj	645	6
Terme Iendava	537	7
Terme Banovci	630	12
Skupna podpora	1.058	8
Skupaj	7104	7

V sodelovanju z Ljudsko univerzo Radovljica, ki je bila uspešna pri kandidiranju na razpis za evropska sredstva preko Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, smo za skupino 15 sodelavcev iz Sava

Hoteli Bled, ki prihajajo v direkten stik z italijanskimi gosti, v mesecu novembru pričeli z izvajanjem 50-urnega začetnega tečaja italijanščine, ki se bo zaključil v mesecu aprilu 2017. Ker gre za 3-letni projekt, bomo v naslednjih dveh letih s skupino izbranih sodelavcev lahko začetno pridobljeno znanje nadgradili in poglobili z nadaljevalnimi tečaji iz italijanskega jezika.

Za sodelavce s področja bookinga smo izvedli usposabljanje s področja uspešne telefonske komunikacije, in sicer je šlo za direktno prisotnost trenerke na delovnih mestih sodelavcev z direktnim, praktičnim in neposrednim usmerjanjem ter svetovanjem.

V okviru internih usposabljanj v letu 2016 je bil največji poudarek na internem izobraževanju s področja varnosti in zdravja pri delu in varnosti živil po načelih HACCP (usposobili smo preko 1000 oseb). 45 sodelavcev se je udeležilo internega predavanja »Promocija zdravja«. Obnovili smo vse zakonsko zahtevane licence za delovna mesta, ki to zahtevajo. Nekatere vodje so se v letu 2016 prav posebej angažirali pri prenosu strokovnih znanj na sodelavce in so zanje pripravili krajša izobraževanja z različnimi tematikami (flambiranje, sestava menija, banketna postrežba, izobraževanje o vinih, o žganih pijačah idr.).

Naši zaposleni so se tudi v letu 2016 udeležili Gostinsko turističnega zbora, kjer smo osvojili 23 odličij, kar dokazuje, da imamo v družbi izredno kakovosten kader, ki se lahko kosa s konkurenco. Sodelavci s področja kopališč so se udeležili strokovnega sejma za kopališča Interbad Stuttgart 2016, vodstvena ekipa sodelavcev iz Sava Hoteli Bled se je udeležila strokovne ekskurzije v St. Moritz v Švici, nekaj vodstvenih delavcev se je udeležilo tudi strokovne ekskurzije v hrvaško Istro.

Naši sodelavci s področja zdravstva in wellnesa so se udeleževali simpozijev, konferenc, delavnic in obveznih letnih izobraževanj za ohranjanje potrebnih točk v zdravstvu in zaradi spremljanja vseh potrebnih novosti. Temu so namenili 560 ur. Vsem fizioterapevtom pripravnikom, ki so v letu 2016 zaključili s pripravništvom v naši družbi, smo financirali stroške strokovnega izpita za zdravstvene delavce.

Enemu od sodelavcev smo v letu 2016 plačali šolnino za dokončanje študija na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem na Bledu.

Seznam vseh izvedenih izobraževanj po posameznem zaposlenem oz. organizacijski enoti je voden v izobraževalnem modulu programa Kadriz.

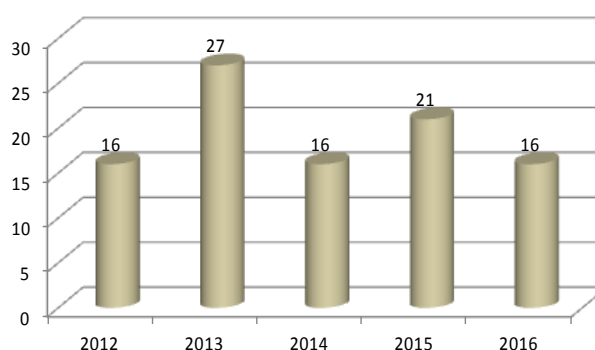
4.2 Skrb za varnost in zdravje zaposlenih pri delu

Poleg ukrepov za varno delo se izvajajo številne aktivnosti na posameznih področjih zdravja. Upravljanje zdravja na delovnem mestu obsega optimizacijo organizacije dela in okolja, promocijo dejavnega sodelovanja vseh vpletenih in podporo za razvoj osebja. Usmerjeno je tako v zdravo oblikovanje poteka dela kot v spodbude za z zdravjem povezano odgovorno vedenje delavcev. Delujemo na področju zdrave prehrane, gibanja, psihoaktivnih snovi, nasilja s strani tretjih oseb. Na vseh področjih je bilo izvedenih tudi več predavanj.

SPREMLJANJE NEZGOD PRI DELU

Stalno se izvajajo različni ukrepi za zmanjšanje tveganj na delovnih mestih. V letu 2016 smo pristopili k reviziji ocene tveganja za posamezna delovna mesta. Tako smo ponovno preverili tveganja in določili dodatne ukrepe za zmanjšanje verjetnosti, da do poškodb sploh pride.

Število poškodb z zdravniško odsotnostjo

V letu 2015 je bilo skupno 16 poškodb, ki so v večini primerov zahtevale krajšo bolniško odsotnost.

SKRB ZA VARNOST GOSTOV

S sistematičnimi ukrepi na področju prepoznavanja tveganj, ki bi lahko privedla do poškodbe gostov, smo zmanjšali število nezgod naših gostov za 24 odstotkov. Poleg kopališč smo poseben poudarek namenili otroškim igriščem, ki so namenjena našim najmlajšim obiskovalcem. Tako na otroških igriščih ni prišlo do nobenega nezaželenega dogodka.

4.3 Področje ekologije

Na področju ekologije, varstva okolja in rabe energije so se nadaljevale investicije iz prejšnjih let, ki so nam omogočale manjšo porabo energije in naravnih virov.

Na lokaciji Sava Hoteli Bled in Zdravilišča Radenci se je v letu 2016 v celoti prešlo na daljinsko ogrevanje zgradb, kar je dokončno odpravilo rabo kurilnega olja na Bledu, v Radencih pa bistveno znižalo porabo zemeljskega plina. Na omenjenih lokacijah so se še zmanjšali stroški za ogrevanje za nadaljnjih 10 %.

Raba ostalih energentov in naravnih virov je bila glede na količino na enaki ravni kot leta 2015.

Na področju odvajanja industrijskih odpadnih vod je bil v Radencih pripravljen in izveden projekt čiščenja odpadnih bazenskih vod z ultrafiltracijo. S tem postopkom se odvajana voda očisti in vrača nazaj v proces uporabe. Količina te vode je preko 50 %. To pomeni, da s tem zmanjšujemo količine odpadne vode in s tem tudi stroške čiščenja na čistilni napravi in znižujemo količino načrpane sveže vode za dodajanje v bazen.

V sklopu izvajanja aktivnosti na področju komunalnih odpadkov se količine odpeljanih odpadkov na deponijo še vedno rahlo zmanjšujejo, povečujejo pa se količine zbrane embalaže.

4.4 Razvoj družbene skupnosti

Partnersko sodelovanje in podpora družbene skupnosti sta dve izmed vodil našega delovanja. Na destinacijah, kjer delujemo, sodelujemo z lokalnimi turističnimi organizacijami, turističnimi društvi ter številnimi drugimi kulturnimi, športnimi, rekreacijskimi društvi in prostovoljnimi organizacijami. Pri tem nastopamo v različnih vlogah: bodisi kot pobudniki in nosilci projektov, h katerim vabimo partnerje v okolju, bodisi kot eden izmed sodelujočih partnerjev, pogosto pa tudi kot pokrovitelj, saj številnim projektom namenimo tudi finančno ali materialno podporo.

Z lokalnimi ponudniki sodelujemo tako na prodajnem kot tudi na nabavnem področju, spodbujamo jih k predstavitvam in promociji v naših kapacitetah. Naši gosti se udeležujejo izletov, ki jih organiziramo v sodelovanju z zunanjimi ponudniki. Veliko pozornosti namenimo stalnemu oblikovanju ponudbe, ki bo spodbudila prebivalce lokalnega in širšega okolja, da nas obišejo.

Družba Sava Turizem d.d. je v letu 2016 za pokroviteljstva in donacije namenila več kot 70 tisoč EUR, in sicer za projekte na področju športa, kulture, izobraževanja, gostinsko-turistične stroke, ekologije in humanitarnih projektov.

ŠPORT

Na področju športa podpiramo tako športno udejstvovanje mladih kakor tudi športne klube pri odličnih mednarodnih športnih dosežkih. Tako smo v letu 2016 podprli naslednje prireditve in organizacije:

- Namiznoteniška zveza Slovenije in Nogometni klub Bled. Sava Hoteli Bled tradicionalno podpirajo delovanje Veslaškega kluba Bled ter so prevzeli pokroviteljstvo golf turnirja 39. Zlati Lev, Golf igrišče Bled.
- Terme 3000 so s sredstvi tradicionalno podprle občinsko športno zvezo, Hokejski klub Moravske Toplice in Športno društvo Tropovci.
- Zdravilišče Radenci nadaljuje s podporo tradicionalnega mednarodnega Maratona treh src v organizaciji Športnega društva Radenci in državno prvenstvo v elektronskem pikadu s Pikado zvezo Slovenije.
- Terme Lendava so podprle turnir v badmintonu TURNIR SLOVENIA INTERNATIONAL 2016. Terme Lendava tradicionalno podpirajo Nogometno društvo Lendava 1903 – Football Club Lendva 1903.
- Terme Ptuj podpirajo lokalne plavalne klube in plavanje mladih preko Plavalnega kluba Terme Ptuj in ŠD PA KURENT.

KULTURA

V družbi Sava Turizem d.d. podpiramo razvoj kulturne in zgodovinske dediščine na destinacijah, kjer delujemo, saj s tem pomagamo ustvarjati privlačno kulturno ponudbo tako za svoje goste kot tudi za lokalno prebivalstvo. Zato smo v letu 2016 podprli naslednje projekte:

- družba Sava Turizem d.d. je sponzorsko podprla 2. mednarodni BLED FILM FESTIVAL.
- Terme 3000 – Moravske Toplice so prevzele pokroviteljstvo etnoloških prireditev »Diši po Prekmurju«, ki na edinstven način povezujeta bogato kulinarično in etnološko izročilo ter turizem te regije.
- Zdravilišče Radenci je znova podprlo projekt Vinska kraljica.

- Terme Ptuj tradicionalno vsako leto podpirajo kurentovanje na Ptuju in Rimske igre, prireditvi, ki učinkovito ohranjata in širita bogato kulturno dediščino ter etnografsko izročilo mesta in regije. Podprli so projekta Dnevi poezije in vina ter 46. Festival narodno-zabavne glasbe Ptuj 2015; ter 8. glasbeni festival Arsana.
- v Banovcih je pod pokroviteljstvom Term Banovci že šestnajstič zapored potekala prireditev Božična vas.
- Terme Lendava so znova sodelovale pri tradicionalnih prireditvah Lendavska trgatev in Bogračfest, ki izhajata iz bogate kulturno-etnografske tradicije kraja in poudarjata kulinarično raznolikost pokrajine. Sponzorsko so podprle delovanje turistične zveze Lendava vabi.

POMOČ V STISKI IN DRUŽBENA ODGOVORNOST

Pomemben del naše podpore družbeni skupnosti je dobrotelost. V letu 2016 smo s finančnimi sredstvi podprli različne projekte s humanitarno noto in dobrotelne organizacije npr. projekt Radia City »Ko je Božič, naj bo Božič za vse«. V obliki storitev, ki jih nudimo, pa smo podprli številne organizacije v lokalnih okoljih.

Sava Turizem d.d. že nekaj let podpira Zvezo prijateljev mladine Slovenije. Vsako leto omogočamo družinam v stiski poletne počitnice v naših destinacijah in organiziramo kopalne izlete. Letos je Sava Turizem d.d. omogočila družinske počitnice 10 družinam in dva avtobusa otrok peljala na kopalni izlet. Kapanje in druge storitve omogočamo številnim društvom in prostovoljnim organizacijam iz lokalnih okolij, kjer delujemo. Dobrotelno noto smo tudi letos nadgradili z akcijo »Podarimo kapljice« v poletnem času in v mesecu decembru. K sodelovanju smo povabili člane programa zvestobe Ambassador Sava Hotels & Resorts. Odziv je bil nad pričakovanji, člani programa so podarili skupno več kot 600.000 kapljic, ki smo jih pretvorili v nočitve in so jih slovenske družine v stiski koristile do konca leta 2016. Pred zimo je Zveza prijateljev mladine ob pomoči Sava Turizma in v skupni vrednosti 6.600 evrov družinam razdelila nujno potrebne tople trenirke.

PONOSNI SKRBNIKI BLEJSKIH LABODOV

Na področju trajnostnega delovanja na Bledu nadaljujemo desetletni projekt za zaščito blejskih labodov, ki ga podpira tudi Sava Turizem d.d. Skupaj z Lokalno turistično organizacijo Bled in Turističnim društvom Bled smo ponosni skrbniki blejskih labodov – skrbimo za njihovo zaščito in dobro počutje.

STROKA IN IZOBRAŽEVANJE

Podpiramo različna strokovna področja in vlagamo v vse stopnje in oblike izobraževanja – od vrtcev do strokovnih krogov, povezanih z našimi področji delovanja. Družba Sava Turizem d.d. vsako leto podpira tudi sindikat družbe, PGD Moravske Toplice in PGD Radenci-Boračeva, Potapljaško društvo Ptuj, Osnovno šolo Gornja Radgona, Osnovno šolo Radenci.

5 Računovodski izkazi s pojasnili za Skupino Sava Turizem

5.1 Konsolidirani računovodski izkazi Skupine Sava Turizem v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU

Tabela 1: Konsolidirana bilanca stanja na dan 31. 12. 2016

	Pojasnila	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
SREDSTVA				
Nepremičnine, naprave in oprema	5.3.5.1.	149.923	152.904	153.915
Neopredmetena sredstva	5.3.5.2.	711	659	685
Naložbene nepremičnine	5.3.5.3.	1.790	1.888	2.121
Naložbe v pridružena podjetja	5.3.5.4.	4	4	0
Dolgoročni vrednostni papirji, razpoložljivi za prodajo	5.3.5.5.	101	105	169
Dolgoročna posojila	5.3.5.6.	2.866	0	40
Odložene terjatve za davke	5.3.5.7.	107	458	116
Dolgoročna sredstva		155.502	156.018	157.046
Sredstva za prodajo	5.3.5.8.	64	64	0
Zaloge	5.3.5.9.	662	658	628
Poslovne in druge terjatve	5.3.5.10.	3.904	3.455	4.573
Terjatve za davke od dobička		0	1	0
Dana posojila	5.3.5.11.	2.000	7.747	10.058
Denar in denarni ustrezniki	5.3.5.12.	8.387	275	467
Kratkoročna sredstva		15.016	12.200	15.726
Sredstva		170.518	168.218	172.772
KAPITAL IN DOLGOVI				
Osnovni kapital		39.685	39.685	39.685
Rezerve		52.702	52.506	52.350
Rezerve za pošteno vrednost		397	496	433
Zadržani čisti dobiček / izguba		4.149	4.739	2.886
Kapital, pripisan lastnikom obvladujočega podjetja		96.934	97.425	95.354
Neobvladujoči delež		32	24	22
Kapital	5.3.5.13.	96.966	97.449	95.376
Dolgoročne rezervacije	5.3.5.14.	1.444	1.232	1.441
Razmejene državne podpore	5.3.5.15.	8.075	8.308	8.753
Prejeta dolgoročna posojila	5.3.5.16.	38.303	45.827	45.679
Dolgoročne poslovne obveznosti	5.3.5.17.	458	0	0
Dolgoročni dolgovi		48.280	55.367	55.873
Kratkoročne finančne obveznosti	5.3.5.16.	13.446	4.166	9.297
Kratkoročne poslovne obveznosti	5.3.5.18.	8.797	8.898	9.733
Kratkoročne rezervacije (PČR)	5.3.5.19.	3.030	2.337	2.493
Kratkoročni dolgovi		25.272	15.401	21.523
Dolgovi skupaj		73.552	70.768	77.396
Kapital in dolgovi		170.518	168.218	172.772

Pojasnila k računovodskim izkazom so del teh in jih je treba brati skupaj z njimi.

Tabela 2: Konsolidirani izkaz poslovnega izida za obdobje januar–december 2016

	Pojasnila	JAN-DEC 2016	JAN-DEC 2015
Prihodki od prodaje	5.3.5.20.	68.917	65.411
Drugi poslovni prihodki	5.3.5.21.	1.199	1.714
Poslovni prihodki		70.116	67.125
Stroški blaga, materiala, storitev		-31.349	-31.082
Stroški dela	5.3.5.23.	-22.128	-21.008
Amortizacija		-7.167	-7.170
Odpisi vrednosti	5.3.5.24.	-393	-181
Drugi odhodki poslovanja	5.3.5.25.	-1.633	-1.091
Odhodki poslovanja	5.3.5.22.	-62.669	-60.532
Dobiček/izguba iz poslovanja		7.447	6.593
Prihodki financiranja		25	133
Odhodki financiranja		-6.410	-4.837
Neto prihodki/odhodki financiranja	5.3.5.26.	-6.386	-4.704
Neto odhodki od pridruženih podjetij	5.3.5.27.	0	0
Dobiček/izguba pred obdavčitvijo		1.061	1.889
Davek	5.3.5.28.	-777	123
Čisti dobiček/čista izguba poslovnega leta		284	2.012
Čisti dobiček poslovnega leta se nanaša na:			
Lastnike obvladujočega podjetja		277	2.010
Neobvladujoči delež		7	2
Čista dobiček/čista izguba poslovnega leta		284	2.012

Pojasnila k računovodskim izkazom so del teh in jih je treba brati skupaj z njimi.

Tabela 3: Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v 000 EUR

	JAN - DEC 2016	JAN - DEC 2015
Čisti dobiček poslovnega obdobja	284	2.012
Drugi vseobsegajoči donos:		
Postavke, ki ne bodo pozneje razvrščene v poslovni izid		
- aktuarski dobički / izgube v pokojninski shemi z zagotovljenimi prejemki	-109	69
- odloženi davek od aktuarskih dobičkov / izgub v pokojninski shemi z zagotovljenimi prejemki	10	-6
Drugi vseobsegajoči donos, zmanjšan za odloženi davek v poslovnem obdobju	-99	63
Skupaj vseobsegajoči donos v poslovnem obdobju	185	2.075
Vseobsegajoči donos pripada:		
Lastnikom obvladujočega podjetja	178	2.073
Neobvladujočemu deležu	7	2
Skupni vseobsegajoči donos v poslovnem obdobju	185	2.075

Pojasnila k računovodskim izkazom so del teh in jih je treba brati skupaj z njimi.

Tabela 4: Konsolidirani izkaz denarnih tokov za obdobje januar–december 2016

			v 000 EUR	
		Pojasnila	JAN - DEC 2016	JAN - DEC 2015
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU				
	Neto dobiček/izguba		284	2.012
	Prilagoditve za:			
	Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	5.3.5.1.	6.992	6.956
	Amortizacija neopredmetenih sredstev	5.3.5.2.	77	100
	Amortizacija naložbenih nepremičnin	5.3.5.3.	98	114
	Odpisi in oslabitve nepremičnin, naprav in opreme	5.3.5.24.	24	16
	Oslabitve terjatev	5.3.5.29.	364	164
	Dobički od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	5.3.5.21.	-24	-58
	Izguba pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme		4	0
	Dobiček od prodaje naložbenih nepremičnin	5.3.5.21.	-22	-109
	Izguba pri prodaji vrednostnih papirjev	5.3.5.26.	3	0
	Prejete dividende in deleži v dobičku	5.3.5.26.	-11	-11
	Oslabitev danih posojil	5.3.5.26.	0	2.244
	Odhodki obresti	5.3.5.26.	2.283	2.587
	Prihodki od obresti	5.3.5.26.	-9	-90
	Obveznosti / terjatve za davek od dobička	5.3.5.7.	777	-123
Dobiček iz poslovanja pred spremembo operativnega kapitala in rezervacij			10.840	13.802
	Sprememba dolgoročnih terjatev	5.3.5.6.	-17	51
	Sprememba kratkoročnih terjatev	5.3.5.10.	-815	948
	Sprememba zalog	5.3.5.9.	-4	-30
	Sprememba kratkoročnih poslovnih obveznosti in PČR	5.3.5.18., 5.3.5.19..	102	-288
	Sprememba dolgoročnih poslovnih obveznosti	5.3.5.17.	458	0
	Sprememba rezervacij	5.3.5.14.	103	-140
	Sprememba državnih podpor	5.3.5.15.	-233	-445
Pri poslovanju pridobljena denarna sredstva			10.434	13.898
	Plačani davek od dobička	5.3.5.28.	-417	-225
Čisti denarni tok iz poslovanja			10.017	13.673
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU				
	Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	5.3.5.1.	-4.078	-6.028
	Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme		62	125
	Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	5.3.5.2.	-107	-73
	Izdatki za nakup naložbenih nepremičnin		0	-8
	Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin		22	237
	Izdatki za nakup pridruženih podjetij		0	-4
	Prejemki od vrnjenih posojil		4.858	940
	Izdatki za dana posojila		-1.500	-1.575
	Prejete dividende in deleži v dobičku	5.3.5.26.	11	11
	Prejete obresti		11	21
Čisti finančni tok iz naložbenja			-721	-6.354
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU				
	Druge spremembe kapitala		-671	0
	Prejemki od prejetih dolgoročnih posojil		6.250	169
	Izdatki za prejeta dolgoročna posojila		-4.495	-3.537
	Izdatki za prejeta kratkoročna posojila		0	-1.614
	Plačane obresti		-2.268	-2.529
Čisti denarni tok iz financiranja			-1.184	-7.511
Čisto povečanje oz. zmanjšanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov			8.112	-192
	Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		275	467
	Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na koncu obdobja		8.387	275

Pojasnila k računovodskim izkazom so del teh in jih je treba brati skupaj z njimi.

Tabela 5: Konsolidirani izkaz gibanja kapitala za obdobje od 31. 12. 2015 do 31. 12. 2016

v 000 EUR

	Osnovni kapital	Vplačani presežek kapitala	Rezerve	Rezerve za lastne delnice	Rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev	Čisti dobiček/ izguba poslovnega leta	Preneseni čisti dobiček	Kapital, pripisan lastnikom obvladujočega podjetja	Neobvladujoči delež	Skupaj
Stanje 01.01.2015	39.685	0	52.350	0	433	1.014	1.872	95.354	22	95.376
Skupaj vseobsegajoči donos										
Dobiček v letu	0	0	0	0	0	2.010	0	2.010	2	2.012
Drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	63	0	0	63	0	63
Postavke, ki ne bodo preračunane v poslovni izid	0	0	0	0	63	0	0	63	0	63
Skupaj vseobsegajoči donos	0	0	0	0	63	2.010	0	2.073	2	2.075
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu										
Prenos čiste izgube preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	0	0	-940	940	0	0	0
Skupaj transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu	0	0	0	0	0	-940	940	0	0	0
Spremembe v kapitalu										
Oblikovanje rezerv	0	0	156	0	0	-156	0	0	0	0
Skupaj spremembe v kapitalu	0	0	156	0	0	-156	0	0	0	0
Stanje 31.12.2015	39.685	0	52.506	0	496	1.927	2.812	97.425	24	97.449
Stanje 31.12.2015	39.685	0	52.506	0	496	1.927	2.812	97.425	24	97.450
Skupaj vseobsegajoči donos										
Poslovni izid v letu	0	0	0	0	0	277	0	277	7	284
Drugi vseobsegajoči donos	0	0	0	0	-99	0	0	-99	0	-99
Postavke, ki ne bodo preračunane v poslovni izid	0	0	0	0	-99	0	0	-99	0	-99
Skupaj vseobsegajoči donos	0	0	0	0	-99	277	0	178	7	185
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu										
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	0	0	-1.927	1.927	0	0	0
Skupaj transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu	0	0	0	0	0	-1.927	1.927	0	0	0
Spremembe v kapitalu										
Oblikovanje rezerv	0	0	196	0	0	-196	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	-672	-672	0	-672
Skupaj spremembe v kapitalu	0	0	196	0	0	-196	-672	-672	0	-672
Stanje 31.12.2016	39.685	0	52.702	0	397	82	4.067	96.934	32	96.966

5.2 Sestava Skupine Sava Turizem ter podatki o poslovanju odvisnih družb v letu 2016

Skupino Sava Turizem je na dan 31. 12. 2016 sestavljalo 5 družb, in sicer matična družba Sava Turizem d.d. ter 4 odvisne družbe. Računovodski izkazi vseh teh družb so vključeni v uskupinjene računovodske izkaze skupine. Kapitalski in upravljavski delež se ne ujemata samo v družbi Cardial, d.o.o., kjer je upravljavski delež ob 85-odstotnem lastništvu zaradi 15-odstotnega lastnega deleža 100-odstoten.

V letu 2016 je bil ustanovljen zasebni zavod Srednje evropski izobraževalni center (SEIC) s pretežno dejavnostjo usposabljanja in izobraževanja zaposlenih v storitvenih dejavnostih.

Tabela 6: Seznam družb, ki sestavljajo skupino, s primerjavo lastniških deležev na dan 31. 12. 2016 ter 31. 12. 2015:

	% lastništva 31. 12. 2016	% lastništva 31. 12. 2015	Sprememba % 2016
Skupina Sava Turizem			
SAVA TURIZEM, d.d., Ljubljana	99,05%	99,05%	0,00%
- Cardial, d.o.o., Ljubljana (v lasti Sava Turizem, d.d.)	85,00%	85,00%	0,00%
- Zavod SEIC, Moravske Toplice (v lasti Cardial, d.o.o.)	50,00%	0,00%	50,00%
- Sava Zdravstvo, d.o.o., Ljubljana (v lasti Sava Turizem, d.d.)	100,00%	100,00%	0,00%
- Sava TMC, d.o.o., Ljubljana (v lasti Sava Turizem, d.d.)	100,00%	100,00%	0,00%
- Zavod SEIC, Moravske Toplice (v lasti Sava Turizem, d.d.)	50,00%	0,00%	50,00%

Tabela 7: Naložba v Gorenjsko banko, d.d., in pridružena družba na dan 31. 12. 2016 in 31. 12. 2015:

	% lastništva 31. 12. 2016	% lastništva 31. 12. 2015	Sprememba % lastništva v letu 2016	Upravljavski delež* 31. 12. 2016
SAVA TURIZEM, d.d., Ljubljana - kot matična družba				
- Gorenjska banka, d.d., Kranj**	0,13%	0,16%	-0,03%	0,00%
- BLS Sinergije, d.o.o., Portorož	30,00%	30,00%	0,00%	30,00%

*Upravljavski delež je izračunan kot razmerje med številom deležev v lasti Sava, d.d., in skupnim številom deležev, zmanjšanim za lastne deleže.

**Banka Slovenije je dne 17. 9. 2015 Savi, d.d., in odvisni družbi z odločbo odvzela dovoljenje za pridobitev kvalificiranega deleža v Gorenjski banki, d.d., in odredila odsvojitve delnic Gorenjske banke, d.d. Vrednost finančne naložbe v Gorenjsko banko, d.d., je bila na dan 31. 12. 2015 prenesena med sredstva za prodajo. Odstotek lastništva v Gorenjski banki, d.d., se je z izvedeno dokapitalizacijo banke v januarju 2016 znižal.

Tabela 8: Prihodki od prodaje v letu 2016, kapital na dan 31. 12. 2016 in poslovni izid v letu 2016:

	Prihodki od prodaje JAN - DEC 2016	Vrednost kapitala 31.12. 2016	Poslovni izid JAN - DEC 2016
v 000 EUR			
Družba / sedež družbe			
Dejavnost TURIZEM	70.534	97.081	126
SAVA TMC, d.o.o., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	1.536	-2.420	-3.854
Sava Turizem d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	67.823	99.278	3.928
Cardial d.o.o., Zaloška cesta 69, 1000 Ljubljana	1.162	208	47
SEIC Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 12, 9226 Moravske Toplice	13	8	6
Sava Zdravstvo, d.o.o., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	0	7	0

Prikazani so nekonsolidirani podatki.

Tabela 9: Prihodki od prodaje v letu 2015, kapital na dan 31. 12. 2015 in poslovni izid v letu 2015:

v 000 EUR

Družba / sedež družbe	Prihodki od prodaje JAN - DEC 2015	Vrednost kapitala 31.12. 2015	Poslovni izid JAN - DEC 2015
Dejavnost TURIZEM	66.852	97.724	1.998
SAVA TMC, d.o.o., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	1.357	1.434	317
Sava Turizem d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	64.423	96.121	1.667
Cardial d.o.o., Zaloška cesta 69, 1000 Ljubljana	1.072	162	15
Sava Zdravstvo, d.o.o., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	0	7	0

Prikazani so nekonsolidirani podatki.

5.3 Pojasnila k računovodskim izkazom skupine Sava Turizem v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU

5.3.1 Podlaga za sestavitev računovodskih izkazov

a) Poročajoča družba

Skupina Sava Turizem je del Poslovne skupine Sava. Obvladujoča družba skupine Turizem, družba Sava Turizem d.d., je v 99,05-odstotni lasti Save, d.d., in ima sedež na Dunajski cesti 152, 1000 Ljubljana.

Konsolidirani računovodski izkazi skupine Sava Turizem, ki vključujejo obvladujočo družbo Sava Turizem d.d., njene odvisne družbe in deleže v pridruženih družbah, so sestavljeni za poslovno leto, ki se je končalo 31. 12. 2016.

Konsolidirano letno poročilo skupine Sava Turizem je dostopno na sedežu družbe in objavljeno na AJPEŠ-ovi spletni strani javno objavljenih letnih poročil.

b) Izjava o prehodu skupine Sava Turizem na MSRP

Primerljivi podatki

Skupina Sava Turizem je izdelala računovodske izkaze v skladu z MSRP prvič za leto 2016. V skladu z določili MSRP-1 je datum prehoda 1. 1. 2015. Za zagotavljanje primerljivosti, kot enega temeljnih načel MSRP, je bilo potrebno računovodske izkaze za leto 2015 preračunati in izdelati v skladu MSRP. Učinki preračunov oziroma prehoda iz SRS na MSRP so predstavljeni v nadaljevanju.

Specifikacija učinkov prehoda na MSRP

V skladu z določbami MSRP-1 je Skupina Sava Turizem pri prehodu na uporabo MSRP pripravila začetni izkaz finančnega položaja, v katerem so pripoznana vsa sredstva in vse obveznosti, katerih pripoznanje zahtevajo MSRP. Vrednostnih razlik ni bilo ugotovljenih, so pa posamezne postavke sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov v računovodskih izkazih v skladu z MSRP prikazane drugače kot v računovodskih izkazih v skladu s SRS.

c) Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU, v skladu s pojasnili (OPMSRP), ki jih sprejema Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah.

Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila dne 7. 3. 2017.

d) Podlaga za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljene ob upoštevanju izvirnih vrednosti, razen za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in izvedenih finančnih instrumentov, ki so izkazani po poštenih vrednostih.

Metode, ki so uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v nadaljevanju.

e) Funkcijska valuta in predstavljena valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v EUR, ki je funkcijska valuta družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v EUR, so zaokrožene na tisoč enot. Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju nastanejo manjše razlike.

Skupina Turizem nima odvisnih družb s sedežem izven Slovenije.

f) Uporaba ocen in presoj

Posloводство mora pri sestavi računovodskih izkazov podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je potrebno stalno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocena popravi, ter za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in kritičnih presojah, ki jih je posloводство pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisane v naslednjih točkah:

- Točka 5.3.5.14. – rezervacije
- Točka 5.3.5.31 – pogojne obveznosti
- Točka 5.3.5.4., 5.3.5.5. – vrednotenje finančnih instrumentov

5.3.2 Pomembnejše računovodske usmeritve

Družbe v skupini Sava Turizem so dosledno uporabile opredeljene računovodske politike za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

a) Podlaga za konsolidacijo

Poslovne združitve

V letu 2016 ni bilo poslovnih združitvev.

Sestava skupine Turizem

Skupina Sava Turizem je sestavljena iz matične družbe Sava Turizem d.d., 4 odvisnih družb, med katerimi je 1 zavod, ter 1 pridruženega podjetja. Računovodski izkazi navedenih odvisnih družb so v celoti vključeni v konsolidirane računovodske izkaze poslovne skupine, za pridružena podjetja pa je upoštevana kapitalska metoda – pripis pripadajočega dobička v finančni izid skupine ter pripis pripadajočega prevrednotovalnega popravka kapitala v kapital skupine. Matična družba in odvisne družbe pripravljajo posamične računovodske izkaze v skladu s SRS, za potrebe konsolidacije se izvedejo prilagoditve na MSRP, kot jih je sprejela EU.

Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje družba Sava Turizem d.d. Obvladovanje obstaja, ko ima matična družba možnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upošteva obstoj in učinek glasovalnih pravic, ki jih je trenutno moč uveljaviti ali zamenjati. Kapitalski in upravljavski delež se ne ujemata samo v družbi

Cardial, d.o.o., kjer je upravljavski delež ob 85-odstotnem lastništvu zaradi 15-odstotnega lastnega deleža 100-odstoten.

Računovodski izkazi družb so vključeni v skupinske računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanja začne, do datuma, ko se preneha.

Računovodske usmeritve vseh odvisnih družb so usklajene z usmeritvami Poslovne skupine Sava. Izgube, ki se nanašajo na neobvladujoče deleže v odvisni družbi, se razporedijo v postavko neobvladujoči deleži, četudi bo potem postavka izkazovala negativno stanje.

Pridružena podjetja

Pridružena podjetja so družbe, v katerih ima skupina pomemben, vendar ne prevladujoč vpliv na finančno in poslovno politiko. Ob prvotnem pripoznanju se naložbe izmerijo po pošteni vrednosti, ki je enaka trgovalni (nabavni) vrednosti, v nadaljevanju pa se uporablja kapitalska metoda. Konsolidirani računovodski izkazi vsebujejo skupini pripadajoči del dobičkov oziroma izgub in prevrednotovalnega popravka kapitala pridruženih podjetij v skladu s kapitalsko metodo od datuma, ko se pomemben vpliv začne, do datuma, ko se konča. Ko delež izgub, ki pripadajo skupini, preseže njen delež v pridruženem podjetju, se vrednost take naložbe zmanjša na nič, nadaljnje izgube pa se ne pripoznajo, razen v primerih, ko bi bila družba v skupini dolžna poravnati določene obveznosti za pridruženo podjetje.

Kapitalski in upravljavski delež v pridruženem podjetju se ujemata. Naložba v Gorenjsko banko, d.d., je bila na dan 31. 12. 2015 prenesena med sredstva za prodajo in ni več obravnavana kot naložba v pridruženo podjetje.

Posli, izvzeti v postopku konsolidacije

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja terjatev in obveznosti ter nerealizirani dobički in izgube oziroma prihodki in odhodki, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine Turizem. Nerealizirane izgube se izločijo prav tako kot dobički pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

b) Tuja valuta

Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti na dan poročanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja.

Tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po referenčnem tečaju ECB na koncu obdobja. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti, ki so izmerjene po izvorni vrednosti v tuji valuti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla. Nedenarne postavke in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v evre po referenčnem tečaju ECB na dan, ko je bila poštena vrednost določena.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih instrumentov, razvrščenih kot na razpolago za prodajo ali za nefinančno obveznost, ki je določena kot denarnotokovno varovanje pred tveganji, ki se pripozna neposredno v kapitalu.

Podjetja v tujini

Skupina Turizem nima odvisnih družb s sedežem v tujini.

c) Finančni instrumenti

c 1) Neizpeljani finančni instrumenti

Neizpeljani finančni instrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti. Neizpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno nanašajo na posel.

Neizpeljani finančni instrumenti se pripoznajo, če skupina postane stranka pogodbenih določil instrumenta. Pripoznanje finančnih sredstev se odpravi, ko pogodbene pravice skupine do denarnih tokov potečejo ali pa je opravljen prenos finančnega sredstva na drugo stranko, vključno s tveganji in koristmi. Nakupi in prodaje, opravljene na običajen način, se obračunavajo na dan, ko se skupina obveže kupiti ali prodati sredstvo. Pripoznanje finančnih obveznosti se odpravi, ko pogodbene obveznosti skupine potečejo, prenehajo ali prekinejo.

Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, čisti znesek pa se prikaže v izkazu stanja, če in le če ima skupina pravno pravico bodisi poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost.

Posojila in terjatve

Dana posojila se ob začetnem pripoznanju izkazujejo po pošteni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa se izkazujejo po odplačni vrednosti in se pri tem morebitne razlike med izvirno in odplačno vrednostjo izkazujejo v izkazu poslovnega izida v obdobju odplačevanja posojila.

Uporabi se metoda efektivne obrestne mere.

Poslovne terjatve se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Terjatve se praviloma merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Kratkoročne poslovne terjatve se ne diskontirajo na datum bilance stanja.

Če obstajajo nepristranski dokazi, da je prišlo pri terjatvi, izkazani po odplačni vrednosti, do izgube zaradi oslabitve, se izguba izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo terjatve in pričakovano udenarljivo vrednostjo in se pripozna v poslovnem izidu.

Terjatve, za katere se domneva, da ne bodo poravnane oziroma ne bodo poravnane v celotnem znesku, je treba šteti za dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa za sporne.

Denarna sredstva

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni, na transakcijskih računih ter depozite na odpoklic. Prekoračitve na transakcijskem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v poslovni skupini, so v izkazu finančnega položaja vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Finančna sredstva na razpolago za prodajo

Nekratkoročni vrednostni papirji so v skupini opredeljeni kot finančna sredstva, na razpolago za prodajo. Razdeljeni so na naložbe v delnice družb, ki kotirajo, na naložbe v delnice in deleže družb, ki ne kotirajo, ter na naložbo v vzajemni podsklad.

Ob začetnem pripoznanju se finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, izmerijo po pošteni vrednosti na datum pridobitve. Pri poznejšem merjenju je poštena vrednost tržno oblikovana vrednost. Za finančne instrumente, ki kotirajo na delujočem trgu, je to enotni borzni tečaj delnic na dan bilance stanja. Pri finančnih sredstvih, za katere ni delujočega trga, se najmanj enkrat letno preverjajo znaki morebitno potrebne oslabitve.

Spremembe poštene vrednosti in tečajne razlike pri kapitalskih instrumentih za prodajo so izkazane v drugem vseobsegajočem donosu. Izguba zaradi oslabitve je pripoznana v poslovnem izidu. Pri odpravi pripoznanja naložbe se nabrani dobički in izgube, izkazani v drugem vseobsegajočem donosu obdobja, prenesejo v poslovni izid.

Če je bilo zmanjšanje poštene vrednosti finančnega sredstva, ki je razpoložljivo za prodajo, pripoznano neposredno kot negativni presežek iz prevrednotenja in obstajajo nepristranski dokazi,

da je to sredstvo dolgoročno oslabiljeno, se oslabitev pripozna v izkazu poslovnega izida kot finančni odhodek.

Neizpeljane finančne obveznosti

Skupina na začetku pripozna izdane dolžniške vrednostne papirje in podrejene obveznosti na dan njihovega nastanka. Vse ostale finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, ko skupina postane pogodbeni stranka v zvezi z inštrumentom. Skupina odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane. Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, znesek pa se izkaže v izkazu finančnega položaja če in le če ima skupina uradno izvršljivo pravico pobotati pripoznane zneske in ima namen poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost. Skupina izkazuje naslednje neizpeljane finančne obveznosti: posojila in kredite ter obveznosti in terjatve do dobaviteljev. Takšne finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po pošteni vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

C 2) Izpeljani finančni instrumenti

Skupina ne uporablja izpeljanih finančnih instrumentov niti jih ne hrani ali izdaja za namene trgovanja.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, in z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju, odkupljene lastne delnice in dvigi (izplačila). Celotni kapital sestavljajo osnovni kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, zadržani čisti dobiček oziroma izguba, rezerve za pošteno vrednost ter lastne delnice kot odbitna postavka.

Navadne kosovne delnice

Dodatni stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno izdaji navadnih delnic in delniških opcij, so izkazani kot znižanje kapitala.

Odkup lastnih delnic

Odkupljene lastne delnice se izkazujejo kot odbitna postavka kapitala.

Dividende

Dividende se pripoznajo v računovodskih izkazih skupine v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Čisti dobiček na delnico

Delniški kapital skupine je razdeljen na navadne imenske kosovne delnice, zato skupina prikazuje osnovno dobičkonosnost delnice. Osnovna dobičkonosnost delnice se izračuna tako, da delimo dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu.

Popravljeni čisti dobiček na delnico je enak osnovnemu čistemu dobičku na delnico, ker skupina nima prednostnih delnic ali zamenljivih obveznic. Med letom ni prišlo do spremembe števila izdanih delnic.

d) Nepremičnine, naprave in oprema

Pripoznanje in merjenje

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazani po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, ter stroške razgradnje in odstranitve nepremičnin, naprav in opreme ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja. Stroški prav tako lahko zajemajo prenose iz drugega vseobsegajočega donosa iz naslova varovanja denarnega toka pred valutnim tveganjem za nakup opredmetenih osnovnih sredstev.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezne nepremičnine, naprave in oprema. Družbe poslovne skupine najmanj enkrat letno preverjajo znake morebitno potrebnih oslabitev.

Prenos nepremičnin iz opredmetenih osnovnih sredstev na naložbene nepremičnine

Če se lastniško uporabljena nepremičnina spremeni v naložbeno nepremičnino, se ta nepremičnina izmeri po njeni pošteni vrednosti in prerazporedi k naložbenim nepremičninam. Dobiček, ki se pojavi pri ponovnem merjenju, se pripozna v poslovnem izidu in tako odpravi prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve v zvezi z določeno nepremičnino, preostali dobiček pa se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in izkaže med revalorizacijsko rezervo v sklopu kapitala. Kakršnakoli izguba

se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu in izkaže med revalorizacijsko rezervo, v kolikor je bil znesek v zvezi z določeno nepremičnino prej upoštevan v revalorizacijski rezervi, preostanek izgube pa je neposredno pripoznan v poslovnem izidu.

Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela nepremičnin, naprav in opreme se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v poslovno skupino, ter če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki v obdobju, ko nastanejo.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna in pripozna v izkazu poslovnega izida po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti nepremičnin, naprav in opreme. Zemljišča se ne amortizirajo. Ustreznost metode ter dobe koristnosti skupina preverja na dan poročanja.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

	leto 2016	leto 2015
Zgradbe hotelov, trgovske stavbe, skladišča	20 do 71 let	20 do 71 let
Poslovne stavbe	25 do 40 let	25 do 40 let
Oprema hotelov	5 do 20 let	5 do 20 let
Računalniška oprema	2 do 5 let	2 do 5 let
Druga oprema	6 do 20 let	6 do 20 let

e) Neopredmetena sredstva

Dobro ime

Dobro ime nastane ob prevzemu odvisnih družb, pridruženih podjetij ter skupnih podvigov in se nanaša na presežek oziroma razliko med stroškom nabave in deležem skupine v čisti poštenu vrednosti ugotovljenih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznostih prevzete družbe.

Kasnejše merjenje

Dobro ime je izkazano po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno nabrano izgubo zaradi oslabitve. V primeru naložb, obračunanih po kapitalski metodi, se knjigovodska vrednost dobrega imena vključi v knjigovodsko vrednost naložbe, izguba zaradi oslabitve naložbe pa se ne pripiše nobenemu sredstvu, niti dobremu imenu, ki tvori del knjigovodske vrednosti naložbe, obračunane po kapitalski metodi.

Raziskovanje in razvijanje

Poraba pri raziskovalnem delovanju, katerega namen je pridobiti novo znanstveno in strokovno znanje ter razumevanje, se pripozna v izkazu poslovnega izida kot odhodek, ko nastane.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki so pridobljena s strani skupine in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

Kasnejši stroški

Poznejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko nastanejo.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna in pripozna v izkazu poslovnega izida po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev, razen dobrega imena, in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto za računalniške programe ter druge patente in licence znašajo deset let.

f) Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so tiste, ki jih posedujemo, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje. Naložbene nepremičnine so izkazane po modelu nabavne vrednosti. Naložbeno premoženje se na začetku izmeri po nabavni vrednosti, sestavljeni iz nakupne cene in stroškov, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu. Taki stroški vključujejo izdatke za pravne storitve, davke od prenosa nepremičnine in druge stroške posla.

V primerih, ko se je treba odločiti, ali je neko sredstvo naložbena nepremičnina ali nepremičnina, je sredstvo naložbena nepremičnina, če se več kot 20 odstotkov celotne vrednosti sredstva uporablja za oddajo v najem.

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti posamezne naložbene nepremičnine. Zemljišča se ne amortizirajo.

Dobe koristnosti naložbenih nepremičnin so enake kot za istovrstne nepremičnine, naprave in opremo.

g) Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljanju na njihovo sedanje mesto in v njihovo sedanje stanje. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen.

h) Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslajljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih bodočih denarnih tokov iz tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Izguba zaradi oslajitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi bodočimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Pripozna se v izkazu poslovnega izida.

Izgube zaradi oslajitve v zvezi s finančnim sredstvom, namenjenim za prodajo, se izračunajo po njegovi trenutni pošteni vrednosti. Izgube zaradi oslajitve se pripoznajo tako, da se nabrana izguba, ki je pripoznana v drugem vseobsegajočem donosu obdobja in izkazana v rezervi za pošteno vrednost, prenese v poslovni izid. Znesek nabrane izgube, ki se odstrani iz drugega vseobsegajočega donosa in pripozna v poslovnem izidu, je razlika med nabavno vrednostjo in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšana za izgubo zaradi oslajitve, ki je bila prej pripoznana v poslovnem izidu.

Če se v naslednjem obdobju poštena vrednost oslajljenih dolžniških vrednostnih papirjev, razvrščenih kot na razpolago za prodajo, poveča in je mogoče povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se pojavi po pripoznanju izgube zaradi oslajitve v poslovnem izidu, je treba izgubo zaradi oslajitve razveljaviti in znesek razveljavitve pripoznati v poslovnem izidu. Kasnejše pokritje v pošteni vrednosti oslajljenega lastniškega vrednostnega papirja, ki je na razpolago za prodajo, pa se pripozna v drugem vseobsegajočem donosu obdobja.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslajitve izvede posamično. Ocena oslajitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri preostalo knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev skupine razen zalog in odloženih terjatev za davke z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oslabitve dobrega imena in neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, ki še niso na voljo za uporabo, se izvede vsakič na datum poročanja.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Denar ustvarjajoča enota je najmanjša skupina sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Oslabitev se izkaže v poslovnem izidu.

i) Zasluzki zaposlencev

Obveze za kratkoročne zasluzke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

j) Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Skupina rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po stopnji pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Garancije za izdelke in storitve

Rezervacija za garancije za izdelke in storitve se izkaže ob prodaji izdelkov ali storitev, za katere je garancija dana. Rezervacija se oblikuje na osnovi izvirnih podatkov o garanciji in ob presoji vseh možnih izidov glede na njihovo verjetnost.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije za zaposlene so oblikovane v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Pri izračunu je bila uporabljena metoda projicirane enote. Aktuarski dobički oziroma aktuarske izgube tekočega poslovnega leta iz jubilejnih nagrad se ob ugotovitvi pripoznajo v izkazu poslovnega izida, iz odpravnin ob upokojitvi pa v kapitalu.

Rezervacije za reorganiziranje

Rezervacije za reorganiziranje zajemajo neposredne stroške reorganizacije, nanašajo se na odpravnine zaposlenim v povezavi s spremembami organizacijske strukture družb.

Rezervacije za tožbe

Rezervacije za tožbe se oblikujejo, ko se pravni postopek prične. Višina oblikovanja rezervacij za tožbe se določi glede na oceno verjetnosti izida posameznega tožbenega zahtevka.

k) Državne podpore

Sredstva iz državnih podpor se v računovodskih izkazih pripoznajo kot odloženi prihodki, ko so prejeta in ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bodo izpolnjeni pogoji v zvezi z njimi. Prejeta sredstva iz državnih podpor se pripoznavajo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, katere naj bi prejeta sredstva nadomestila. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

l) Prihodki

Prihodki iz opravljenih storitev

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum poročanja. Stopnja dokončnosti se oceni s pregledom opravljenega dela. Prihodki od storitev v skupini Turizem se priznajo, ko je storitev opravljena. V primerih, ko se prihodki turističnega aranžmaja nanašajo na dve obračunski obdobji, se razmejijo glede na število dni v posameznem obračunskem obdobju.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema.

m) Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, pozitivne tečajne razlike in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki iz obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za posojila, odhodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen tistih, ki se pripišejo neopredmetenim in opredmetenim sredstvom v gradnji oziroma pripravi.

n) Davek od dobička

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, z uporabo davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, katero bo po pričakovanjih, potrebno plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev.

Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom. Odložene terjatve iz naslova davčnih izgub niso bile obračunane.

o) Poročanje po odsekih

Skupina Turizem je kot odsek opredeljena v Poslovni skupini Sava. Poročanje po odsekih je za dejavnost turizem predstavljeno v letnem poročilu Save, d.d., in Poslovne skupine Sava.

p) Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov in pojasnil, ki veljajo v tekočem računovodskem obdobju

V tekočem računovodskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in sprejela EU:

- **Spremembe MSRP 10 'Konsolidirani računovodski izkazi', MSRP 12 'Razkritje deležev v drugih družbah' in MRS 28 'Naložbe v podjetja in skupne podvige'** – Naložbena podjetja: Uporaba izjeme pri konsolidaciji, ki jih je EU sprejela 22. septembra 2016 (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 11 'Skupne ureditve'** – Obračunavanje pridobitve deležev pri skupnem delovanju, ki jih je EU sprejela 24. novembra 2015 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 1 'Predstavljanje računovodskih izkazov'** – Pobuda za razkritje, ki jih je EU sprejela 18. decembra 2015 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 16 'Opredmetena osnovna sredstva' in MRS 38 'Neopredmetena sredstva'** – Pojasnilo sprejemljivih metod amortizacije, ki jih je EU sprejela EU 2. decembra 2015 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 16 'Opredmetena osnovna sredstva' in MRS 41 'Kmetijstvo'** – Kmetijstvo: Rodne rastline – kot jih je sprejela EU 23. novembra 2015 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 19 'Zasluzki zaposlencev'** – Programi z določenimi zasluzki: Prispevki zaposlencev, ki jih je EU sprejela 17. decembra 2014 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. februarja 2015 ali kasneje),

- **Spremembe MRS 27 'Ločeni računovodski izkazi'** – Kapitalska metoda pri ločenih računovodskih izkazih, ki jih je EU sprejela 18. decembra 2015 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2016 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2010–2012)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 2, MSRP 3, MSRP 8, MSRP 13, MRS 16, MSR 24 in MRS 38), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 17. decembra 2014 (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. februarja 2015 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2012–2014)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 5, MSRP 7, MRS 19 in MRS 34), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 15. decembra 2015 (spremembe je treba uporabljati za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb obstoječih standardov ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov Poslovne skupine Sava.

q) Standardi in Spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so bili že izdani, vendar še niso stopili v veljavo naslednji novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU:

- **MSRP 9 'Finančni instrumenti'**, ki ga je EU sprejela 22. novembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** in spremembe MSRP 15 'Datum začetka veljavnosti MSRP 15', ki ga je EU sprejela 22. septembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** – Pojasnila k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

r) Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov, sprememb

obstoječih standardov in novih pojasnil, ki na dan odobritve računovodskih izkazov niso bili potrjeni za uporabo v EU:

- **MSRP 14 'Zakonsko predpisani odlog plačila računov'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **MSRP 16 'Najemi'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 2 'Plačilo na podlagi delnic'** – Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij na podlagi delnic (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 4 'Zavarovalne pogodbe'** – Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti skupaj z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, oz. ob prvi uporabi MSRP 9 Finančni instrumenti),
- **Spremembe MSRP 10 'Konsolidirani računovodski izkazi' in MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo),
- **Spremembe MRS 7 'Izkaz denarnih tokov'** – Pobuda za razkritje (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 12 'Davki iz dobička'** – Pripoznavanje odloženih terjatev za davek iz naslova nerealiziranih izgub (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje).
- **Spremembe MRS 40 'Naložbene nepremičnine'** – Prenos naložbenih nepremičnin (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2014-2016)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 12 in MRS 28), predvsem za namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (spremembe MSRP 12 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje, spremembe MSRP 1 in MRS 28 pa veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018),
- **OPMSRP 22 'Transakcije in predplačilo nadomestila v tuji valuti'** (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Skupina Turizem predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na njene računovodske izkaze.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

Skupina Turizem ocenjuje, da uporaba obračunavanja varovanja pred tveganji v zvezi s finančnimi sredstvi ter obveznostmi v skladu z zahtevami **MRS 39: 'Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje'** ne bi imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bila uporabljena na datum bilance stanja.

5.3.3 Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve skupine in razčlenitve je potrebna določitev poštene vrednosti tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti skupine.

Opredmetena osnovna sredstva

Poštena vrednost opredmetenih osnovnih sredstev iz poslovnih združitvev je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v preišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (*arm's length transaction*). Tržna vrednost naprav, opreme in inventarja temelji na ponujeni tržni ceni podobnih predmetov.

Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani bodoči vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost odnosov s strankami, pridobljenih v poslovni združitvi, se določi na podlagi posebne metode (oz. multi-period excess earnings method), obravnavano sredstvo pa se ovrednoti po odštetju poštenega donosa vseh sredstev, ki so del ustvarjanja denarnih tokov.

Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev temelji na metodi diskontiranih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz uporabe in morebitne prodaje sredstev.

Naložbene nepremičnine

Poštena vrednost temelji na tržni vrednosti, ki je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v preišljenem poslu med voljnimi

prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (*arm's length transaction*).

Če ni mogoče določiti trenutnih cen na aktivnem trgu, se vrednost naložbene nepremičnine oceni s pomočjo skupne vrednosti pričakovanih denarnih tokov iz oddajanja nepremičnine v najem. Donos, ki odseva posebna tveganja, je vključen v izračun vrednosti nepremičnine na osnovi diskontiranih neto denarnih tokov na letni ravni.

Kjer je primerno, je pri vrednotenju potrebno upoštevati tudi tip najemnikov, ki so trenutno nastanjeni v naložbeni nepremičnini oziroma so nosilci obveznosti po najemni pogodbi, ali pa bi v primeru oddaje v najem te nepremičnine najverjetneje postali njeni najemniki, in splošno sliko njihove kreditne sposobnosti, nadalje razporeditev obveznosti za vzdrževanje in zavarovanje nepremičnine med skupino in najemnikom ter preostalo življenjsko dobo naložbene nepremičnine. Ko se ob pregledu ali obnovi najemne pogodbe pričakuje, da bo prišlo do naknadnih povečanj najemnine zaradi vrnitve v prvotno stanje, šteje, da so bila vsa obvestila in po potrebi tudi povratna obvestila posredovana v veljavni obliki in pravočasno.

Zaloge

Poštena vrednost zalog v poslovnih združitvah se določi na podlagi njihove pričakovane prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in prodaje ter primeren pribitek glede na količino dela, vloženega v dokončanje posla in prodajo zalog.

Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, ki kotirajo na borzi, je enaka objavljenemu enotnemu tečaju teh delnic na dan bilance stanja. Poštena vrednost delnic in deležev, ki ne kotirajo, se oceni na podlagi preverjanja znakov morebitno potrebnih oslabitev.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev, razen nedokončanih gradbenih del, katerih zapadlost je daljša od enega leta, se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti bodočih izplačil glavnice in obresti, diskontirani po tržni obrestni meri na datum poročanja. Pri finančnih najemih se tržna obrestna mera določi s primerjavo s podobnimi najemnimi pogodbami.

Sestavitev izkaza denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen z upoštevanjem podatkov iz izkaza poslovnega izida za obdobje januar–december 2016 (za preteklo obdobje januar–december 2015), podatkov iz bilance stanja na dan 31. 12. 2016 in 31. 12. 2015 (za preteklo obdobje 31. 12. 2015 in 31. 12. 2014) ter drugih potrebnih podatkov. V izkazu denarnih tokov so izključene pomembnejše vrednosti, ki niso povezane s prejemki in izdatki.

5.3.4 Obvladovanje finančnih tveganj

V nadaljevanju pojasnjujemo, kako je Skupina Sava Turizem izpostavljena različnim vrstam finančnih tveganj ter kakšni so njeni cilji, politika in procesi za merjenje in obvladovanje te izpostavljenosti.

Skupina Turizem d.d. je v večinski lasti Save d.d., za katero se je postopek prisilne poravnave končal z izdajo Sklepa o potrditvi prisilne poravnave z dne 26. 10. 2016, ki je postal pravnomočen dne 12. 11. 2016. S tem dnem je postala prisilna poravnava pravnomočno potrjena in od tega dne začnejo teči roki za poravnavo obveznosti skladno s sklepom o potrditvi prisilne poravnave.

5.3.4.1 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da stranka, vključena v pogodbo o finančnem instrumentu, ne bo izpolnila obveznosti in bo družbi povzročila finančno izgubo. Kreditno tveganje je neposredno povezano s komercialnim tveganjem in pomeni nevarnost, da bodo terjatve do kupcev in drugih poslovnih partnerjev poplačane s časovnim zamikom ali pa sploh ne.

Izpostavljenost tej vrsti tveganja se je v zaostrenih gospodarskih razmerah povečala. Posebno pozornost posvečamo spremljanju plačilne sposobnosti kupcev in si pri zmanjševanju izpostavljenosti temu tveganju pomagamo z bonitetnim sistemom ocene kupcev, poslovanjem na podlagi predplačil, nadzorom slabih plačnikov, sprotno izterjavo, vlaganjem izvršb, kompenzacijami ter izterjavo prek specializirane agencije za izterjavo dolga tujih kupcev.

5.3.4.2 Plačilnosposobnostno tveganje

Plačilnosposobnostno tveganje je tveganje, da bo imelo podjetje težave pri zbiranju finančnih sredstev za izpolnitev finančnih obveznosti. V Poslovni skupini Sava, katere del je Skupina Sava Turizem, sta vzpostavljeni enotna finančna politika in centralizirana kreditna politika.

Skupina Sava Turizem na dan 31. 12. 2016 izkazuje presežek kratkoročnih obveznosti nad kratkoročnimi sredstvi v višini 10,3 milijona EUR. Finančna zadolženost Skupine na dan 31. 12. 2016 znaša 30,4 % bilančne vsote in je v primerjavi s povprečjem panoge nizka. Skupina razpolaga s sredstvi, ki trikrat presegajo posojila. Vse navedeno zagotavlja primerno osnovo za zavarovanje dolgoročnih posojil in njihovo normalno odplačevanje.

Julija 2013 je bil z bankami upnicami podpisan sporazum o reprogramu kreditnih obveznosti do bank upnic in v okviru tega podaljšanje ročnosti kreditnih pogodb za obdobje petih let. Dogovorjeno je plačilo neodplačanih glavnih po naslednji dinamiki: v prvem letu po sklenitvi reprograma se odplača 5 %, v drugem in tretjem letu 6 %, v četrtem in petem letu pa 7 % neodplačanih glavnih. Glavnice in obresti se odplačujejo četrtletno. Z doseženim dogovorom je izvedena uskladitev ročnostne strukture bilance stanja, kar omogoča uresničitev načrtanih ciljev Skupine Sava Turizem in prispeva k izboljšanju kazalnikov likvidnosti in plačilne sposobnosti Skupine. Z odprodajo dejavnosti golfa v letu 2013 in posledično dodatnim predčasnim poplačilom glavnih posojil se je zadolženost Skupine občutno znižala.

Družbi Sava Turizem d.d. in Sava TMC, d.o.o., sta bili zaradi preprečitve unovčenja hipoteke na nepremičninah Grand hotel Toplice, restavracija Panorama in hotel Savica do 30. 9. 2016 primorani v celoti poplačati zapadlo kreditno obveznost družbe Sava d.d. do Pokojninske družbe A. Za poplačilo hipotekarnega dolga sta družbi dne 30. 9. 2016 najeli dolgoročen kredit pri Gorenjski banki d.d. po pogojih iz MRA, kar je podrobneje opisano v poglavju 5.5.36 Pokojninska družba A.

Ob koncu leta 2016 tako stopnja dolgoročnosti financiranja Skupine znaša 74 %, stopnja pokritosti dolgoročnih naložb z dolgoročnimi viri pa 93 %, kar pomeni, da so dolgoročne naložbe Skupine skoraj v celoti financirane z dolgoročnimi viri.

Družba Sava TMC, d.o.o., je za prejeti kredit od Gorenjske banke za poplačilo hipotekarnega dolga vzpostavila regresno terjatev do družbe Sava d.d., ki jo je ob koncu leta slabila v višini 90 % vrednosti priznanih terjatev v prisilni poravnavi.

Zaradi slabitve je družba postala insolventna. Uprava Sava Turizem d.d. od direktorja družbe Sava TMC, d.o.o., skladno z ZFPIPP v zakonskem roku prejela obvestilo o nastopu insolvence družbe Sava TMC, d.o.o., skupaj s predlogi za odpravo insolvence.

Uprava Sava Turizem d.d. je proučila prejeto gradivo in podpira predlog pripojitve Save TMC, d.o.o., k Savi Turizem d.d. Nadzornemu svetu je predlagala v sprejem sklep, da NS pooblasti upravo družbe Sava Turizem d.d., da prične z izvedbo vseh aktivnosti za izpeljavo poenostavljene pripojitve družbe Sava TMC, d.o.o., k matični družbi Sava Turizem d.d. NS je sklep sprejel dne 20. 2. 2017.

5.3.4.3 Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnega instrumenta nihala zaradi spremembe tržnih obrestnih mer. Na ravni Skupine Sava je opredeljen enoten nastop vseh družb pri bankah.

V mesecu novembru 2016 je bil izdan Sklep o potrditvi postopka prisilne poravnave nad obvladujočo družbo *Sava d.d.*, ki opredeljuje višino obrestne mere za zavarovane terjatve za prihodnja tri leta po pravnomočnosti postopka prisilne poravnave in znaša 1 % nominalno letno. Tveganje spremembe obrestne mere v Savi d.d., oz. do Save d.d., je za prihodnje tri letno obdobje po potrditvi postopka prisilne poravnave nizko. Nezavarovane terjatve do Save d.d. se ne obrestujejo.

Družba Sava Turizem d.d. ima z bankami upnicami sklenjen reprogram finančnih obveznosti s končno zapadlostjo v letu 2018, dogovorjena obrestna mera pa v tem obdobju znaša EURIBOR + 5 odstotkov. Obrestna mera Euribor je v letu 2016 dosegla negativne vrednosti, za leto 2017 pa se ne pričakuje bistvenjših sprememb. Družbe skupine Sava Turizem nimajo sklenjenih instrumentov za zaščito obrestnega tveganja. Tveganje spremembe tržnih obrestnih mer je v skupini Sava Turizem ob danih okoliščinah nizko.

5.3.4.4 Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnih instrumentov nihala zaradi spremembe tečajev tujih valut. Skupina Sava Turizem posluje na evrskem območju, zaradi česar je izpostavljenost valutnemu tveganju nizka.

5.3.4.5 Garancije in poroštva

Družbe skupine Sava Turizem na dan 31. 12. 2016 kot je opredeljeno v poglavju 5.5.31 Pogojne obveznosti

5.3.4.6 Upravljanje s kapitalom

Sava Turizem d.d. nima programa podeljevanja delniških opcij zaposlenim. Regulatorni organi nimajo nikakršnih kapitalskih zahtev do matične družbe ali do odvisnih družb Skupine Sava Turizem.

Tabela 10: Razmerje med obveznostmi in prilagojenim kapitalom za skupino Sava Turizem je sledeče:

	v 000 EUR		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
1. Skupni dolgovi	73.553	70.768	77.396
2. Zmanjšanje za denar in denarne ustreznike	-8.387	-275	-467
3. Neto obveznosti (1. – 2.)	65.166	70.463	76.929
4. Skupni kapital	96.965	97.449	95.376
5. Zmanjšanje / povečanje za zneske, nabrane v kapitalu v zvezi z elementi varovanja denarnega toka pred tveganjem	0	0	0
6. Prilagojeni znesek kapitala (4. + 5.)	96.965	97.449	95.376
7. Kazalnik razmerja med dolgovi in prilagojenim kapitalom na dan 31.12. (3./6.)	0,67	0,72	0,81

5.3.5 Razkritja k računovodskim izkazom Skupine Sava Turizem, sestavljenimi v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU

5.3.5.1 Nepremičnine, naprave in oprema

Tabela 11: Preglednica gibanja nepremičnin, naprav in opreme za leto 2016

	v 000 EUR						
	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Sredstva v pripravi	Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 01.01.2016	18.957	236.567	42.880	4.362	1.026	49	303.841
Nabava	22	846	704	354	2.201	0	4.127
Povečanje avansov	0	0	0	0	0	-49	-49
Aktiviranja	0	1.981	177	89	-2.247	0	0
Zmanjšanje zaradi odprodaje	-8	0	-101	-1	0	0	-110
Odpisi	0	0	-675	-192	0	0	-867
Stanje 31.12.2016	18.971	239.394	42.986	4.612	980	0	306.942
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 01.01.2016	0	-111.629	-35.961	-3.348	0	0	-150.938
Zmanjšanje zaradi odprodaje	0	0	68	0	0	0	68
Odpisi	0	0	654	189	0	0	843
Amortizacija	0	-4.741	-1.943	-308	0	0	-6.992
Stanje 31.12.2016	0	-116.370	-37.182	-3.467	0	0	-157.019
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 01.01.2016	18.957	124.938	6.920	1.014	1.026	49	152.904
Stanje 31.12.2016	18.971	123.025	5.804	1.144	980	0	149.923

Oprema s knjigovodsko vrednostjo 128 tisoč evrov je v finančnem najemu. Stanje obveznosti iz finančnega najema znaša 97 tisoč evrov.

Tabela 12: Preglednica gibanja nepremičnin, naprav in opreme za leto 2015

v 000 EUR

	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Sredstva v pripravi	Predujmi za pridobitev opredmeteni h osnovnih sredstev	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 01.01.2015	18.983	231.042	43.259	3.950	1.667	223	299.124
Nabava	0	724	819	412	4.246	0	6.202
Povečanje avansov	0	0	0	0	0	200	200
Zmanjšanje avansa	0	0	0	0	0	-221	-221
Zmanjšanje avansa iz tekočega leta	0	0	0	0	0	-153	-153
Aktiviranja	0	4.843	15	28	-4.887	0	0
Prenosi	0	0	-61	61	0	0	0
Zmanjšanje zaradi odprodaje	-26	-42	-105	0	0	0	-173
Odpisi	0	0	-1.047	-90	0	0	-1.137
Stanje 31.12.2015	18.957	236.567	42.880	4.362	1.026	49	303.841
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 01.01.2015	0	-107.074	-34.989	-3.146	0	0	-145.210
Prenosi	0	0	55	-55	0	0	0
Zmanjšanje zaradi odprodaje	0	17	88	0	0	0	106
Odpisi	0	0	1.035	88	0	0	1.123
Amortizacija	0	-4.573	-2.150	-234	0	0	-6.957
Stanje 31.12.2015	0	-111.629	-35.961	-3.348	0	0	-150.938
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 01.01.2015	18.983	123.967	8.270	804	1.667	223	153.915
Stanje 31.12.2015	18.957	124.938	6.920	1.014	1.026	49	152.904

Oprema s knjigovodsko vrednostjo 167 tisoč evrov je bila v finančnem najemu. Stanje obveznosti iz finančnega najema je znašalo 118 tisoč evrov.

Tabela 13: Preglednica vrednosti hipotek na dan 31. 12. 2016

v 000 EUR

	Knjigovodska vrednost premoženja, ki je obremenjeno s hipotekami	Vrednost hipoteke na nepremičninah
Sava Turizem, d.d.	93.936	40.421
SAVA TMC d.o.o.	12.462	17.579
Skupaj	106.398	58.000

Tabela 14: Preglednica vrednosti hipotek na dan 31. 12. 2015

v 000 EUR

	Knjigovodska vrednost premoženja, ki je obremenjeno s hipotekami	Vrednost hipoteke na nepremičninah
Sava Turizem, d.d.	95.751	45.693
SAVA TMC d.o.o.	4.232	9.931
Skupaj	99.983	55.624

5.3.5.2 Neopredmetena sredstva

Tabela 15: Preglednica gibanja neopredmetenih sredstev za leti 2016 in 2015

v 000 EUR

NABAVNA VREDNOST	31.12.2016	31.12.2015
Stanje 01.01.	1.784	1.710
Povečanja, nakupi	108	74
Odpisi	-8	0
Stanje konec obdobja	1.883	1.784
POPRAVEK VREDNOSTI		
Stanje 01.01.	-1.124	-1.025
Prenosi	21	0
Odpisi	8	0
Amortizacija	-77	-100
Stanje konec obdobja	-1.172	-1.125
NEODPISANA VREDNOST		
Stanje 01.01.	659	685
Stanje konec obdobja	711	659

Amortizacija neopredmetenih sredstev je v izkazu poslovnega izida zajeta med amortizacijo.

5.3.5.3 Naložbene nepremičnine

Tabela 16: Preglednica gibanja naložbenih nepremičnin za leto 2016

v 000 EUR

NABAVNA VREDNOST	Zemljišča – naložbene nepremičnine	Zgradbe – naložbene nepremičnine	Skupaj
Stanje 01.01.2016	0	4.333	4.333
Odpisi	0	-1	-1
Stanje 31.12.2016	0	4.332	4.332
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 01.01.2016	0	-2.445	-2.445
Odpisi	0	1	1
Amortizacija	0	-98	-98
Stanje 31.12.2016	0	-2.542	-2.542
NEODPISANA VREDNOST			
Stanje 01.01.2016	0	1.888	1.888
Stanje 31.12.2016	0	1.790	1.790

Ocenjujemo, da poštena vrednost naložbenih nepremičnin bistveno ne odstopa od knjigovodskih vrednosti. Na naložbenih nepremičninah je vpisana hipoteka na hotelski nepremičnini, katere knjigovodska vrednost znaša 1.012 tisoč evrov.

Pri naložbenih nepremičninah, danih v najem, je bilo ustvarjenih 122 tisoč evrov prihodkov (leto 2015: 104 tisoč evrov) in 224 tisoč evrov stroškov (leto 2015: 302 tisoč evrov).

Tabela 17: Preglednica gibanja naložbenih nepremičnin za leto 2015

v 000 EUR

NABAVNA VREDNOST	Zemljišča – naložbene nepremičnine	Zgradbe – naložbene nepremičnine	Skupaj
Stanje 01.01.2015	0	5.139	5.139
Nabava, povečanje	0	9	9
Zmanjšanje zaradi prodaje	0	-815	-815
Stanje 31.12.2015	0	4.333	4.333
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 01.01.2015	0	-3.018	-3.018
Zmanjšanje zaradi prodaje	0	687	687
Amortizacija	0	-114	-114
Stanje 31.12.2015	0	-2.445	-2.445
NEODPISANA VREDNOST			
Stanje 01.01.2015	0	2.121	2.121
Stanje 31.12.2015	0	1.888	1.888

Ocenjujemo, da poštena vrednost naložbenih nepremičnin v letu 2015 bistveno ni odstopala od knjigovodskih vrednosti.

5.3.5.4 Naložbe v pridružena podjetja

Na naložbah v pridružena podjetja je na dan 31. 12. 2016 evidentirana vrednost 30-odstotnega deleža v družbi BLS Sinergije, d.o.o., v višini 4 tisoč evrov (31. 12. 2015: 4 tisoč evrov).

Finančna naložba v Gorenjsko banko, d.d., v višini 64 tisoč evrov je bila v letu 2015 prenesena med sredstva za prodajo.

5.3.5.5 Dolgoročni vrednostni papirji, razpoložljivi za prodajo

Vrednostni papirji, razpoložljivi za prodajo, so na dan 31. 12. 2016 vrednoteni po pošteni vrednosti. Pomembnih sprememb v letu 2016 ni bilo.

Tabela 18: Preglednica vrst dolgoročnih vrednostnih papirjev

v 000 EUR

	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Delnice družb, ki kotirajo	101	105	103
Delnice in deleži družb, ki ne kotirajo	0	0	66
Skupaj	101	105	169

Tabela 19: Preglednica gibanja dolgoročnih vrednostnih papirjev

v 000 EUR

	2016	2015
Stanje 1.1.	105	169
Prenosi	0	-64
Sprememba na pošteno vrednost	-3	-1
Oslabitve	-1	0
Stanje konec obdobja	101	105

5.3.5.6 Dolgoročna posojila in dolgoročne poslovne terjatve

Dolgoročna posojila v višini 2.848 tisoč evrov so bila po določilih iz pravnomočne prisilne poravnave Save, d.d., prerazporejena iz kratkoročno danih posojil. Zapadejo v letu 2019, zavarovane terjatve so obrestovane po 1 %, nezavarovane terjatve (660 tisoč EUR) pa niso obrestovane.

Tabela 20: Preglednica stanja dolgoročnih posojil in terjatev

v 000 EUR

	31.12.2016	31.12.2015	01.01.2015
Dana dolgoročna posojila	2.848	0	0
Druge dolgoročne poslovne terjatve	18	0	40
SKUPAJ	2.866	0	40

Tabela 21: Preglednica zapadlosti dolgoročnih posojil in terjatev

v 000 EUR

	31.12.2016		31.12.2015	
	od 1 do 5 let	nad 5 let	od 1 do 5 let	nad 5 let
Dana dolgoročna posojila	2.848	0	0	0
Druge dolgoročne poslovne terjatve	18	0	0	0
SKUPAJ	2.866	0	0	0

Tabela 22: Preglednica gibanja dolgoročnih posojil in terjatev

v 000 EUR

	2016	2015
Stanje 01.01.	0	40
Novo oblikovana posojila	2.866	0
Zmanjšanje	0	-40
Stanje konec obdobja	2.866	0

5.3.5.7 Odložene terjatve/obveznosti za davek

Tabela 23: Preglednica razmejenih terjatev/obveznosti za davek

	v 000 EUR		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Obveznosti - prevrednotenje vrednostnih papirjev na pošteno vrednost	3	363	3
Terjatve - rezervacije po aktuarskem izračunu	104	95	113
SKUPAJ	107	458	116

Tabela 24: Preglednica gibanja razmejenih terjatev/obveznosti za davek

	v 000 EUR	
	2016	2015
Stanje 1.1.	458	116
Spremembe obveznosti za odložene davke - preko izkaza poslovnega izida	-360	348
Sprememba terjatev za rezervacije za odpravnine	0	-12
Dokončna odprava terjatev - preko izkaza poslovnega izida	-360	360
Spremembe obveznosti za odložene davke - v drugem vseobsegajočem donosu	9	-6
Druge spremembe pri obveznostih	9	-6
Stanje konec obdobja	107	458

Odložene terjatve za davek iz naslova davčne izgube niso obračunane. Višina neobračunanih odloženih terjatev za davek iz naslova davčnih izgub družb skupine Sava Turizem z uporabo 19-odstotne davčne stopnje na dan 31. 12. 2016 znaša 4.834 tisoč evrov.

5.3.5.8 Sredstva za prodajo

Sredstva za prodajo v višini 64 tisoč evrov (31. 12. 2015: 64 tisoč evrov) se v celoti nanašajo na finančno naložbo v delnice Gorenjske banke, d.d.

5.3.5.9 Zaloge

Tabela 25: Preglednica vrst zalog

	v 000 EUR				
	Bruto v rednost	Odpisi v letu	Neto v rednost	Neto v rednost	Neto v rednost
	31.12.2016	2016	31.12.2016	31.12.2015	01.01.2015
Material	599	0	599	585	552
Gotovi proizvodi	0	0	0	0	0
Trgovsko blago	62	0	62	73	77
Skupaj	662	0	662	658	628

5.3.5.10 Kratkoročne poslovne in druge terjatve

Tabela 26: Preglednica vrst kratkoročnih poslovnih in drugih terjatev

	v 000 EUR		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Terjatve do kupcev	2.443	1.982	3.105
Prehodno nezaračunane terjatve	868	937	822
Dani predujmi	37	35	20
Terjatve za DDV in druge davke	359	353	383
Ostale terjatve	197	149	243
Skupaj	3.904	3.455	4.573

5.3.5.11 Kratkoročno dana posojila

Kratkoročna posojila so dana banki v Sloveniji. Obrestna mera znaša 0,08 %.

Tabela 27: Preglednica kratkoročno danih posojil

	v 000 EUR		
	31.12.2016	31.12.2015	01.01.2015
Kratkoročno dana posojila	2.000	7.747	10.058
Skupaj	2.000	7.747	10.058

5.3.5.12 Denar in denarni ustrezniki

Denarna sredstva v višini 8.387 tisoč evrov so sredstva na poslovnih računih in v blagajni (31. 12. 2015: 275 tisoč evrov).

5.3.5.13 Lastniški kapital in rezerve

Kapital skupine Sava Turizem

Vrednost kapitala skupine Sava Turizem na dan 31. 12. 2016 znaša 96.966 tisoč evrov (31. 12. 2015: 97.449 tisoč evrov in na dan 1. 1. 2015: 95.376 tisoč evrov).

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe Sava Turizem, d.d., in skupine Sava Turizem znaša 39.685 tisoč evrov (31. 12. 2015 in 1. 1. 2015: 39.685 tisoč evrov). Družba Sava Turizem d.d., nima lastnih delnic.

Tabela 28: Preglednica sestave rezerv

	v 000 EUR		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Druge kapitalske rezerve	52.326	52.326	52.326
Zakonske rezerve	377	181	24
Rezerve	52.702	52.506	52.350

Tabela 29: Preglednica sestave rezerv za pošteno vrednost

	v 000 EUR		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
- od postavk, ki ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	386	486	422
- od vrednostnih papirjev, razpoložljivih za prodajo	11	10	11
Rezerve za pošteno vrednost	397	496	433

Tabela 30: Preglednica gibanja zadržanega čistega dobička, ki pripada lastnikom obvladujočega podjetja

	v 000 EUR		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Preneseni dobiček preteklih let	4.739	2.886	2.886
Čisti izid poslovnega leta	277	2.010	0
Razporeditev v zakonske rezerve	-196	-157	0
Druge spremembe*	-672	0	0
Zadržani čisti dobiček	4.149	4.739	2.886

* Sava Turizem, d.d. – stroški koncesij termalnih voda za pretekla leta so bili pokriti iz prenesenih dobičkov preteklih let.

Izplačilo dobička je mogoče le v okviru, ugotovljenem v skladu s slovensko zakonodajo. Ta predpisuje, da matična družba deli bilančni dobiček, ki se ugotovi na podlagi posamičnih računovodskih izkazov, sestavljenih v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Bilančni dobiček družbe Sava Turizem d.d. je višji od zadržanega dobička skupine Sava Turizem, zato ni razlike, ki je ne bi bilo možno razdeliti.

	v 000 EUR	
	2016	2015
Zadržani dobiček poslovnega leta za skupino Sava Turizem po MSRP, kot jih je sprejela EU	4.149	4.739
Bilančni dobiček družbe Sava Turizem d. d., za poslovno leto po SRS	6.494	3.433
Razlika, ki je ni mogoče razdeliti	-	-

Delež, kapital in dobiček lastnikov neobvladujočih deležev

Kapital lastnikov neobvladujočih deležev se v letu 2016 glede na konec predhodnega leta ni pomembno spremenil.

Tabela 31: Preglednica družb z neobvladujočimi deleži

	v 000 EUR					
	Neobvladujoči delež		Kapital, ki pripada neobvladujočemu deležu		Dobiček, ki pripada neobvladujočemu deležu	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Sava TMC, d.o.o.	100,00%	100,00%	0	0	0	0
Sava Zdravstvo, d.o.o.	100,00%	100,00%	0	0	0	0
Cardial, d.o.o.	15,00%	15,00%	31	24	7	2
Zavod SEIC	7,50%	0,00%	1	0	0	0
Skupaj			32	24	7	2

5.3.5.14 Dolgoročne rezervacije

Tabela 32: Preglednica gibanja dolgoročnih rezervacij za leto 2016

0

	Stanje 01.01.2016	Oblikovanje	Odprava	Poraba	Stanje 31.12.2016
Rezervacije za odpravnine in podobne obveznosti	1.120	237	-1	-23	1.332
Rezervacije za tožbe in druge zahtevke	72	0	0	0	72
Drugo	40	0	0	0	40
SKUPAJ	1.232	237	-1	-23	1.444

Vračunane dolgoročne obveznosti do delavcev predstavljajo obveznosti za odpravnine ob odhodu v pokoj in za jubilejne nagrade. V družbi Sava Turizem d.d., je bil izdelan aktuarski obračun ob upoštevanju naslednjih predpostavk: odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so upoštevane v skladu z določili v kolektivnih in individualnih pogodbah, predvidena je 0,5-odstotna letna rast plač ter zneskov odpravnin in jubilejnih nagrad, upoštevana je fluktuacija zaposlenih, izbrana diskontna obrestna mera pa znaša 2,25 % letno in predstavlja dvoletno povprečje obrestnih mer za dolgoročne obveznice Republike Slovenije.

Rezervacije za tožbe in druge zahtevke so oblikovane na podlagi posveta z odvetniki, ki so izdelali ocene izida vloženih tožb in drugih zahtevkov.

Tabela 33: Preglednica gibanja dolgoročnih rezervacij za leto 2015

v 000 EUR

	Stanje 01.01.2015	Oblikovanje	Odprava	Poraba	Stanje 31.12.2015
Rezervacije za odpravnine in podobne obveznosti	1.330	170	-313	-67	1.120
Rezervacije za tožbe in druge zahtevke	72	0	0	0	72
Drugo	40	0	0	0	40
SKUPAJ	1.441	170	-313	-67	1.232

5.3.5.15 Razmejene državne podpore

Tabela 34: Preglednica gibanja razmejenih državnih podpor za leto 2016

v 000 EUR

	Stanje 01.01.2016	Povečanja	Odprava	Poraba	Stanje 31.12.2016
Sredstva evropskih in drugih skladov	8.308	182	0	-415	8.075
SKUPAJ	8.308	182	0	-415	8.075

Prejeta sredstva evropskih in državnih strukturnih skladov so v družbah dejavnosti Turizem koriščena za prenovo Hotela Radin in Hotela Terapija v Radencih, za izgradnjo Grand Hotela Primus na Ptuju, za izgradnjo apartmajskega naselja v Termah Lendava, za izgradnjo Hotela Livada Prestige, za prenovo

zdravstvenega objekta Thermalium v Moravcih, za prenovo Hotela Savica na Bledu ter za nakup programa za zdravstvo in obnovo CO₂ kopeli.

Tabela 35: Preglednica gibanja razmejenih državnih podpor za leto 2015

v 000 EUR

	Stanje 01.01.2015	Povečanja	Odprava	Poraba	Stanje 31.12.2015
Sredstva evropskih in drugih skladov	8.753	1	-101	-344	8.308
SKUPAJ	8.753	1	-101	-344	8.308

5.3.5.16 Prejeta dolgoročna posojila in kratkoročne finančne obveznosti

To pojasnilo podaja informacije o pogojih, ki veljajo za prejeta posojila. Več informacij o izpostavljenosti družbe obrestnemu tveganju je podanih v točki 5.5.29. – Finančni inštrumenti.

Tabela 36: Preglednica finančnih obveznosti skupine Sava Turizem

v 000 EUR

	31.12.2016	31.12.2015	01.01.2015
<i>DOLGOROČNA POSOJILA</i>			
Posojila pri bankah v državi	35.450	42.468	41.974
Posojila pri bankah skupaj	35.450	42.468	41.974
Posojila pri drugih	2.853	3.359	3.705
Skupaj dolgoročna posojila	38.303	45.827	45.679
<i>KRA TKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI</i>			
Kratkoročni del dolgoročnih posojil bank	3.361	3.019	4.376
Kratkoročna posojila domačih bank	9.575	675	3.482
Kratkoročna posojila pri bankah skupaj	12.936	3.694	7.858
Kratkoročna posojila drugih	510	472	1.439
Skupaj kratkoročne finančne obveznosti	13.446	4.166	9.297
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti skupaj	51.748	49.994	54.976

Tabela 37: Posojilni pogoji

31.12.2016	Obrestna mera (v % p.a.)	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Posojila, terjatve iz obveznic in druge finančne obveznosti	1M EURIBOR + 5,00 3M EURIBOR + 5,00 6M EURIBOR + 5,00 TOM + 1,60 3M EURIBOR + 0,35 do 0,50	2017 - 2025	hipoteke na nepremičninah, menice, bančna garancija, solidarno poroštvo, zastava vrednostnih papirjev, odstop regresnih terjatev do Save, d.d., bankam upnicam.

Tabela 38: Preglednica zapadlosti dolgoročnih posojil

v 000 EUR

	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
med 1 in 2 letoma	34.730	13.228	8.970
med 2 in 5 leti	3.025	30.676	34.145
nad 5 let	547	1.923	2.564
Skupaj	38.303	45.827	45.679

Tabela 39: Preglednica delitve posojil glede na fiksno in variabilno obrestno mero

v 000 EUR

	Fiksna obrestna mero	Variabilna obrestna mero	Skupaj
dolgoročna posojila	0	38.303	38.303
kratkoročna posojila	0	13.446	13.446
Skupaj	0	51.748	51.748

Zavarovanje posojil

Prejeta posojila družb skupine Sava Turizem so v pretežni meri zavarovana s hipotekami na nepremičnine družb skupine. Razkritje o zavarovanju prejetih posojil skupine Sava Turizem z vpisom hipotek na nepremičnine je podano v točki 5.3.4.1.

5.3.5.17 Dolgoročne poslovne obveznosti

Dolgoročne poslovne obveznosti v višini 458 tisoč evrov (31. 12. 2015: 0) so nastale na osnovi ureditve ročnosti kratkoročne poslovne obveznosti do Save, d.d. Obveznost v plačilo zapade v letu 2019 in je obrestovana po obrestni meri 0,40 % p. a.

5.3.5.18 Kratkoročne poslovne obveznosti

Obveznosti za obresti od prejetih posojil so vključene med druge poslovne obveznosti.

Tabela 40: Preglednica kratkoročnih poslovnih obveznosti

v 000 EUR

	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
Obveznosti do dobaviteljev	5.102	5.873	6.929
Obveznosti za prejete avanse	660	516	479
DDV in drugi davki	1.265	669	548
Obveznosti do zaposlenih	1.574	1.523	1.478
Druge poslovne obveznosti	197	316	299
Skupaj	8.797	8.898	9.734

5.3.5.19 Kratkoročne rezervacije

Kratkoročne rezervacije v višini 3.030 tisoč evrov (leto 2015: 2.337 tisoč evrov) v pretežni meri predstavljajo vračunani stroški za neizkoriščene ure, za neizkoriščene dopuste, za variabilni del plač in za potencialno obveznost iz kapljic ter odloženi prihodki iz prodaje darilnih bonov in iz vnaprej plačanih pavšalov in stojnin.

5.3.5.20 Prihodki od prodaje

Tabela 41: Preglednica prihodkov od prodaje

	2016	2015
Prihodki od najemnin	819	2.200
Prihodki od prodaje storitev	67.248	62.788
Prihodki od prodaje trgovskega blaga	850	423
Skupaj	68.917	65.411

v 000 EUR

Podatki o prodajnih prihodkih po regijah

Vsi prodajni prihodki so bili doseženi v Sloveniji. Prodaja največjemu kupcu skupine Sava Turizem, ki je kupec družbe Sava Turizem d.d., je v letu 2016 znašala 2.340 tisoč evrov (letu 2015: 2.185 tisoč evrov).

5.3.5.21 Drugi poslovni prihodki

Tabela 42: Preglednica drugih poslovnih prihodkov

	2016	2015
Odprava neporabljenih rezervacij	1	313
Prihodki od državnih podpor in spodbud	616	629
Dobički od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	24	58
Dobički od prodaje naložbenih nepremičnin	22	109
Ostali poslovni prihodki	535	605
Skupaj	1.199	1.714

v 000 EUR

5.3.5.22 Stroški po funkcionalnih skupinah

Tabela 43: Preglednica stroškov po funkcionalnih skupinah

	2016	2015
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in storitev	48.570	47.019
Stroški prodajanja	4.984	5.100
Stroški splošnih dejavnosti	9.116	8.413
SKUPAJ	62.669	60.532

v 000 EUR

5.3.5.23 Stroški dela

Tabela 44: Preglednica stroškov dela

	2016	2015
Plače in nadomestila zaposlenim	15.713	15.138
Stroški socialnih zavarovanj	2.548	2.443
Drugi stroški dela	3.867	3.427
Skupaj	22.128	21.008

v 000 EUR

Drugi stroški dela vsebujejo izplačan regres zaposlenim ter izplačana druga nadomestila v skladu s kolektivno pogodbo (prehrana in prevoz na delo).

Med letom je bilo povprečno zaposlenih 814 sodelavcev (leto 2015: 843 sodelavcev).

5.3.5.24 Odpisi vrednosti

Tabela 45: Preglednica odpisov vrednosti

	v 000 EUR	
	2016	2015
Nepremičnine, naprave in oprema - odpisi	24	16
Nepremičnine, naprave in oprema - izguba pri prodaji	4	0
Terjatve	364	164
Skupaj	393	181

V letu 2016 je bila v skupini Sava Turizem preko izkaza poslovnega izida izvedena oslabitev terjatev v višini 364 tisoč evrov (leto 2015: 164 tisoč evrov).

5.3.5.25 Drugi odhodki poslovanja

Tabela 46: Preglednica drugih odhodkov poslovanja

	v 000 EUR	
	2016	2015
Drugi poslovni odhodki	1.633	1.091
Skupaj	1.633	1.091

Drugi poslovni odhodki se v pretežni meri nanašajo na nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč, nadomestila za pridobivanje raznih dovoljenj ter plačila vodnih prispevkov.

Tabela 47: Drugi podatki o stroških

	v 000 EUR	
	2016	2015
Stroški raziskav in razvoja	0	0
Neposredni poslovni stroški naložbenih nepremičnin	224	474
- tisti, ki prinašajo najemnine	224	302
- tisti, ki ne prinašajo prihodkov	0	0

5.3.5.26 Neto prihodki/odhodki financiranja

Prisilna poravnava obvladujoče družbe Poslovne skupine Sava, Save, d.d., je dne 12. 11. 2016 postala pravnomočna. Družbe skupine Sava Turizem so iz naslova poslovnih odnosov s Savo, d.d., in v zvezi s pravnomočnostjo njene prisilne poravnave realizirale finančne odhodke v višini 4.125 tisoč evrov.

Tabela 48: Preglednica sestave finančnih prihodkov in finančnih odhodkov

v 000 EUR

	2016	2015
Prihodki od dividend in deležev v dobičku	11	11
Prihodki od obresti	9	90
Drugo	5	32
Finančni prihodki	25	133
Odhodki za obresti	-2.283	-2.587
Oslabitev danih posojil	0	-2.244
Izguba pri prodaji finančnih sredstev	-3	0
Drugo	-4.125	-6
Finančni odhodki	-6.410	-4.837
Neto prihodki / odhodki	-6.386	-4.704

5.3.5.27 Neto odhodki od pridruženih podjetij

V letih 2016 in 2015 ni bilo finančnih prihodkov in odhodkov s pridruženimi podjetji. Na dan 31. 12. 2015 je bila naložba v Gorenjsko banko, d.d., v višini 64 tisoč evrov prenesena med sredstva za prodajo.

5.3.5.28 Davek od dobička

Tabela 49: Preglednica davka od dobička, pripoznanega v izkazu poslovnega izida

v 000 EUR

	2016	2015
Odmerjeni davek tekočega leta		
- za tekoče leto	-417	-225
Skupaj	-417	-225
Odloženi davek		
- novonastale in umaknjene začasne razlike	-361	348
Skupaj	-361	348
Davek v breme izkaza poslovnega izida	-777	123

Tabela 50: Preglednica primerjave med dejansko in izračunano davčno stopnjo

v 000 EUR

	stopnja	2016	stopnja	2015
Dobiček pred davki v skladu z MSRP		902		1.873
Davek od dobička z uporabo uradne stopnje	17,0%	153	17,0%	318
Odhodki, ki niso davčno priznani	98,5%	889	7,3%	138
Neobdavčeni prihodki	21,9%	197	-6,8%	-126
Davčne olajšave, ki niso priznane v izkazu poslovnega izida	-9,4%	-84	-7,9%	-149
Vpliv družb, ki so poslovale z izgubo ter vpliv izgub v konsolidaciji	-41,9%	-378	-16,2%	-304
Efektivna davčna stopnja	86,1%	777	-6,6%	-123

5.3.5.29 Finančni instrumenti

Valutno tveganje

Skupina Sava Turizem posluje na evrskem območju. Valutno tveganje je nizko.

Obrestno tveganje

Družba Sava Turizem d.d. ima z bankami upnicami sklenjen reprogram finančnih obveznosti s končno zapadlostjo v letu 2018, dogovorjena obrestna mera pa v tem obdobju znaša EURIBOR + 5 odstotkov. Obrestna mera Euribor je v letu 2016 dosegla negativne vrednosti, za leto 2017 pa se ne pričakuje bistvenjših sprememb. Družbe skupine Sava Turizem nimajo sklenjenih instrumentov za zaščito obrestnega tveganja. Tveganje spremembe tržnih obrestnih mer je v skupini Sava Turizem ob danih okoliščinah nizko.

Plačilnosposobnostno tveganje

Družbe skupine Sava Turizem redno poravnava dogovorjene finančne in druge poslovne obveznosti ter iščejo možnosti za izboljšanje operativnega poslovanja in s tem možnosti za krepitev denarnega toka.

Tabela 51: Preglednica vrednosti, povezanih s plačilnosposobnostnim tveganjem

v 000 EUR

31.12.2016	Knjigov odška vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	6 mesecev ali manj	6 - 12 mesecev	1 - 2 leti	2 - 5 let	Več kot 5 let
Neizvedene finančne obveznosti	61.003	-61.003	-11.875	-11.269	-30.795	-6.194	-870
Zavarovana bančna posojila (brez pridruženih podj.)	48.385	-48.385	-2.360	-11.053	-29.774	-4.329	-870
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	9.255	-9.255	-9.255	0	0	0	0
Druge finančne obveznosti	3.363	-3.363	-260	-217	-1.022	-1.865	0
Skupaj	61.003	-61.003	-11.875	-11.269	-30.795	-6.194	-870

v 000 EUR

31.12.2015	Knjigov odška vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	6 mesecev ali manj	6 - 12 mesecev	1 - 2 leti	2 - 5 let	Več kot 5 let
Neizvedene finančne obveznosti	58.891	-58.891	-10.809	-2.255	-40.562	-4.967	-297
Zavarovana bančna posojila (brez pridruženih podj.)	46.162	-46.162	-1.654	-2.042	-39.542	-2.925	0
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	8.898	-8.898	-8.898	0	0	0	0
Druge finančne obveznosti	3.713	-3.713	-246	-201	-992	-1.977	-297
Obveznosti finančnega najema	118	-119	-12	-13	-28	-65	0
Skupaj	58.891	-58.891	-10.809	-2.255	-40.562	-4.967	-297

Kreditno tveganje

Znižujemo ga z enotno politiko spremljanja kreditne sposobnosti naših kupcev in ostalih poslovnih partnerjev. Vzpostavljen imamo bonitetni sistem ocene kupcev, s katerim nadziramo slabe plačnike in sprotno izvajamo pobote. Ukrepi za zniževanje izpostavljenosti kreditnemu tveganju se večinoma nanašajo na poglobljene lastne bonitetne ocene in prejeta zavarovanja.

Tabela 52: Preglednica terjatev do kupcev po geografskih regijah

v 000 EUR

	Knjigovodska vrednost	
	31.12.2016	31.12.2015
Slovenija	1.940	1.770
Ostale države EU	410	19
Ostalo	94	193
SKUPAJ	2.443	1.982

Tabela 53: Preglednica stanja in gibanja popravka vrednosti terjatev do kupcev

v 000 EUR

	2016	2015
Začetno stanje	639	1.188
Povečanje popravka vrednosti	364	164
Zmanjšanje popravka vrednosti	-456	-712
Končno stanje	546	639

Tabela 54: Starostna struktura terjatev do kupcev

v 000 EUR

	31.12.2016			31.12.2015		
	Bruto terjatve	Oslabitev	Neto terjatve	Bruto terjatve	Oslabitev	Neto terjatve
Nezapadle	1.946	0	1.946	1.454	0	1.454
Zapadle 0 - 30 dni	391	0	391	352	0	352
Zapadle 31 - 120 dni	202	96	106	286	109	176
Zapadle več kot 120 dni	451	451	0	530	530	0
SKUPAJ	2.990	546	2.443	2.622	639	1.982

Analiza občutljivosti na finančna tveganja

Analiza občutljivosti za spremembo obrestnih mer

Finančne obveznosti Skupine Sava Turizem znašajo na dan 31. 12. 2016 51.748 tisoč EUR in predstavljajo 30,4 % bilančne vsote Skupine. Obrestne mere po katerih imamo v skupini Sava Turizem najete kredite in leaseinge, so sledeče: 1M EURIBOR + 5 %, 3M EURIBOR + 5 %, 6M EURIBOR + 5 %, TOM + 1,6 %, TOM + 2,1 %, 3M EURIBOR + 0,35 % do 0,50 %, 3M EURIBOR + 3,75 % in 6,3 %.

Obrestna mera Euribor je v letu 2016 dosegla negativne vrednosti, za leto 2017 pa se ne pričakuje bistvenjših sprememb. Družbe skupine Sava Turizem nimajo sklenjenih instrumentov za zaščito obrestnega tveganja. Tveganje spremembe tržnih obrestnih mer je v skupini Sava Turizem ob danih okoliščinah nizko.

Analiza občutljivosti na povečanje zadolženosti

Poslovna skupina Sava Turizem je imela konec leta 2016 51.748 milijonov evrov kratkoročnih in dolgoročnih obveznosti iz naslova najetih posojil. Stopnja zadolženosti skupine je glede na panogo nizka. Kreditni potencial za dodatno zadolževanje ocenjujemo v višini 10–20 % stanja obstoječih posojil.

Analiza občutljivosti na spremembo vrednosti tujih valut

Poslovna skupina Sava ima večji del poslovanja vezanega na domačo valuto, zaradi česar je izpostavljenost spremembam vrednosti tujih valut minimalna.

5.3.5.30 Poštene vrednosti finančnih instrumentov

Tabela 55: Preglednica poštenih vrednosti finančnih instrumentov

	v 000 EUR					
	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2015	01.01.2015	01.01.2015
	knjigovodska vrednost	poštena vrednost	knjigovodska vrednost	poštena vrednost	knjigovodska vrednost	poštena vrednost
Vrednostni papirji na razpolago za prodajo	101	101	105	105	169	169
Sredstva za prodajo	64	64	64	64	0	0
Kratkoročne terjatve	3.904	3.904	3.455	3.455	4.573	4.573
Dana posojila	4.866	4.866	7.747	7.747	10.098	10.098
Denar in denarni ustrezniki	8.387	8.387	275	275	467	467
Dolgoročna posojila z variabilno obrestno mero	-38.303	-38.303	-45.827	-45.827	-45.679	-45.679
Dolgoročne poslovne obveznosti	-458	-458	0	0	0	0
Kratkoročna posojila	-13.446	-13.446	-4.166	-4.166	-9.297	-9.297
Kratkoročne poslovne obveznosti	-8.797	-8.797	-8.898	-8.898	-9.733	-9.733

Hierarhija poštene vrednosti

Finančne instrumente, vrednotene po poštenih vrednostih, uvrščamo po hierarhiji v tri ravni:

- raven 1: sredstva ali obveznosti po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja;
- raven 2: sredstva ali obveznosti, ki se ne uvrščajo v raven 1, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi tržnih podatkov;
- raven 3: sredstva ali obveznosti, katerih vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Tabela 56: Preglednica razvrstitve finančnih instrumentov glede na izračun njihove poštene vrednosti

	2016			2015				
	Skupaj	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj	Raven 1	Raven 2	Raven 3
Vrednostni papirji na razpolago za prodajo	101	101	0	0	105	105	0	0
Skupaj	101	101	0	0	105	105	0	0

5.3.5.31 Pogojne obveznosti

Tabela 57: Preglednica pogojnih obveznosti na dan 31. 12. 2016

	v 000 EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Hipoteke	106.398	99.983
Dana jamstva	1.573	14.822
Možne obveznosti po tožbah - denacionalizacija	4.675	4.675
Zastava vrednostnih papirjev	1.304	
Ostalo - zastava sredstev	2.231	282
SKUPAJ	116.181	119.762

Hipoteke

Vrednost hipotek v višini 106.398 tisoč EUR predstavlja knjigovodska vrednost nepremičnin, danih za zavarovanje kreditov, ki na dan 31. 12. 2016 znaša skupno 54.380 tisoč EUR.

Dana jamstva

V danih jamstvih je zajeta bančna garancija dana za zavarovanje kredita, ki po stanu na dan 31. 12. 2016 znaša 1.175 tisoč EUR in poroštvo Save d.d. za kredit, ki po stanju na dan 31. 12. 2016 znaša 398 tisoč EUR.

Pojasnila v povezavi s stanjem denacionalizacijskih zahtevkov v družbi Sava Turizem d.d.

a) Zahteva za denacionalizacijo – Höhn - Šarič

Zdravilišče Radenci, d.o.o., je bila ena izmed strank v postopku denacionalizacije upravičencev Höhn - Šarič. Vlagatelji denacionalizacijskega zahtevka so v postopku med drugim zahtevali vrnitev dela nepremičnin zdraviliškega kompleksa. Postopek je bil v letu 2015 pravnomočno zaključen. Na podlagi predloga za izdajo začasne odredbe so bile nepremičnine, ki so predmet postopka, izločene iz lastninskega preoblikovanja podjetja do zaključka postopka denacionalizacije in jih družba Sava Turizem, d.d., vodi izvenbilančno do dokončnega zaključka postopka. Denacionalizacijska zadeva je pravnomočno zaključena. Nepremičnine, ki so bile predmet zadeve, so pripadle DSU, s katero potekajo nadaljnji dogovori glede prenosa lastninske pravice na Savo Turizem d.d. za del nepremičnin, pomembnih za poslovanje družbe.

b) Zahteva za denacionalizacijo – Wiesler in Purre - Wiesler

Predlagateljica sta dne 23. 12. 2010 pri Okrajnem sodišču v Novem mestu vložila predlog za vrnitev zaplenjenega premoženja v skladu s 145. členom ZIKS in zemljiškoknjižni predlog za zaznambo spora pri nepremičninah, ki so predmet tega postopka, zoper 11 nasprotnih udeležencev, med njimi tudi zoper Zdravilišče Radenci d.o.o.; sodišče je spor zaznamovalo s sklepom z dne 22. 2. 2011.

Okrajno sodišče v Novem mestu je s sklepom z dne 25. 3. 2013 vrnitev zaplenjenega premoženja zavrnilo; to odločbo je potrdilo tudi Višje sodišče v Ljubljani s sklepom opr. št. II Cp 215/2014 z dne 19. 3. 2014. Vrhovno sodišče RS pa je ugodilo reviziji predlagateljcev in s sklepom opr. št. II Ips 250/2014 z dne 28. 5. 2015 razveljavilo sklepa sodišč druge in prve stopnje ter zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v novo odločanje.

V ponovnem postopku je sodišče dne 10. 5. 2016 predlog za vrnitev zaplenjenega premoženja ponovno zavrnilo; vsaki stranki je naložilo svoje stroške postopka.

Zoper izdano odločbo sta predlagateljica vložila pritožbo v delu, ki se nanaša na zavrnitev predloga za vrnitev zaplenjenega premoženja, ki sta jo dopolnila dne 28. 9. 2016.

V postopku je Sava Turizem d.d. vložila odgovor na pritožbo dne 20. 10. 2016, s katerim je pritožbi predlagateljcev v celoti nasprotovala.

Višje sodišče o zadevi še ni odločilo.

c) Zahteva za denacionalizacijo – Čeh

V teku je postopek pred Upravno enoto Radovljica, kjer Ana Jeka Čeh zahteva vračilo zemljišč na območju k. o. Želeče, Sava Turizem d.d. pa je v postopku stranka z interesom. Upravno sodišče je s sodbo opr. št. I U 1049/2014-19 z dne 23. 9. 2015 odpravilo odločbo UE Radovljica in zadevo vrnilo istemu organu v ponovni postopek. UE Radovljica ponovljen postopek vodi pod opr. št. D 321-39/1991, v katerem je bila dne 14. 12. 2016 izdana odločba št. D-321-39/1991-97, s katero je bil zahtev upravičenke Ane Jeka Čeh za vračilo zemljišč v naravi zavrjen.

Uprava družbe ocenjuje, da denacionalizacijski upravičenci v postopku ne bodo uspešni.

Zastava vrednostnih papirjev

Zajeta je vrednost zastavljenih delnic za zavarovanje posojil v korist bank upnic po MRA.

Ostalo zastava sredstev

Med ostalimi možnimi obveznostmi v postavki ostalo – zastava sredstev vodimo odstop regresnih terjatev do Save d.d. bankam upnicam in DUTB ter ostale potencialne obveznosti v skupni višini 273 tisoč EUR.

5.3.5.32 Povezane stranke

Povezane stranke vključujejo odvisne in pridružene družbe, člane nadzornih svetov, uprav matične družbe in odvisnih družb v skupini ter njihovih ožjih družinskih članov.

a) *Odnosi z odvisnimi družbami*

Poslovni odnosi med družbami skupine Sava Turizem se v pretežni meri nanašajo na medsebojno opravljene storitve – na najemnine za nepremičnine in opremo ter na storitve strokovnih služb – in na medsebojno finančno poslovanje.

Posli med povezanimi strankami se opravljajo po istih pogojih, kot veljajo v običajnem preišljenem poslovanju.

Za posojila odvisnih družb, prejeta pri bankah, ki so izkazana v konsolidiranih računovodskih izkazih kot obveznosti do bank, so na dan 31. 12. 2016 izdana poročta Save Turizem d.d. v višini 4.721 tisoč evrov in zastavljena sredstva v višini 2.880 tisoč evrov.

b) *Odnosi s fizičnimi osebami*

Lastništvo delnice SBHR na dan 31. 12. 2016

Člani uprave, nadzornega sveta in njihovi ožji družinski člani nimajo v lasti delnic SBHR.

Tabela 58: Znesek bruto prejemkov v letu 2016

	v 000 EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Člani uprav in poslovodstev družb poslovne skupine	344	368
Drugi zaposleni po individualnih pogodbah v družbah poslovne skupine	5.475	5.531
Člani nadzornih svetov družb poslovne skupine	86	75

Terjatve družb poslovne skupine do povezanih oseb

Družbe skupine Sava Turizem na dan 31. 12. 2016 nimajo terjatev do povezanih fizičnih oseb.

Obveznosti družb poslovne skupine do povezanih oseb

Družbe skupine Sava Turizem na dan 31. 12. 2016 izkazujejo obveznosti do povezanih oseb le iz naslova redne mesečne plače za december 2016, ki je bila izplačana v januarju 2017. Znesek ne odstopa od običajnih medletnih mesečnih izplačil.

Podrobnejša razkritja prejemkov uprave družbe Sava Turizem d.d., so navedena v točki 6.2.4.38. računovodskega dela letnega poročila Save Turizma d.d.

5.3.5.33 Razkritje poslov z revizorji

Tabela 59: Razkritje poslov z revizorji

	v 000 EUR	
	2016	2015
Stroški revizije letnega poročila	39	41
Stroški drugih storitev revidiranja	2	0
SKUPAJ	41	41

5.3.5.34 Ustavljeno poslovanje, sredstva in obveznosti za prodajo ter nakupi in prodaje lastniških deležev v odvisnih družbah

Leto 2016

V letu 2016 ni bilo tovrstnih dogodkov.

Leto 2015

Pojasnilo v zvezi s prenosom finančne naložbe v delnice Gorenjske banke, d.d., iz naložbe v pridruženo podjetje na sredstva za prodajo.

5.3.5.35 Pojasnilo v povezavi s stanjem denacionalizacijskih zahtevkov v družbi Sava Turizem, d.d.

Pojasnilo v zvezi s stanjem denacionalizacijskih zahtevkov v družbi Sava Turizem d.d. je podano v točki 5.5.31 Pogojne obveznosti.

5.3.5.36 Pokojninska družba A, d.d.

Družbi Sava Turizem d.d. in Sava TMC, d.o.o., sta bili zaradi preprečitve unovčenja hipoteke na nepremičninah Grand hotel Toplice, restavracija Panorama in hotel Savica do 30. 9. 2016 primorani v celoti poplačati zapadlo kreditno obveznosti družbe Sava d.d. do Pokojninske družbe A. Za poplačilo hipotekarnega dolga sta družbi dne 30. 9. 2016 najeli dolgoročen kredit pri Gorenjski banki d.d. po pogojih obstoječega MRA, sklenjenega med bankami upnicami Save Turizem d.d. in Savo Turizem

d.d., v višini 6.250 tisoč EUR. Kredit je zavarovan z zastavo nepremičnin na Grand hotelu Toplice z restavracijo Panorama s pripadajočimi zemljišči in zastavo nepremičnin hotel Savica s pripadajočimi zemljišči na Bledu.

Družba Sava Turizem je od zgornjega zneska prejela dolgoročni kredit v višini 1.445 tisoč EUR, ker je skladno s sporazumom o poplačilu hipotekarnega dolga s Pokojninsko družbo A, d.d., konec aprila poplačala 1,5 mio EUR obveznosti iz naslova poplačila prvega obroka hipotekarnega dolga. Za poplačilo obveznosti v bilanci stanja izkazuje terjatev do Save d.d. v višini 1.500 tisoč EUR. Terjatev je zavarovana s 4.375 delnicami Gorenjske banke, zato terjatev ob koncu leta ni bila slabljena.

Družba Sava TMC, d.o.o., je prejela dolgoročni kredit v višini 4.805 tisoč EUR. Družba TMC, d.o.o., je v višini poplačila dela hipotekarnega dolga skladno s sporazumom, podpisanim s Pokojninsko družbo A, d.d., vzpostavila regresno terjatev do družbe Sava d.d. v višini 4.804 tisoč EUR. Terjatev do Save d.d. je bila v družbi Sava TMC, d.o.o., ob koncu leta slabljena v višini 4.324 tisoč EUR.

5.3.5.37 Dogodki po dnevu izkaza finančnega položaja

Družba Sava TMC, d.o.o., je obvestila lastnika, družbo Sava Turizem d.d., o nastopu insolvence ter predlagala ustrezne ukrepe za njene insolvence. Družba Sava TMC, d.o.o., bo v letu 2017 pripojena k Savi Turizem d.d.

Odstop nadzornikov Mirana Krašovca in Aleša Aberška z dnem 20. 3. 2017 in sklic skupščine z imenovanjem novih nadzornikov, ki so: Aleš Škoberne, Tina Pelcar Burgar in Klemen Boštjančič z dnem 21. 3. 2017.

5.4 Izjava uprave za skupino Sava Turizem

Uprava potrjuje konsolidirane računovodske izkaze skupine Sava Turizem za leto, končano na dan 31. decembra 2016.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da konsolidirano poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2016.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družb v okviru skupine ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska unija.

Borut Simonič
član uprave

Renata Balažič
predsednica uprave

Ljubljana, dne 16. 3. 2017

5.5 Revizorjevo poročilo za Skupino Sava Turizem

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenia
VAT ID: SI62560085

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Fax: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom Sava Turizem d.d.

Mnenje

Revidirali smo priložene konsolidirane računovodske izkaze gospodarske družbe Sava Turizem d.d. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju 'skupina'), ki vključujejo konsolidirano bilanco stanja na dan 31. decembra 2016, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidirani finančni položaj skupine na dan 31.12.2016 ter njen konsolidiran poslovni izid in konsolidirane denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Osnova za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so podrobneje opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov* našega poročila. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in izpolnjevanje vseh drugih etičnih obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje.

Poudarjanje zadev

Pogojne obveznosti

Kot je navedeno v pojasnilu 5.3.5.31. Pogojne obveznosti, so proti družbi sproženi različni zahtevki za denacionalizacijo. Ker ni možno zanesljivo oceniti prihodnjih obveznosti niti napovedati verjetnosti poravnave obveznosti, niso izpolnjeni pogoji za pripoznavanje rezervacij. Pričakuje se dolgotrajni proces razreševanja zahtevkov, ki lahko pomembno vplivajo na prihodnje poslovanje skupine. Računovodski izkazi ne vsebujejo morebitnih popravkov, ki bi utegnili biti posledica negotovosti, kot je podrobneje navedena v pojasnilu 5.3.5.31.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila Nadzornega sveta, ki bo na voljo kasneje. Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije.

Naša odgovornost v povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je druge informacije prebrati in pri tem presoditi, ali so pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see <http://www.deloitte.com/si> for a more detailed description of DTTL and its member firms.

In Slovenia the services are provided by Deloitte revizija d.o.o. and Deloitte svetovanje d.o.o. (jointly referred to as "Deloitte Slovenia") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenia is one of the leading professional services organizations in the country providing services in audit, tax, consulting, financial advisory and legal services, through over 100 national and foreign professionals.

Deloitte revizija d.o.o. - The company is registered with the Ljubljana District Court, registration no. 1647105 - VAT ID SI62560085 - Nominal capital EUR 74,214.30.

© 2016. Deloitte Slovenia

izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, oziroma ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Prav tako ocenimo, ali so druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi, predvsem, ali so z njimi skladne z vidika uradnih zahtev in postopka za pripravo drugih informacij v kontekstu pomembnosti, torej ali bi lahko kakršnakoli neskladnost s temi zahtevami vplivala na presoje, ki temeljijo na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov in v obsegu, v katerem to lahko ocenimo, poročamo o naslednjem:

- Druge informacije, ki opisujejo dejstva, ki so predstavljena tudi v konsolidiranih računovodskih izkazih, so v vseh pomembnih pogledih skladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi.
- Druge informacije so pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo oziroma predpisi.

Poleg tega smo dolžni na podlagi našega znanja in razumevanja skupine, ki smo ju pridobili med revizijo, poročati tudi o tem, ali druge informacije vsebujejo kakršnekoli pomembno napačne navedbe dejstev. Na podlagi izvedenih postopkov v povezavi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili, pomembno napačnih navedb dejstev nismo zaznali.

Odgovornosti posloводства in nadzornega sveta za konsolidirane računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov odgovorno za oceno sposobnosti skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, za razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje oziroma nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzor nad procesom računovodskega poročanja v skupini.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naš cilj je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, da konsolidirani računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, ki pa ni jamstvo, da bo revizija v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) vedno odkrila pomembno napačne navedbe, če te obstajajo. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in se smatrajo za pomembne, če je mogoče upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odziv na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili pomembno napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je večje od tveganja neodkritja pomembno napačne navedbe zaradi napake, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, zavajajoče prikazovanje ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, ki so pomembne za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v spodobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustreznost razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih

ali, če so takšna razkritja neustrezna, naše mnenje prilagoditi. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila, vendar poznejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.

- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ocenimo, ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi z računovodskimi izkazi družb v skupini oziroma njihovimi poslovnimi dejavnostmi, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za vodenje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

Nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in časovnem okviru revizije ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 17.3.2017

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

6 Računovodski izkazi s pojasnili za družbo Sava Turizem d.d. v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi

6.1 Računovodski izkazi za družbo Sava Turizem d.d. na dan 31. 12. 2016

Tabela 60: Revidirana bilanca stanja na dan 31. 12. 2016

- Po Slovenskih računovodskih standardih 2006

v 000 EUR			
Besedilo	Pojasnila	31.12.2016	31.12.2015
SREDSTVA			
A. DOLGOROČNA SREDSTVA		142.250	143.025
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		6.2.4.1.	466
1. Dolgoročne premoženjske pravice		434	403
5. Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitve		32	32
II. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA		6.2.4.2.	137.015
1. Zemljišča in zgradbe		129.279	130.840
a) Zemljišča		14.958	14.949
b) Zgradbe		114.321	115.891
2. Proizvajalne naprave in stroji		5.803	6.920
3. Druge naprave in oprema		954	784
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		980	1.075
a) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi		980	1.026
b) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev		0	49
III. NALOŽBENE NEPREMIČNINE		6.2.4.3.	1.790
2. Dane v najem drugim družbam		1.790	1.888
IV. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE		6.2.4.4.	2.852
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		463	624
a) Delnice in deleži v družbah v skupini		359	515
c) Druge delnice in deleži		105	109
2. Dolgoročna posojila		2.389	0
a) Dolgoročna posojila družbam v skupini		2.389	0
V. DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE		6.2.4.5.	18
2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		18	0
VI. ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK		6.2.4.1.6.	107
B. KRATKOROČNA SREDSTVA		14.671	11.976
I. SREDSTVA (SKUPINE ZA ODTUJITEV) ZA PRODAJO		6.2.4.7.	64
II. ZALOGE		6.2.4.8.	662
1. Material		599	585
3. Proizvodi in trgovsko blago		62	73
III. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE		6.2.4.9.	2.000
2. Kratkoročna posojila		2.000	7.747
a) Kratkoročna posojila družbam v skupini		0	889
b) Kratkoročna posojila drugim		2.000	6.858
IV. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE		6.2.4.10.	3.762
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		793	924
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		2.376	1.911
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		593	533
V. DENARNA SREDSTVA		6.2.4.11.	8.183
1. Denarna sredstva v blagajni in na računih		8.183	139
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		6.2.4.12.	861
SREDSTVA SKUPAJ		157.781	155.934

v 000 EUR

Besedilo	Pojasnila	31.12.2016	31.12.2015
OBVEZNOSTI			
A: KAPITAL	6.2.4.13	99.278	96.121
I. VPOKLICANI KAPITAL		39.685	39.685
1. Osnovni kapital		39.685	39.685
II. KAPITALSKE REZERVE		52.326	52.326
III. REZERVE IZ DOBIČKA		377	181
1. Zakonske rezerve		377	181
V. REZERVE, NASTALE ZARADI VREDNOTENJA PO POŠTENI VREDNOSTI		397	497
- iz naslova kratkoročnih finančnih naložb (po MSRP za prodajo razpoložljiva sredstva-nekratkoročni vrednostni papirji)		11	11
- Aktuarski dobički ali izgube		386	486
VI. PRENESENI ČISTI POSLOVNI IZID		2.762	1.850
VII. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		3.732	1.583
B: REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	6.2.4.14	9.519	9.539
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		1.332	1.120
2. Druge rezervacije		8.005	8.420
3. Dolgoročne pasivne časovne razmejitve		182	0
C: DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	6.2.4.15	33.851	36.478
I. DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI		33.851	36.478
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		31.065	33.212
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti		2.785	3.266
II. DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI		0	0
III. ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK		0	0
Č: KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	6.2.4.16	12.124	11.459
I. OBVEZNOSTI, VKLJUČENE V SKUPINE ZA ODTUJITEV		0	0
II. KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI		3.841	3.466
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		3.361	3.019
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti		480	447
III. KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI		8.283	7.993
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		55	43
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		4.696	5.016
4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		0	516
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		3.532	2.418
D: KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	6.2.4.17	3.009	2.337
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		157.781	155.934

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Tabela 61: Revidiran izkaz poslovnega izida za obdobje januar–december 2016

- Po Slovenskih računovodskih standardih 2006

v 000 EUR

Besedilo	Pojasnila	JAN-DEC 2016	JAN-DEC 2015
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	6.2.4.19	67.823	64.423
a) Prihodki, doseženi na domačem trgu		67.823	64.423
Do podjetij v skupini		131	152
Do drugih		67.692	64.271
2. SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE		0	0
3. USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE		0	0
4. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	6.2.4.20	1.077	1.707
5. STROŠKI BLAGA MATERIALA IN STORITEV	6.2.4.22	-32.179	-31.787
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala		-13.561	-13.945
b) Stroški storitev		-18.617	-17.842
6. STROŠKI DELA	6.2.4.23	-21.815	-20.696
a) Stroški plač		-15.483	-14.914
b) Stroški socialnih zavarovanj		-2.511	-2.407
- Stroški socialnih zavarovanj		-1.140	-1.097
- Stroški pokojninskih zavarovanj		-1.371	-1.310
c) Drugi stroški dela		-3.822	-3.375
7. ODPISI VREDNOSTI	6.2.4.24	-6.929	-6.961
a) Amortizacija		-6.759	-6.783
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstev		-29	-14
c) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		-142	-165
8. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	6.2.4.25	-1.572	-988
9. DOBIČEK IZ POSLOVANJA		6.405	5.699
10. FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV	6.2.4.26	11	11
c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		11	11
11. FINANČNI PRIHODKI IZ DANIH POSOJIL	6.2.4.27	9	117
a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini		3	105
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim		6	12
12. FINANČNI PRIHODKI IZ POSLOVNIH TERJATEV	6.2.4.28	34	32
a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini		29	30
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih		5	3
13. FINANČNI ODHODKI IZ OSLABITVE IN ODPISOV FINANČNIH NALOŽB	6.2.4.29	-161	-2.244
14. FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH OBVEZNOSTI	6.2.4.30	-1.735	-2.037
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		-1.711	-1.944
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		-24	-93
15. FINANČNI ODHODKI IZ POSLOVNIH OBVEZNOSTI	6.2.4.31	-1	-6
a) Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini		0	-4
b) Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti		0	-1
16. DRUGI PRIHODKI		85	1
17. DRUGI ODHODKI		-61	-103
18. DAVEK IZ DOBIČKA	6.2.4.32	-298	-153
19. ODLOŽENI DAVKI	6.2.4.33	-361	348
20. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		3.928	1.667

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Tabela 62: Izkaz vseobsegajočega donosa za obdobje januar–december 2016

- Z izkazanim odloženim davkom

	v 000 EUR	
	JAN-DEC 2016	JAN-DEC 2015
Čisti dobiček poslovnega obdobja	3.928	1.666
Drugi vseobsegajoči donos:		
<i>Postavke, ki bodo lahko pozneje razvrščene v poslovni izid</i>		
- izguba za varovanje neto investicije pri poslih v tuji valuti	0	0
- učinkoviti del sprememb poštene vrednosti varovanja denarnih tokov	0	0
- sprememba poštene vrednosti varovanja denarnih tokov, ki se prenese v dobiček ali izgubo	0	0
- sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	-1	-1
- odloženi davek od spremembe poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	0	1
- sprememba poštene vrednosti naložb v pridružene družbe	0	0
- odloženi davek od spremembe poštene vrednosti naložb v pridružene družbe	0	0
- sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, ki se prenese v poslovni izid	0	0
- odloženi davek od spr.poštene vred. za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, ki se prenese v poslovni izid	0	0
- ostalo	0	0
<i>Postavke, ki ne bodo razvrščene v poslovni izid</i>		
- prevrednotenje osnovnih sredstev	0	0
- aktuarski dobički / izgube v pokojninski shemi z zagotovljenimi prejemki	-109	69
- odloženi davek	10	-6
- ostalo	0	0
Drugi vseobsegajoči donos, zmanjšan za odloženi davek v poslovnem obdobju	-100	63
Skupaj vseobsegajoči donos v poslovnem obdobju	3.829	1.729

**Tabela 63: Revidiran izkaz denarnih tokov za obdobje januar–december 2016
po različici II (posredna metoda)**

	v 000 EUR	
	JAN-DEC 2016	JAN-DEC 2015
A Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti poslovni izid	3.928	1.667
Poslovni izid pred obdavčitvijo	4.587	1.471
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-658	195
b) Prilagoditve za	8.639	10.783
Amortizacijo (+)	6.759	6.783
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezanimi s postavkami	-24	-167
Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezanimi s postavkami investiranja in financiranja (+)	29	14
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	-20	-128
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	1.896	4.281
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilan	248	205
Začetne manj končne poslovne terjatve	-508	1.796
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	71	-118
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	351	-343
Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	-64
Začetne manj končne zaloge	-4	-29
Končni manj začetni poslovni dolgovi	-132	-224
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	469	-814
č) Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju (a + b + c)	12.816	12.654
B. Denarni tokovi pri investiranju		
a) Prejemki pri investiranju	4.991	346
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na investiranje	116	179
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	20	58
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	0	109
Prejemki od odtujitve finančnih naložb	4.855	0
b) Izdatki pri investiranju	-4.229	-7.449
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-108	-74
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-4.038	-5.787
Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	0	-9
Izdatki za pridobitev finančnih naložb	-83	-1.579
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju (a + b)	762	-7.103
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju	1.445	0
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti	1.445	0
b) Izdatki pri financiranju	-6.978	-5.535
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-1.863	-2.049
Izdatki za vračila kapitala	0	0
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	-5.115	-3.486
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju (a + b)	-5.533	-5.535
Č. Končno stanje denarnih sredstev	8.183	139
a) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)	8.044	16
b) Začetno stanje denarnih sredstev	139	123

Tabela 64: Izkaz gibanja kapitala za družbo Sava Turizem d.d. za obdobje od 31. 12. 2015 do 31. 12. 2016

v 000 EUR

	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Rezerve nastale zaradi vrednotenja	Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Skupaj kapital
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta	
	I/1	II	III/1	V	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII
A.1. STANJE 31.DECEMBRA 2015	39.685	52.326	181	497	1.850	0	1.583	0	96.121
b) Prilagoditve za nazaj	0	0	0	0	-671	0	0	0	-671
A.2. ZAČETNO STANJE 1. JANUARJA 2016	39.685	52.326	181	497	1.179	0	1.583	0	95.450
B.1. Spremembe lastniškega kapitala-transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	-100	0	0	3.928	0	3.829
a) Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	3.928	0	3.928
d) Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	0	0	0	-1	0	0	0	0	-1
h) Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	-99	0	0	0	0	-99
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	196	0	1.583	0	-1.780	0	0
a) Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	1.583	0	-1.583	0	0
b) Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora	0	0	196	0	0	0	-196	0	0
C. KONČNO STANJE 31. DECEMBRA 2016	39.685	52.326	377	397	2.762	0	3.732	0	99.279

Tabela 65: Izkaz gibanja kapitala za družbo Sava Turizem d.d. za obdobje od 31. 12. 2014 do 31. 12. 2015

v 000 EUR

	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čisti poslovni izid	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Skupaj kapital
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Presežek iz prevrednotenja	Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	
	I/1	II	III/1	IV	VI/1	VI/1	2
A.1. STANJE 31.DECEMBRA 2014	39.685	52.326	24	433	1.461	459	94.388
A.2. ZAČETNO STANJE 1. JANUARJA 2015	39.685	52.326	24	433	1.461	459	94.388
B.1. Spremembe lastniškega kapitala-transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	64	3	1.666	1.733
a) Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	1.666	1.666
d) Sprememba poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	0	0	0	-1	0	0	-1
e) Odloženi davki od spremembe poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev	0	0	0	1	0	0	1
h) Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	64	3	0	67
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	156	0	386	-542	0
b) Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala po sklepu organov vodenja in nadzora	0	0	83	0	0	-83	0
c) Razporeditev dela čistega dobička po sklepu skupščine	0	0	73	0	386	-459	0
C. KONČNO STANJE 31. DECEMBER 2015	39.685	52.326	180	497	1.850	1.583	96.121

Tabela 66: Izračun bilančnega dobička za družbo Sava Turizem d.d. na dan 31. 12. 2016

v 000 EUR

	31.12.2016	31.12.2015
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	3.928	1.667
Prenesen dobiček na dan 01.01.	3.433	1.923
Povečanje (dodatno oblikovanje) rezerv iz dobička	-196	-156
Druge spremembe	-671	0
Bilančni dobiček konec obračunskega obdobja	6.494	3.433

Čisti poslovni izid za leto 2016 je zmanjšan/povečan za:

- zmanjšan za oblikovanje zakonskih rezerv v višini v višini 196 tisoč EUR, kar predstavlja 5 % čistega poslovnega izida
- zmanjšan za naknadno obračunane stroške vodnih koncesij za obdobje 2005–2013 v višini 208 tisoč EUR
- zmanjšan za naknadno obračunane stroške vodnih nadomestil za obdobje 2014 in 2015 v višini 406 tisoč EUR
- zmanjšan za strošek dodatne obdavčitve podjemne pogodbe s samostojnim podjetnikom v višini 59 tisoč EUR
- povečan za preneseni dobiček iz preteklih let iz naslova aktuarskega izračuna v višini 2 tisoč EUR

Bilančni dobiček na dan 31. 12. 2016 znaša 6.493.777,08 EUR.

6.2 Pojasnila k računovodskim izkazom za družbo Sava Turizem d.d.

6.2.1 Podlaga za sestavitev računovodskih izkazov

6.2.1.1 Poročajoča družba

Družba Sava Turizem d.d., Dunajska 152, Ljubljana je odvisna družba v Poslovni skupini Sava in je v 99,05-odstotnem lastništvu obvladujoče družbe Sava, d.d.

Računovodski izkazi za družbo Sava Turizem d.d. so pripravljene za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2016 in ob predpostavki delujočega podjetja.

Družba Sava Turizem d.d. je 100-odstotna lastnica družbe SAVA TMC, d.o.o., s sedežem na naslovu Dunajska 152, Ljubljana in družbe Sava Zdravstvo d.o.o., s sedežem na naslovu Dunajska 152, Ljubljana, 85-odstotna lastnica družbe Cardial d.o.o., s sedežem na naslovu Zaloška cesta 69, Ljubljana (družba Cardial d.o.o. izkazuje 15-odstotni lastni delež) ter 50 % lastnica Srednje Evropskega Izobraževalnega Centra (SEIC), Moravske toplice. Družba Sava Turizem d.d., je 30-odstotna lastnica pridružene družbe BLS SINERGIJE d.o.o.

Družba sestavlja skupinske računovodske izkaze.

Letno poročilo družbe Sava Turizem d.d. in konsolidirano letno poročilo Skupine Sava Turizem je na voljo na sedežu družbe na Dunajski cesti 152, Ljubljana in je objavljeno na AJPES-u.

Konsolidirano letno poročilo Poslovne skupine Sava je dostopno na sedežu družbe Sava, d.d., Dunajska cesta 152, Ljubljana, na spletni strani <http://www.sava.si/> ter objavljeno na AJPES-u.

Informacije o lastniški sestavi družbe Sava, d.d., so dostopne na spletni strani <http://www.sava.si/odnosi-z-delnicarji/lastniska-struktura>.

6.2.1.2 Izjava

Računovodski izkazi so pripravljani v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi 2016, ki jih je sprejel Slovenski inštitut za revizijo in so stopili v veljavo s 1. januarjem 2016. Uprava družbe je računovodske izkaze potrdila 7. 3. 2017

6.2.1.3 Pojasnilo učinkov pri prehodu na SRS 2016

Družba Sava Turizem d.d. v poslovnem letu, ki se je končalo na dan 31. december 2016, opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev ni vrednotila po modelu prevrednotenja. Merila jih je po modelu nabavne vrednosti. Prav tako ni vrednotila naložb v odvisne in pridružene družbe po pošteni vrednosti – vrednotila jih je po modelu nabavne vrednosti. Družba ni imela naložbenih nepremičnin v gradnji ali izdelavi. Zaradi vsega omenjenega ob prehodu na SRS 2016 niso nastali nikakršni učinki, ki bi zahtevali preračune.

6.2.1.4 Funkcijska valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, ki so od 1. 1. 2007 funkcijska valuta družbe. Vse računovodske informacije v tem poročilu, ki so predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot. Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju nastanejo manjše razlike.

6.2.1.5 Spremembe računovodskih usmeritev

Sprememb računovodskih usmeritev v letu 2016 ni bilo.

6.2.1.6 Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem in odplačno vrednostjo v tuji valuti,

preračunano po referenčnem tečaju ECB na koncu obdobja. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti, ki so izmerjene po izvorni vrednosti v tuji valuti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla. Nedenarne postavke in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v evre po referenčnem tečaju ECB na dan, ko je bila poštena vrednost določena. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

6.2.2 Pomembnejše računovodske usmeritve

a) Neopredmetena sredstva

Razvrščanje neopredmetenih sredstev

Neopredmetena sredstva so razpoznavna denarna sredstva, ki praviloma fizično ne obstajajo. Zajemajo dolgoročno odložene stroške razvijanja, naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine in druge pravice ter v dobro ime prevzete organizacije (podjema).

Neopredmetena sredstva se razvrščajo na neopredmetena sredstva s končnimi dobami uporabnosti in na neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti.

Dobro ime, pripoznano v poslovni kombinaciji, je sredstvo, ki predstavlja prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz drugih sredstev, pridobljenih pri prevzemu druge organizacije, ki niso posamično opredeljiva in ločeno pripoznana.

Dani predujmi za neopredmetena sredstva, ki so v bilanci stanja izkazani v povezavi z neopredmetenimi sredstvi, se v računovodskih razvidih izkazujejo kot terjatve.

Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj neopredmetenih sredstev

Neopredmeteno sredstvo, razen dobrega imena, izpolnjuje sodilo razpoznavnosti, če je ločljivo in če izhaja iz pogodbenih ali drugih pravil, ne glede na to, ali so te pravice prenosljive ali ločljive od organizacije ali od drugih pravic in obveznosti.

Neopredmeteno sredstvo se pripozna v računovodskih razvidih, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njimi (na osnovi ocene utemeljenih in podprtih predpostavk) in če je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Organizacija ima med neopredmetenimi sredstvi izkazane dolgoročne premoženjske pravice, ki predstavljajo kupljeno programsko IT opremo, ki ima opredeljeno dobo koristnosti.

Začetno merjenje in amortiziranje neopredmetenih sredstev

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo uvozne in nevračljive nakupne dajatve, nakupna cena po odštetju popustov, vsi neposredno pripisljivi stroški pripravljanja sredstva za nameravano uporabo ter tudi stroški izposojanja do nastanka neopredmetenega sredstva, če to nastaja dlje kot eno leto.

Neopredmeteno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko je neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti na razpolago za uporabo. Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja in se v obračunskem obdobju pripozna kot strošek. Amortizacijske stopnje znašajo od 5 % do 10 % in se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile.

Prevrednotovanje neopredmetenih sredstev

Prevrednotovanje je sprememba knjigovodske vrednosti zaradi oslabitve. Knjigovodsko vrednost je treba zmanjšati, če presega njihovo nadomestljivo vrednost.

b) Opredmetena osnovna sredstva

Razvrščanje opredmetenih osnovnih sredstev

Opredmeteno osnovno sredstvo je sredstvo, ki ga ima organizacija v lasti ali finančnem najemu ali ga na drug način obvladuje ter ga uporablja pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma dajanju v najem ali za pisarniške namene in ga bo po pričakovanjih uporabljala v te namene v več kot enem obračunskem obdobju.

Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj opredmetenih osnovnih sredstev

Opredmeteno osnovno sredstvo se pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njim, in če je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Pripoznanje se odpravi ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ni več pričakovati prihodnjih gospodarskih koristi.

Začetno merjenje in amortiziranje opredmetenih osnovnih sredstev

Opredmeteno osnovno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, zlasti stroški dovoza in namestitve ter ocena stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve. Nabavno vrednost povečujejo tudi stroški izposojanja v zvezi z njegovo pridobitvijo do usposobitve za uporabo.

Opredmetena osnovna sredstva se po pripoznanju merijo po modelu nabavne vrednosti. Izkazana so po knjigovodski vrednosti, ki predstavlja nabavno vrednost, zmanjšano za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Stroški, ki nastajajo po začetni pripoznavi sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če se prihodnje koristi pri njem povečujejo v primerjavi s prvotno ocenjenimi.

Popravila ali vzdrževanje so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Pripoznajo se kot poslovni odhodki.

Opredmeteno osnovno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca, potem ko je razpoložljivo za uporabo. Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti sredstev in se v obračunskem obdobju pripozna kot strošek.

Amortizacijske stopnje znašajo med 1,4 % in 25,0 % in se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile. Opredmetena osnovna sredstva nimajo ocenjene preostale vrednosti.

	31. 12. 2016 – v %	31. 12. 2015 – v %
Gradbeni objekti, deli zgradb	od 1,4 do 10,0	od 1,4 do 10,0
Proizvodna oprema	od 10,0 do 20,0	od 10,0 do 20,0
Računalniška oprema	25,0	25,0
Ostala oprema	od 10,0 do 25,0	od 10,0 do 25,0

Prevrednotovanje opredmetenih osnovnih sredstev

Prevrednotovanje je sprememba knjigovodske vrednosti zaradi oslabitve. Opredmeteno osnovno sredstvo se prevrednoti zaradi oslabitve, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, kar družba preverja najmanj enkrat letno. Izguba zaradi oslabitve opredmetenega osnovnega sredstva, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida.

c) Naložbene nepremičnine

Razvrščanje naložbenih nepremičnin

Naložbena nepremičnina je nepremičnina, posedovana, da bi prinašala najemnino in/ali povečevala vrednost dolgoročne naložbe. Naložbene nepremičnine so zemljišča, posedovana za povečevanje vrednosti v bližnji prihodnosti ali za katera organizacija ni določila prihodnje uporabe ter zgradbe v lasti, ki so posedovane za oddajo v najem.

Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj naložbenih nepremičnin

Naložbena nepremičnina se pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale prihodnje gospodarske koristi, povezane z njo, in če je mogoče njeno nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Pripoznanje se odpravi ob odtujitvi ali če se za stalno umakne iz uporabe in iz odtujitve ni mogoče pričakovati nikakršnih prihodnjih gospodarskih koristi.

Začetno računovodsko merjenje in amortiziranje naložbenih nepremičnin

Naložbena nepremičnina se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njena nakupna cena in stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu. Takšni stroški vključujejo zasluge za pravne storitve, davke od prenosa nepremičnine, stroške izposojanja in druge stroške posla. Stroški izposojanja se vštevajo v nabavno vrednost do njene usposobitve za uporabo, če ta nastaja dlje kot eno leto.

Naložbene nepremičnine se po pripoznanju merijo po modelu nabavne vrednosti. Izkazane so po knjigovodski vrednosti, ki predstavlja nabavno vrednost, zmanjšano za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Stroški, ki nastajajo po začetni pripoznavi sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če se prihodnje koristi pri njem povečujejo v primerjavi s prvotno ocenjenimi.

Popravila ali vzdrževanje so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Pripoznajo se kot poslovni odhodki.

Naložbena nepremičnina se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca, potem ko je razpoložljiva za uporabo. Zemljišča se ne amortizirajo. Amortizacija zgradb se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti in se v obračunskem obdobju pripozna kot strošek. Amortizacijske stopnje znašajo med 1,4 % in 25,0 % in se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile.

Naložbene nepremičnine nimajo ocenjene preostale vrednosti.

Prevrednotovanje naložbenih nepremičnin

Prevrednotovanje je sprememba knjigovodske vrednosti zaradi oslabitve. Naložbena nepremičnina se prevrednoti zaradi oslabitve, če njena knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, kar

družba preverja najmanj enkrat letno. Izguba zaradi oslabitve naložbene nepremičnine, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Za potrebe razkrivanja se ugotavlja poštena vrednost naložbenih nepremičnin.

d) Finančne naložbe

Razvrščanje finančnih naložb

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki jih ima organizacija naložbenica, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, povečevala svoje finančne prihodke. Finančne naložbe v kapital drugih organizacij so naložbe v kapitalske instrumente. Finančne naložbe v posojila so naložbe v dolgove drugih organizacij ali drugih izdajateljev. Finančne naložbe so tudi naložbe v izpeljane finančne instrumente.

Sava Turizem d.d. ima finančne naložbe v kapital in finančne naložbe v posojila razčlenjene na tiste, ki se nanašajo na odvisne organizacije v skupini, na tiste, ki se nanašajo na pridružene družbe ter na druge, ki pa so razvrščene kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj finančnih naložb

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki se v bilanci stanja izkazujejo kot dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe. Dolgoročne finančne naložbe v kapital so tiste, ki jih namerava organizacija naložbenica imeti v posesti, daljšem od leta dni in ne v posesti za trgovanje. Dolgoročne finančne naložbe v posojila so tiste, ki v plačilu zapadejo v več kot enem letu po dnevu bilance stanja.

Finančna naložba se pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi z njo in če je mogoče njeno nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Pri obračunavanju običajnega nakupa ali prodaje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se le-to pripozna oziroma odpravi z upoštevanjem datuma trgovanja.

Pripoznanje finančne naložbe se odpravi, če se ne obvladujejo več nanjo vezane pogodbene pravice.

Začetno računovodsko merjenje finančnih naložb

Finančno naložbo mora organizacija ob začetnem pripoznanju izmeriti po pošteni vrednosti. Začetni vrednosti je treba prišteti še stroške posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa.

Finančna naložba v kapital, lastniški vrednostni papirji drugih podjetij ali dolžniški vrednostni papirji drugih podjetij ter dana posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki je enaka plačanemu znesku denarja ali njegovih ustreznikov.

Prevrednotovanje finančnih naložb

Prevrednotenje finančnih naložb je sprememba njihove knjigovodske vrednosti, kamor se ne štejejo pogodbeni pripis obresti in druge spremembe glavnice naložbe. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje na njihovo pošteno vrednost, prevrednotenje zaradi njihove oslabitve ali prevrednotenje zaradi odprave njihove oslabitve.

Po začetnem pripoznanju je finančna sredstva potrebno izmeriti po pošteni vrednosti brez odštetja stroškov posla, ki se utegnejo pojaviti ob prodaji. Finančne naložbe v posojila se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Finančne naložbe v kapitalske instrumente, katerih cena je objavljena na delujočem trgu, se izmerijo z uporabo le-te na dan bilance stanja. Finančne naložbe v kapitalske instrumente, za katere ni objavljena cena na delujočem trgu in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo ugotoviti, se izmerijo po nabavni vrednosti, njihova poštena vrednost pa se ugotavlja s preverjanjem znakov morebitnih oslabitev. Finančne naložbe v odvisne organizacije se merijo in obračunavajo po nabavni vrednosti.

Zadnje prevrednotenje za prodajo razpoložljivih finančnih naložb, ki niso uvrščene na delujoči trg vrednostnih papirjev ter finančnih naložb v kapital odvisnih organizacij, je bilo izvedeno 31. 12. 2016, zadnje prevrednotenje kotirajočih finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, pa ravno tako 31. 12. 2016.

Finančna naložba je oslABLJENA, kar povzroči izgube samo, če obstajajo objektivni dokazi o oslABLITVI zaradi dogodka po začetnem pripoznavanju. Preizkus oslABLITVE finančne naložbe se opravi posamično za vsako naložbo ali skupino naložb.

Dokazani dobiček ali dokazana izguba pri finančnem sredstvu, razpoložljivem za prodajo, se pripozna neposredno v kapitalu kot povečanje ali zmanjšanje rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti. Izguba kot posledica prevrednotenja zaradi oslABLITEV, ki niso mogle biti poravnane z rezervami, se pripozna kot izguba v poslovnem izidu. Le-ta se ne more razveljaviti.

Če je bilo zmanjšanje poštene vrednosti finančne naložbe, ki je razpoložljiva za prodajo, pripoznano neposredno kot negativni presežek iz prevrednotenja in obstajajo nepristranski dokazi, da je to sredstvo dolgoročno oslABLJENO, se oslABLITEV pripozna v izkazu poslovnega izida kot finančni odhodek. Obresti, izračunane po metodi efektivnih obresti, se pripoznajo v poslovnem izidu. Dividende za kapitalski instrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko organizacija pridobi pravico do plačila.

e) Zaloge

Razvrščanje zalog

Zaloge so praviloma sredstva v opredmeteni obliki, ki bodo porabljeni pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma pri proizvajanju za prodajo ali prodana v okviru rednega poslovanja.

Zaloga materiala zajema količine v skladišču, dodelavi in predelavi pa tudi na poti od dobavitelja, če jih je kupec že prevzel oziroma prevzel tveganja in koristi v zvezi z njimi.

Dani predujmi, ki se v bilanci stanja izkazujejo v povezavi z zalogami, se knjigovodsko izkazujejo kot terjatve.

Količine v zalogi je treba ločevati od poškodovanih ali neuporabnih stvari v zalogi.

Družba Sava Turizem d.d. ima v pretežni meri na zalogi material, ki je potreben za izvajanje poslovne dejavnosti storitev.

Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj zalog

Stvar v zalogi se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo in je mogoče njeno nabavno oziroma stroškovno vrednost zanesljivo izmeriti. Pripozna se, ko se ob upoštevanju prevzema na podlagi ustreznih knjigovodskih listin začne obvladovati.

Pripoznanje stvari v zalogi se odpravi, ko je porabljena, prodana ali kako drugače preneha obstajati, kar potrjujejo ustrezne listine.

Organizacija mora posebej voditi evidence zalog, ki so bile predmet lastne uporabe.

Začetno računovodsko merjenje zalog

Količinska enota zaloge materiala in trgovskega blaga se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave, med njimi tudi davek na dodano vrednost, ki se ne povrne. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste.

Če se cene na novo nabavljenih količinskih enot v obračunskem obdobju razlikujejo, se v organizaciji pri porabi uporablja metoda tehtanih povprečnih cen.

Prevrednotovanje zalog

Prevrednotenje zalog je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Opravi se lahko na koncu leta ali med njim. Zaloge se vrednotijo po izvorni vrednosti ali po čisti iztržljivi vrednosti in sicer po manjši izmed njiju.

Vrednost normalnih zalog materiala, ki naj bi jih porabili pri opravljanju storitev, ni treba zmanjšati pod raven izvorne vrednosti, če je mogoče pričakovati, da bo prodajna vrednost storitev, v katere bodo vstopile enaka ali izvorni vrednosti ali večja od nje. Zmanjšanje vrednosti zalog obremenjuje poslovne odhodke.

Interni kriteriji v zvezi z zalogami

Popisi zalog se v organizaciji izvajajo mesečno, vsi presežki ali primanjkljaji se evidentirajo v okviru porabe. Za primanjkljaje trgovskega blaga organizacija bremeni odgovorne osebe.

Zaloge materiala se zaradi oslabitve prevrednotujejo, če njihova knjigovodska vrednost presega čisto iztržljivo vrednost oziroma če so brez gibanja 180 dni. V tem primeru se izvede 100 % popravek vrednosti.

Zaloge trgovskega blaga se zaradi oslabitve prevrednotujejo, če njihova knjigovodska vrednost presega čisto iztržljivo vrednost oziroma če so brez gibanja 1 leto dni. V tem primeru se izvede 100 % popravek vrednosti.

Za oblikovanje popravka vrednosti zalog, ki so brez gibanja, računovodska služba sama oblikuje popravek vrednosti.

f) Terjatve

Razvrščanje terjatev

Terjatve so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga ali v primeru danih predplačil stvari oziroma opravitev storitve. Kot poslovne terjatve se štejejo tudi tiste, ki so povezane s finančnimi prihodki, ki izhajajo iz finančnih naložb. Dani predujmi se v bilanci stanja izkazujejo znotraj gospodarske kategorije, na katero se nanašajo.

Terjatve so razčlenjene na tiste, ki se nanašajo na organizacije v skupini, na pridružene organizacije in na druge.

Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj terjatev

Terjatev se pripozna kot sredstvo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo, če je mogoče njeno izvirno vrednost zanesljivo izmeriti in ko se začnejo obvladovati nanjo vezane pogodbene pravice. Terjatev se odpravi, če se pogodbene pravice do koristi izrabijo, ugasnejo ali če se odstopijo.

Začetno računovodsko merjenje terjatev

Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Prvotne terjatve se lahko pozneje povečajo ali pa ne glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnavo tudi zmanjšajo za vsak znesek, utemeljen s pogodbo.

Obresti od terjatev so finančni prihodki.

Prevrednotovanje terjatev

Prevrednotenje terjatev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabitve oziroma odprave oslabitve, to je zmanjšanja oziroma morda kasneje povečanja na udenarljivo vrednost.

Terjatve se merijo po odplačni vrednosti. Če obstojijo nepristranski dokazi, da je prišlo do izgube, le ta bremeni poslovne odhodke v zvezi s terjatvami. Popravki terjatev iz obresti in dividend bremenijo prevrednotovalne finančne odhodke.

Terjatve, za katere se po začetnem pripoznanju domneva, da ne bodo poravnane oziroma ne bodo poravnane v celotnem znesku, se razkrijejo kot dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa kot sporne terjatve.

Interni kriteriji v zvezi s terjatvami

Popravki vrednosti terjatev se v družbi oblikujejo na naslednji način:

- 100-odstotni popravek za vse tožene terjatve in terjatve, prijavljene v stečajnem postopku in v postopku prisilne poravnave,
- 100-odstotni popravek za terjatve, ki so po najboljši strokovni presoji posloводства utemeljeno dvomljive in je utemeljeno dvomljiv tudi izid morebitne tožbe zaradi insolventnosti kupca.

g) Denarna sredstva

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni, denar na poti in denar na transakcijskih računih. Denar na poti je denar, ki se prenaša iz blagajne na ustrezen račun pri banki in se istega dne še ne vpiše kot dobroimetje pri njej. Depoziti na odpoklic so zajeti v okviru kratkoročnih finančnih naložb.

h) Kapital

Celotni kapital organizacije je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če organizacija preneha delovati. Pri tem se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Kapital je opredeljen z zneski, ki so jih vložili lastniki, in tistimi, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju, odkupljene lastne delnice ter dvigi.

Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, revalorizacijske rezerve, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček ali čista izguba iz prejšnjih let ter prehodno še nerazdeljeni čisti dobiček ali še naporavnana čista izguba poslovnega obdobja.

i) Rezervacije

Razvrščanje rezervacij

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih zneske za njihovo poravnavo je mogoče zanesljivo oceniti. Obravnavajo se kot dolgovi v širšem pomenu.

Namen rezervacij je v obliki vnaprej vračunanih stroškov zbrati zneske, ki bodo v prihodnosti omogočili pokritje takrat nastalih stroškov. Med takšne rezervacije spadajo rezervacije za reorganizacijo, za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb ter za jubilejne nagrade in za odpravnine ob upokojitvi.

Pogojne obveznosti se ne obravnavajo kot rezervacije.

Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj rezervacij

Rezervacije se pripoznavajo, če zaradi preteklega dogodka obstaja pravna ali posredna sedanja obveza, če je bolj možno kot ne, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in če je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti.

Pripoznanje rezervacij se odpravi, kadar so že izrabljene nastale možnosti, zaradi katerih so bile rezervacije oblikovane, ali pa ni več potrebe po njih.

Rezervacije se lahko uporabljajo samo za istovrstne postavke, za katere so bile prvotno pripoznane, v utemeljenih primerih pa tudi za enakovrstne postavke.

Družba Sava Turizem d.d. je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Začetno računovodsko merjenje rezervacij

Rezervacija je enaka vrednosti izdatkov, ki so po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Če je učinek časovne vrednosti denarja pomemben, morajo biti pričakovani izdatki ustrezno diskontirani na sedanjo vrednost.

Knjigovodska vrednost rezervacij je enaka njihovi izvorni vrednosti, zmanjšani za porabljene zneske, dokler se ne pojavi potreba po njihovem povečanju ali zmanjšanju.

Prevrednotovanje in merjenje sprememb rezervacij

Rezervacije se ne prevrednotujejo. Na koncu obdobja se zaradi sprememb ocen rezervacije popravijo tako, da je njihova vrednost enaka vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze. Aktuarski dobički in izgube se ne pripoznavajo v poslovnem izidu, ampak neposredno v kapitalu v okviru rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti.

j) Dolgovi

Razvrščanje dolgov

Dolgovi so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba vrniti oziroma poravnati, zlasti v denarju. Kot posebna vrsta dolgov se obravnavajo odložene obveznosti za davek.

Dolgovi so lahko finančni ali poslovni ter dolgoročni ali kratkoročni. Dolgovi se razčlenjujejo na tiste do organizacij v skupini in na tiste do drugih. Dolgovi se razčlenjujejo tudi na tiste, pri katerih se kot financerji pojavljajo banke ter druge pravne in fizične osebe.

Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj dolgov

Dolg se pripozna kot obveznost, če je verjetno, da se bodo zaradi njegove poravnave zmanjšali dejavniki, ki omogočajo gospodarske koristi in če je znesek za njegovo poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti. Dolg se pripozna ob upoštevanju datuma, določenega v pogodbi ali drugem pravnem aktu. Pripoznanja dolgov se odpravijo, če je obveznost izpolnjena, razveljavljena ali zastarana.

Začetno računovodsko merjenje dolgov

Dolgovi se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku. Dolgovi se povečujejo za pripisane obresti ali zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave, če o tem obstaja sporazum z upnikom.

Dolgovi se praviloma merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti, če pa med efektivno in dejansko obrestno mero ni pomembne razlike, se lahko merijo po izvorni vrednosti, zmanjšani za odplačila.

Sava Turizem d.d. pri merjenju dolgov upošteva usmeritev, da se dogovorjena obrestna mera bistveno ne razlikuje od efektivne obrestne mere, če razlika ni večja od ene odstotne točke.

Prevrednotovanje dolgov

Prevrednotovanje nastane v primeru dolga, izraženega v tuji valuti. Pri preračunu v domačo valuto nastanejo tečajne razlike, ki se evidentirajo kot finančni prihodki ali finančni odhodki.

k) Časovne razmejitve

Razvrščanje časovnih razmejitev

Časovne razmejitve so lahko aktivne in pasivne ter dolgoročne in kratkoročne. Aktivne časovne razmejitve zajemajo odložene odhodke ter nezaračunane prihodke. Pasivne časovne razmejitve zajemajo vnaprej vračunane odhodke in odložene prihodke. Pogojne terjatve ali pogojne obveznosti se ne obravnavajo kot časovne razmejitve.

Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj časovnih razmejitev

Časovne razmejitve se pripoznavajo, če je verjetno, da so bodo v prihodnosti zaradi nje povečale/znižale gospodarske koristi in če je mogoče njihovo vrednost zanesljivo izmeriti.

Pripoznanja se odpravijo, kadar so že izrabljene nastale možnosti ali pa ni več potrebe po časovnih razmejitvah.

Časovne razmejitve se lahko uporabijo samo za postavke, za katere so bile prvotno pripoznane.

Začetno računovodsko merjenje časovnih razmejitev

Realnost postavk aktivnih časovnih razmejitev mora biti na dan bilance stanja utemeljena, postavke pasivnih časovnih razmejitev pa ne smejo skrivati rezerv. Njihovo spravljanje v realne okvire popravi dotedanje odhodke in prihodke, v zvezi s katerimi so se prvotno pojavile.

Prevrednotovanje časovnih razmejitev

Časovne razmejitve se ne prevrednotujejo. Ob sestavljanju računovodskih izkazov se preveri realnost in upravičenost njihovega oblikovanja.

I) Prihodki

Razvrščanje prihodkov

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanja sredstev ali zmanjšanja dolgov. Preko poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Poslovni prihodki in finančni prihodki se razčlenjujejo na tiste, ki se nanašajo na odvisne organizacije v skupini, na pridružene organizacije ter druge. Poslovni prihodki in finančni prihodki se štejejo kot redni prihodki.

Poslovne prihodke sestavljajo prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla. Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema. Prevrednotovalni poslovni prihodki nastanejo ob odtujitvi neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin kot pozitivna razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo.

Finančni prihodki so prihodki iz investiranja. Sestavljajo jih obračunane obresti in deleži v dobičku drugih ter prihodki od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev.

Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke ter ostali prihodki in se pojavljajo v dejansko nastalih zneskih.

Pripoznavanje prihodkov

Prihodki se izkazujejo, če je znesek prihodkov mogoče zanesljivo oceniti, če obstaja verjetnost pritekanja gospodarskih koristi, če je stroške, ki bodo nastali v zvezi s poslom, možno zanesljivo izmeriti in ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku.

Začetno računovodsko merjenje prihodkov

Prihodki od opravljenih storitev, razen od opravljenih storitev, ki vodijo do finančnih prihodkov, se merijo po prodajnih cenah glede na stopnjo njihove dokončnosti. Prihodki, ki se pojavljajo neenakomerno, se ne pripoznavajo vnaprej.

Prihodki od obresti se pripoznavajo v sorazmerju s pretečenim obdobjem ter glede na neodplačni del glavnice in veljavno obrestno mero.

Prihodki od dividend se pripoznajo v obdobju, ko je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

m) Odhodki

Razvrščanje odhodkov

Odhodki so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja sredstev ali povečanja dolgov. Preko poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke. Poslovni odhodki in finančni odhodki se štejejo kot redni odhodki.

Poslovne odhodke sestavljajo stroški blaga, materiala in storitev, stroški dela, odpisi vrednosti ter drugi poslovni odhodki. Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavljajo ob prevrednotenju opredmetenih, neopredmetenih in obratnih sredstev ter naložbenih nepremičnin na nižjo vrednost ter tudi ob odtujitvi neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin kot negativna razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo.

Finančni odhodki so odhodki iz financiranja in odhodki iz investiranja. Prve sestavljajo predvsem obresti, drugi pa imajo predvsem naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov.

Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke ter ostali odhodki in se pojavljajo v dejansko nastalih zneskih.

Pripoznavanje odhodkov

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Odhodki se ob njihovem nastanku torej pripoznajo hkrati s pripoznavanjem zmanjšanja sredstev oziroma povečanja dolgov.

Začetno računovodsko merjenje odhodkov

Odhodki od obresti se pripoznavajo v znesku, ki je obračunan v istem obračunskem obdobju, razen če so zajeti med opredmetenimi osnovnimi sredstvi. Prevrednotovalni poslovni odhodki se pripoznavajo, ko je opravljeno ustrezno prevrednotenje.

n) Davek od dobička in odloženi davek

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto z uporabo davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, katero bo po pričakovanjih potrebno plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Družba Sava Turizem d.d. ima pripoznane odložene terjatve za davek iz naslova rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade ter iz naslova oslabitve vrednostnih papirjev.

o) Čisti dobiček/izguba na delnico

Delniški kapital je razdeljen na navadne imenske kosovne delnice, zato organizacija prikazuje osnovno dobičkonosnost delnice. Osnovna dobičkonosnost delnice se izračuna tako, da delimo dobiček s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem obdobju.

Prilagojeni čisti dobiček/izguba na delnico je enak osnovnemu čistemu dobičku/izgubi na delnico, ker organizacija nima prednostnih delnic ali zamenljivih obveznic. Do dneva poročanja ni prišlo do spremembe števila izdanih delnic.

p) Sestavitev bilance stanja

Bilanca stanja je sestavljena po SRS 20, uporabljeno je osnovno razčlenjevanje postavk v bilanci stanja za zunanje poslovno poročanje.

q) Sestavitev izkaza poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida je sestavljen po SRS 21, uporabljeno je osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje – različica I.

r) Sestavitev izkaza denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po SRS 22, uporabljeno je razčlenjevanje postavk za zunanje poslovno poročanje – različica II. Pripravljen je z upoštevanjem podatkov iz izkaza poslovnega izida za obdobje januar–december 2016 (za preteklo obdobje januar–december 2015), podatkov iz bilance stanja na dan 31. 12. 2016 (za preteklo obdobje 31. 12. 2015) ter drugih potrebnih podatkov. V izkazu denarnih tokov so izključene pomembnejše vrednosti, ki niso povezane s prejemki in izdatki.

6.2.3 Obvladovanje finančnih tveganj

V nadaljevanju pojasnjujemo, kako je družba izpostavljena različnim vrstam finančnih tveganj ter kakšni so njeni cilji, politika in procesi za merjenje in obvladovanje te izpostavljenosti.

6.2.3.1 Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da stranka, vključena v pogodbo o finančnem instrumentu, ne bo izpolnila obveznosti in bo družbi povzročila finančno izgubo. Kreditno tveganje je neposredno povezano s komercialnim tveganjem in pomeni nevarnost, da bodo terjatve do kupcev in drugih poslovnih partnerjev poplačane s časovnim zamikom ali pa sploh ne bodo poplačane.

Izpostavljenost tej vrsti tveganja se je v zaostrenih gospodarskih razmerah še povečala. Posebno pozornost posvečamo spremljanju plačilne sposobnosti kupcev in si pri zmanjševanju izpostavljenosti temu tveganju pomagamo z bonitetnim sistemom ocene kupcev, poslovanjem na podlagi predplačil, nadzorom slabih plačnikov, sprotno izterjavo, vlaganjem izvršb, kompenzacijami ter izterjavo prek specializirane agencije za izterjavo dolga tujih kupcev.

6.2.3.2 Plačilnosposobnostno tveganje

Plačilnosposobnostno tveganje je tveganje, da bo podjetje naletelo na težave pri zbiranju finančnih sredstev za izpolnitev finančnih obveznosti. V Skupini Sava Turizem sta vzpostavljeni enotna finančna politika in centralizirana kreditna politika.

Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer so banke zaostriale svoje zahteve pri obnavljanju kreditov, zato so bile ob sklenitvi sporazuma o reprogramu julija 2013 z bankami upnicami dogovorjene nekoliko višje obrestne mere (trimesečni Euribor + 5-odstotna marža). Finančna zadolženost Skupine na dan 31. 12. 2016 znaša 30,4 % bilančne vsote in je v primerjavi s povprečjem panoge nizka. Skupina razpolaga s sredstvi, ki skoraj za štirikrat presegajo posojila. Vse navedeno zagotavlja primerno osnovo za zavarovanje dolgoročnih posojil in njihovo normalno odplačevanje.

Julija 2013 je bil z bankami upnicami podpisan sporazum o reprogramu kreditnih obveznosti do bank upnic in v okviru tega podaljšanje ročnosti kreditnih pogodb za obdobje petih let. Dogovorjeno je plačilo neodplačanih glavnice po naslednji dinamiki: v prvem letu po sklenitvi reprograma se odplača 5 %, v drugem in tretjem letu 6 %, v četrtem in petem letu pa 7 % neodplačanih glavnice. Glavnice in obresti se odplačujejo četrletno. Z doseženim dogovorom je izvedena uskladitev ročnosti strukture bilance stanja, kar omogoča uresničitev načrtanih ciljev družbe in prispeva k izboljšanju kazalnikov likvidnosti in plačilne sposobnosti družbe. Konec leta 2013 je družba po dogovoru z bankami upnicami iz naslova kupnine od prodaje blejskega golf igrišča predčasno poplačala 6,5 milijona evrov glavnice posojil, s čimer se je zadolženost družbe občutno zmanjšala (na 27,4 %). Stopnja dolgoročnosti financiranja znaša 84,9 %, stopnja pokritosti dolgoročnih naložb z dolgoročnimi viri pa je 107,4-odstotna, kar pomeni, da so dolgoročne naložbe družbe skoraj v celoti financirane z dolgoročnimi viri.

Sava Turizem d.d. je v večinski lasti Save d.d., za katero se je postopek prisilne poravnave končal z izdajo Sklepa o potrditvi prisilne poravnave z dne 26. 11. 2016, ki je postal pravnomočen dne 12. 11. 2016. S tem dnem je postala prisilna poravnava pravnomočno potrjena in od tega dne začnejo teči roki za poravnavo obveznosti skladno s sklepom o potrditvi prisilne poravnave.

Družbi Sava Turizem d.d. in Sava TMC, d.o.o., sta bili zaradi preprečitve unovčenja hipoteke na nepremičninah Grand hotel Toplice, restavracija Panorama in hotel Savica do 30. 9. 2016 primorani v celoti poplačati zapadlo kreditno obveznosti družbe Sava d.d. do Pokojninske družbe A. Za poplačilo hipotekarnega dolga sta družbi dne 30. 9. 2016 najeli dolgoročen kredit pri Gorenjski banki d.d. po pogojih iz MRA, kar je podrobneje opisano v poglavju 6.2.4.37 – Povezane stranke.

Družba Sava TMC d.o.o. je za prejeti kredit od Gorenjske banke za poplačilo hipotekarnega dolga vzpostavila regresno terjatev do družbe Sava d.d., ki jo je ob koncu leta slabila v višini 90 % vrednosti priznanih terjatev v prisilni poravnavi.

Zaradi slabitve je družba postala insolventna. Uprava Sava Turizem d.d. od direktorja družbe Sava TMC, d.o.o., skladno z ZFPIPP v zakonskem roku prejela obvestilo o nastopu insolvence družbe Sava TMC, d.o.o., skupaj s predlogi za odpravo insolvence.

Uprava Sava Turizem d.d. je proučila prejeto gradivo in podpira predlog pripojitve Sava TMC, d.o.o., k Savi Turizem d.d. Nadzornemu svetu je predlagala v sprejem sklep, da NS pooblasti upravo družbe Sava Turizem d.d., da prične z izvedbo vseh aktivnosti za izpeljavo poenostavljene pripojitve družbe Sava TMC, d.o.o., k matični družbi Sava Turizem d.d. NS je sklep sprejel dne 20. 2. 2017

6.2.3.3 Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnega instrumenta nihala zaradi spremembe tržnih obrestnih mer. Na ravni Poslovne skupine Sava je opredeljen enoten nastop vseh družb pri bankah.

V sporazumu o reprogramu, sklenjenem julija 2013, ki ga je družba Sava Turizem d.d. sklenila z bankami upnicami, je dogovorjena obrestna mera trimesečni Euribor + 5-odstotna marža. Obrestna mera Euribor je še vedno nizka in v letu 2017 ne pričakujemo bistvene rasti. Obrestno tveganje posredno zmanjšujemo s stalnim izboljševanjem upravljanja obratnih sredstev in posledično z zmanjševanjem potrebe po dodatnih virih oziroma z zniževanjem zadolženosti. Družba ne uporablja izvedenih finančnih instrumentov za zniževanje obrestnega tveganja.

6.2.3.4 Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da bo vrednost finančnih instrumentov nihala zaradi spremembe tečajev tujih valut.

Družba posluje pretežno v evrskem območju, zaradi česar je izpostavljenost valutnemu tveganju nizka.

6.2.4 Pojasnila posameznih postavk računovodskih izkazov

6.2.4.1 Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev

Tabela 67: Preglednica gibanja neopredmetenih dolgoročnih sredstev za obdobje januar–december 2016

- Po Slovenskih računovodskih standardih 2006

NABAVNA VREDNOST	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	Premoženjske pravice		Dobro ime prevzete ga podjetja	Druge dolgoročne aktivne časovne razmejitev	SKUPAJ
		Naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine in druge pravice	Predujmi za neopredmetena dolgoročna sredstva			
Stanje 01.01.2016	0	1.340	0	0	140	1.480
Povečanja, nakupi	0	108	0	0	0	108
Odpisi	0	-8	0	0	0	-8
Stanje 31.12.2016	0	1.440	0	0	140	1.579
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 01.01.2016	0	-937	0	0	-108	-1.044
Odpisi	0	8	0	0	0	8
Amortizacija	0	-77	0	0	0	-77
Stanje 31.12.2016	0	-1.006	0	0	-108	-1.113
NEODPISANA VREDNOST						
Stanje 01.01.2016	0	403	0	0	32	436
Stanje 31.12.2016	0	434	0	0	32	466

v 000 EUR

Leta 2016 se je za 108 tisoč EUR povečala vrednosti neopredmetenih sredstev. Amortizacija je bila obračunana v višini 77 tisoč EUR.

Nove nabave v letu 2016 so predvsem posodobitev spletne strani, prenova omrežne infrastrukture in nadgradnje obstoječih računalniških programov.

Neopredmetena sredstva niso zastavljena.

6.2.4.2 Opredmetena osnovna sredstva

Tabela 68: Preglednica gibanja opredmetenih osnovnih sredstev za obdobje januar–december 2016

- Po Slovenskih računovodskih standardih 2006

NABAVNA VREDNOST	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih	SKUPAJ
Nabava, povečanja	9	846	704	327	2.201	0	4.087
Povečanje avansov	0	0	0	0	0	-49	-49
Aktiviranja	0	1.981	177	89	-2.247	0	0
Zmanjšanje	0	0	-101	-1	0	0	-102
Odpisi	0	0	-675	-192	0	0	-867
Stanje 31.12.2016	14.958	229.359	42.986	3.759	980	0	292.041
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 01.01.2016	0	-110.641	-35.961	-2.751	0	0	-149.353
Zmanjšanje	0	0	68	0	0	0	68
Odpisi	0	0	654	189	0	0	843
Amortizacija	0	-4.398	-1.943	-243	0	0	-6.584
Stanje 31.12.2016	0	-115.039	-37.182	-2.805	0	0	-155.026
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 01.01.2016	14.949	115.891	6.920	784	1.026	49	139.620
Stanje 31.12.2016	14.958	114.321	5.804	954	980	0	137.015

v 000 EUR

Leta 2016 se je vrednost opredmetenih sredstev povečala za 4.087 tisoč EUR. Amortizacija je bila obračunana v višini 6.584 tisoč EUR. Največje nove nabave v letu 2016 so prenova sob in kopalnic Hotela Ajda, dozidava bazenskega prostora kopališča Terme 3000, klimatizacija Hotela Park in prenova fizioterapije Ptuj Zdravstvo.

Zemljišče ter zgradbe so zastavljeni v skupni vrednosti 40.421 tisoč EUR. Knjigovodska vrednost zastavljenih nepremičnin na dan 31. 12. 2016 znaša 93.936 tisoč EUR.

6.2.4.3 Naložbene nepremičnine

Tabela 69: Preglednica gibanje in stanje naložbenih nepremičnin za obdobje januar–december 2016

- Po Slovenskih računovodskih standardih 2006

NABAVNA VREDNOST	Zgradbe – naložbene nepremičnine	Skupaj
Stanje 01.01.2016	4.333	4.333
Odpisi	-1	-1
Stanje 31.12.2016	4.332	4.332
POPRAVEK VREDNOSTI		
Stanje 01.01.2016	-2.445	-2.445
Odpisi	1	1
Amortizacija	-98	-98
Stanje 31.12.2016	-2.542	-2.542
NEODPISANA VREDNOST		
Stanje 01.01.2016	1.888	1.888
Stanje 31.12.2016	1.790	1.790

Leta 2016 se je vrednost naložbenih nepremičnin ni povečala. Amortizacija je bila obračunana v višini 98 tisoč EUR. Leta 2016 je družba ustvarila 122 tisoč EUR prihodkov in imela skupne stroške v višini 224 tisoč EUR, povezane z naložbenimi nepremičninami.

Poštena vrednost najpomembnejše naložbene nepremičnine, tj. Hotela Jeruzalem v Ljutomeru, je bila ocenjena na dan 31. 12. 2012, in sicer s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Poštena vrednost ne odstopa od knjigovodske vrednosti. Na naložbenih nepremičninah je vpisana hipoteka na hotelski nepremičnini, katere knjigovodska vrednost znaša 1.012 tisoč EUR.

6.2.4.4 Dolgoročne finančne naložbe

Tabela 70: Preglednica gibanja dolgoročnih finančnih naložb za obdobje januar–december 2016

Besedilo	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil				Dolgoročna posojila		SKUPAJ DFN
	Delnice in deleži družb v skupini	Delnice in deleži v pridruženih družbah	Druge delnice in deleži	Skupaj DFN, razen posojil	Dolgoročna posojila družbam v skupini	Skupaj dolgoročna posojila	
KOSMATA VREDNOST							
Stanje 01.01.2016	515	4	141	660	0	0	660
Nabava, povečanje	1	0	0	1	1.500	1.500	1.501
Prenosi	0	0	0	0	1.313	1.313	1.313
Stanje 31.12.2016	516	4	141	661	2.813	2.813	3.474
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 01.01.2016	0	0	-36	-36	0	0	-36
Prenosi	0	0	0	0	-424	-424	-424
Prevrednotovanje	-158	0	-4	-162	0	0	-162
Stanje 31.12.2016	-158	0	-40	-198	-424	-425	-622
ČISTA VREDNOST							
Stanje 01.01.2016	515	4	105	624	0	0	623
Stanje 31.12.2016	359	4	101	463	2.389	2.389	2.852

Dolgoročne finančne naložbe so se v letu 2016 povečale za 2.228 tisoč EUR. Povečanje se v največji meri nanaša na:

- prenos posojila, danega Savi d.d., iz kratkoročnih finančnih naložb v višini 1.313 tisoč EUR. V postopku prisilne poravnave nad Savo d.d. so bile družbi priznane zavarovane finančne terjatve v vrednosti 1.111 tisoč EUR (zavarovano z 2.544 delnicami GBKR) in navadne finančne terjatve v vrednosti 202 tisoč EUR
- na slabitev finančne naložbe do Sava d.d. po prejšnji alineji v višini 424 tisoč EUR, ki se nanaša na slabitev danega posojila Savi d.d. Naložba je bila v letu 2015 slabljena v višini 2.243 tisoč EUR, v letošnjem letu pa je bila na podlagi sklepa o potrditvi prisilne poravnave nad Savo d.d. odpisana v višini 1.918 tisoč EUR. Razlika izkazane slabitve se nanaša na oceno vrednosti delnice GBKR
- novo nastalo regresno terjatev do Save d.d. v višini 1.500 tisoč EUR, ki je nastala zaradi poplačila hipotekarnega dolga do Pokojninske družbe A. Tudi ta terjatev je bila v postopku prisilne poravnave priznana kot zavarovana finančna terjatev v celotnem znesku (zavarovano z 4.375 delnicami GBKR)

Druga gibanja se nanašajo na plačilo 50 % ustanovitvenega deleža v Srednje Evropski Izobraževalni Center (SEIC), Moravske toplice v vrednosti tisoč EUR.

Izvedena je bila slabitev delnic Zavarovalnice Triglav na novo pošteno vrednost 101 tisoč EUR. Družba je v letu 2016 izvedla slabitev finančne naložbe v povezano družbo Sava TMC v višini 158 tisoč EUR v celoti preko izkaza poslovnega izida.

6.2.4.5 Dolgoročne poslovne terjatve

Tabela 71: Preglednica gibanja dolgoročnih poslovnih terjatev

	v 000 EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Stanje 1.1.	0	202
Novo oblikovane terjatve	18	0
Prenos na tekočo zapadlost	0	-47
Odplačila terjatev	0	-154
Končno stanje	18	0

Novo oblikovana varščina je vplačana varščina za najem poslovnih prostorov.

6.2.4.6 Odložene terjatve za davek

Tabela 72: Preglednica gibanja odloženih terjatev za davek

	v 000 EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Stanje 1.1.	458	116
Povečanje terjatev od prevrednotenja vrednostnih papirjev na pošteno vrednost - v drugem vse	0	0
Zmanjšanje terjatev od prevrednotenja vrednostnih papirjev na pošteno vrednost - v drugem vse	0	0
Zmanjšanje terjatev zaradi prodaje vrednostnih papirjev - v drugem vseobsegajočem donosu	0	0
Zmanjšanje terjatev zaradi prodaje ali prenehanja lastništva vrednostnih papirjev - preko izkaza	-360	0
Povečanje terjatev zaradi slabitve vrednostnih papirjev - preko izkaza poslovnega izida	0	360
Povečanje terjatev za rezervacije za odpravnine - preko izkaza poslovnega izida	0	0
Zmanjšanje terjatev za rezervacije za odpravnine - preko izkaza poslovnega izida	0	-12
Dokončna odprava terjatev - preko izkaza poslovnega izida	9	-6
Druge spremembe - preko izkaza poslovnega izida	0	0
Končno stanje	107	458

Odložene terjatve za davek po stanju 31. 12. 2016 se nanašajo na dolgoročne rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade na podlagi aktuarskega izračuna v višini 104 tisoč EUR, opravljenega na dan 31. 12. 2016, ter na terjatve za odloženi davek od slabitve vrednostnih papirjev v višini 3 tisoč EUR.

Družba je v letu 2016 zmanjšala odloženo terjatev za davek, oblikovano v letu 2016 iz naslova slabitve finančne naložbe v Savo d.d.

Družba nima oblikovanih terjatev za odloženi davek iz naslova davčnih izgub in popravka terjatev, saj ne moremo dovolj natančno oceniti, kdaj bodo terjatve unovčljive.

Davčna izguba, ki jo bo mogoče izkoristiti v prihodnjih letih, znaša 25.442 tisoč EUR.

6.2.4.7 Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

Med sredstva za prodajo je razporejenih 518 delnic Gorenjske banke po nabavni vrednosti 64 tisoč EUR.

6.2.4.8 Zaloge

Tabela 73: Preglednica zalog

	Bruto vrednost	Neto vrednost
Material	599	585
Trgovsko blago	62	73
Skupaj	662	658

Popisi zalog se izvajajo mesečno in vsi presežki in primanjkljaji se evidentirajo v okviru porabe. Za primanjkljaje trgovskega blaga se bremenijo osebe, zaposlene na obratih. Odpisov zalog zaradi spremembe kakovosti ali spremembe njihove vrednosti v letu 2016 ni bilo.

6.2.4.9 Kratkoročne finančne naložbe

Kratkoročne finančne naložbe se v celoti nanašajo na depozite pri bankah v višini 2 mio EUR. V letu 2015 so bile tu izkazane tudi terjatve do Save d.d., ki so ob koncu leta 2016 prenesene na dolgoročne finančne naložbe, kar je pojasnjeno v poglavju 6.2.4.4 – Dolgoročne finančne naložbe.

6.2.4.10 Kratkoročne poslovne terjatve

Tabela 74: Preglednica kratkoročnih poslovnih terjatev po zapadlosti

	31.12.2016		v 000 EUR
	SKUPAJ	Dospelo	Nedospelo
IV) Kratkoročne poslovne terjatve	3.762	489	3.273
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	793	0	793
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	2.376	489	1.887
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	593	0	593

Terjatve do kupcev niso zavarovane, razen terjatev za najemnine, ki so zavarovane s prejetimi varščinami.

Družba Sava Turizem d.d. ne izkazuje terjatev do uprave, članov nadzornega sveta in notranjih lastnikov.

Tabela 75: Preglednica kratkoročnih poslovnih terjatev kupcev po dnevih zapadlosti

	31.12.2016			31.12.2015			v 000 EUR
	Bruto terjatve	Oslabitev	Neto terjatve	Bruto terjatve	Oslabitev	Neto terjatve	
	Nezapadle	1.887	0	1.887	1.398	0	1.398
Zapadle 0 - 30 dni	391	0	391	337	0	337	
Zapadle 31 - 120 dni	194	96	98	283	108	175	
Zapadle več kot 120 dni	445	445	0	528	528	0	
SKUPAJ	2.917	541	2.376	2.547	636	1.911	

Tabela 76: Stanje popravka vrednosti terjatev do kupcev

	v 000 EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Stanje 1.1.	636	1.186
Povečanje popravka vrednosti	142	163
Zmanjšanje popravka vrednosti	-237	-712
Stanje na koncu obdobja	541	636

Poslovne terjatve do drugih so predvsem terjatve za DDV v višini 359 tisoč EUR, terjatve do zavarovalnice v višini 104 tisoč EUR, terjatve za avanse v višini 45 tisoč EUR, terjatve iz nadomestil plač v višini 72 tisoč EUR ter druge manjše terjatve v višini 13 tisoč EUR.

6.2.4.11 Denarna sredstva

Tabela 77: Preglednica denarnih sredstev

	v 000 EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Denar v blagajnah	33	33
Denar na poti	184	98
Denarna sredstva na transakcijskih računih	7.966	8
Skupaj denarna sredstva	8.183	139

6.2.4.12 Kratkoročne aktivne časovne razmejitve

Tabela 78: Preglednica kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev

	v 000 EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Kratkoročno odloženi stroški	121	105
Kratkoročno nezaračunani prihodki od storitev	689	788
DDV od prejetih predujmov	51	40
Skupaj kratkoročne aktivne časovne razmejitve	861	933

6.2.4.13 Kapital

Osnovni kapital na dan 31. 12. 2016 znaša 39.684.899 EUR in je razdeljen na 39.684.899 delnic, ki so kosovne, navadne in prosto prenosljive.

Tabela 79: Kapitalske rezerve

	v 000 EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Druge kapitalske rezerve	52.326	52.326
Skupaj KAPITALSKE REZERVE	52.326	52.326

Kapitalske rezerve znašajo 52.326 tisoč EUR in so nastale na osnovi prenosa splošnega popravka kapitala, ki je nastal ob revalorizaciji.

Zakonske rezerve znašajo 377 tisoč EUR in so bile v letu 2016 oblikovane v višini 5 % čistega dobička poslovnega leta, kar znaša 196 tisoč EUR.

Prilagoditve prenesenega čistega poslovnega izida so posledica stroškov koncesij koriščenja termalnih voda za pretekla leta in znižujejo preneseni čisti poslovni izid za 671 tisoč EUR.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti so znižane iz naslova aktuarskega izračuna v višini 100 tisoč EUR.

Družba Sava Turizem d.d. v letu 2016 ni imela lastnih deležev.

6.2.4.14 Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Tabela 80: Preglednica gibanja rezervacij in dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev

	Rezervacije za odpravnine in podobne obveznosti	Druge rezervacije	Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	Skupaj
Stanje 01.01.2016	1.120	8.420	0	9.539
Novo oblikovane rezervacije	274	0	182	456
Odprava rezervacij	-39	0	0	-39
Poraba rezervacij	-23	-415	0	-438
Stanje 31.12.2016	1.332	8.005	182	9.519

v 000 EUR

Vrednost rezervacij in dolgoročnih časovnih razmejitev na dan 31. 12. 2016 znaša 9.519 tisoč EUR. Znesek vključuje rezervacije za odpravnine ter jubilejne nagrade v višini 1.332 tisoč EUR. Aktuarski izračun je bil izdelan ob upoštevanju naslednjih predpostavk: odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so upoštevane v skladu z določili v kolektivnih in individualnih pogodbah, predvidena je 0,5-odstotna letna rast plač ter zneskov odpravnin in jubilejnih nagrad, upoštevana je fluktuacija zaposlenih, izbrana diskontna obrestna mera pa znaša 2,25 % letno in predstavlja dvoletno povprečje obrestnih mer na dolgoročne obveznice Republike Slovenije.

Stanje drugih dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev predstavljajo odloženi prihodki iz naslova pridobljenih finančnih sredstev iz evropskih in državnih strukturnih skladov ter drugih družb za sofinanciranje prenove Hotela Radin in Hotela Terapija v Radencih, za izgradnjo Grand Hotela Primus na Ptuju, za apartmajsko naselje v Termah Lendava, izgradnjo Hotela Livada Prestige, prenovo zdravstvenega objekta Thermalium v Moravcih, prenovo Hotela Savica na Bledu, nakup programa za zdravstvo ter obnovo CO₂ kopeli v skupni višini 8.075 tisoč EUR, rezervacije za denacionalizacijske zahtevke v višini 40 tisoč EUR ter rezervacije za morebitne tožbe v višini 72 tisoč EUR.

6.2.4.15 Dolgoročne obveznosti

Tabela 81: Preglednica gibanja dolgoročnih finančnih obveznosti

	v 000 EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Stanje 1.1.	36.478	35.747
Najem novih posojil v letu	1.445	0
Prenos iz kratkoročnega dela med letom	0	4.045
Odplačila posojil v letu	0	-11
Prenos na kratkoročni del konec obdobja	-4.072	-3.303
Končno stanje	33.851	36.478

Družba ima na dan 31. 12. 2016 za 33.851 tisoč EUR dolgoročnih kreditov (od tega do bank in DUTB v višini 31.065 tisoč EUR), ki so bili najeti za nakup in obnovo opredmetenih osnovnih sredstev. Obrestne mere se gibljejo od TOM + 1,6 % do TOM + 2,1 %, Euribor + 0,35 % do Euribor + 5 % letno.

Vrednost kreditov z zapadlostjo od 1 do 2 leti znaša 30.399 tisoč EUR, od 2 do 5 let 4.045 tisoč EUR ter nad 5 let 3.248 tisoč EUR. Krediti so najeti pri domačih bankah, Eko sklada, j. s., ter Slovenskem regionalno razvojnem sklada Republike Slovenije in so zavarovani s hipotekami na nepremičninah družbe oziroma z bančnimi poroštvi.

Kredit v višini 1.175 tisoč EUR je zavarovan z bančno garancijo ta pa je zavarovana s hipoteko na nepremičninah. Ostali krediti so zavarovani s hipotekami in menicami.

Med dolgoročnimi finančnimi obveznostmi so zajeti dolgoročni deli kreditov bank, DUTB in skladov. Na kratkoročne finančne obveznosti je prenesen kratkoročni del finančnih obveznosti v višini 4.072 tisoč EUR.

6.2.4.16 Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne finančne obveznosti so obveznosti do bank in DUTB v višini 3.361 tisoč EUR, obveznosti do Eko sklada, j. s., ter Slovenskega regionalno razvojnega sklada Republike Slovenije v višini 477 tisoč EUR in obveznost po leasing pogodbi v višini 3 tisoč EUR.

Obveznosti do bank, DUTB, Eko sklada, j. s., ter Slovenskega regionalno razvojnega sklada Republike Slovenije so zavarovane.

Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v Skupini na dan 31. 12. 2016 znašajo 55 tisoč EUR.

Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev znašajo 4.696 tisoč EUR. Družba za zavarovanje poslovnih obveznosti nima izdanih instrumentov zavarovanja.

Na dan 31. 12. 2016 ima družba obveznosti za prejete predujme v višini 660 tisoč evrov, in to predvsem iz naslova dogodkov – vnaprej plačanih aranžmajev kupcev.

Druge kratkoročne poslovne obveznosti v višini 2.872 tisoč EUR so: obveznosti do zaposlenih v višini 1.567 tisoč EUR, obveznosti za DDV v višini 186 tisoč EUR, obveznosti do države iz naslova drugih davkov in prispevkov v višini 960 tisoč EUR, obveznosti za obresti v višini 112 tisoč EUR ter druge kratkoročne obveznosti v višini 47 tisoč EUR.

6.2.4.17 Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve na dan 31. 12. 2016 znašajo 3.009 tisoč EUR. Predstavljajo kratkoročno odložene stroške v višini 275 tisoč EUR, vkalkulirane rezervacije za kapljice v višini 614 tisoč EUR, vkalkulirane obresti v višini 4 tisoč EUR, obračunane stroške dela v skupni višini 1.312 tisoč EUR za neizkoriščen dopust, neplačane opravljene ure, rezervacije in izplačilo nagrad v letu 2017 za dosežke v letu 2016, kratkoročno nezaračunane prihodke od prodaje darilnih bonov v višini 781 tisoč EUR, kratkoročno razmejene prihodke iz naslova vnaprej plačanih pavšalov in stonjin za leto 2016 v višini 9 tisoč EUR, unovčenja garancij v višini 14 tisoč EUR.

6.2.4.18 Ocenjevanje poštenih vrednosti

Tabela 82: Poštene vrednosti finančnih instrumentov

	31.12.2016		31.12.2015	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Vrednostni papirji, na razpolago za prodajo	101	101	105	105
Dolgoročne terjatve	18	18	0	0
Kratkoročne terjatve	3.762	3.762	3.368	3.368
Dana posojila	2.000	2.000	7.747	7.747
Denar in denarni ustrezniki	8.183	8.183	139	139
Dolgoročna posojila	33.851	33.851	36.478	36.478
Kratkoročna posojila	3.361	3.361	3.019	3.019
Kratkoročne poslovne obveznosti	8.283	8.283	7.993	7.993

Vrednostni papirji Gorenjske banke d.d. so obravnavani kot del drugih delnic in deležev, ki so na razpolago za prodajo, ter so vrednoteni po nabavni vrednosti, kar pomeni 122,87 EUR na delnico.

Poštene vrednosti finančnih sredstev in obveznosti ne odstopajo od njihovih knjigovodskih vrednosti.

6.2.4.19 Čisti prihodki od prodaje

Tabela 83: Čisti prihodki od prodaje

	v000 EUR	
	JAN-DEC 2016	JAN-DEC 2015
Čisti prihodki od prodaje storitev	66.576	63.151
Čisti prihodki od najemnin	820	849
Čisti prihodki od prodaje trgovskega blaga	427	423
Skupaj čisti prihodki od prodaje	67.823	64.423

Vsi prihodki od prodaje so doseženi na domačem trgu.

6.2.4.20 Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)

Tabela 84: Drugi poslovni prihodki

	v 000 EUR	
	2016	2015
Poraba in odprava rezervacij za odpravnine, jub.nagrade, presežne ure in dopuste	1	406
Črpanje odloženih prihodkov iz sredstev pridobljenih iz EU	415	445
Poraba vzpodbud iz naslova invalidov	134	131
Odprava vračunanega popravka terjatev	86	302
Drugi poslovni prihodki	441	423
Skupaj drugi poslovni prihodki	1.077	1.707

6.2.4.21 Stroški po funkcionalnih skupinah

Tabela 85: Stroški po funkcionalnih skupinah

	v 000 EUR	
	JAN-DEC 2016	JAN-DEC 2015
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov	48.570	47.019
Stroški prodajanja	4.984	5.100
Stroški splošnih dejavnosti	8.941	8.312
SKUPAJ	62.495	60.431

Proizvajalni stroški prodanih proizvodov zajemajo stroške na stroškovnih mestih hotelov, restavracij, kuhinj, kampov, kopališč in golf igrišča. Stroški prodajanja zajemajo stroške na stroškovnih mestih službe za marketing in prodajo. Stroški splošnih dejavnosti pa zajemajo stroške na stroškovnih mestih posloводства, tajništva, kadrovske službe, pravne službe, nabave, investicij in vzdrževanja, informatike, kakovosti, financ in računovodstva, kontrolinga in tudi stroške na splošnih stroškovnih mestih.

6.2.4.22 Stroški blaga, materiala in storitev

Tabela 86: Preglednica stroškov blaga, materiala in storitev po vrstah stroškov

	v 000 EUR	
	JAN-DEC 2016	JAN-DEC 2015
Nabavna vrednost prodanega blaga	280	266
Stroški materiala	13.282	13.679
Stroški transportnih storitev	519	545
Stroški storitev vzdrževanja	1.115	1.113
Stroški najemnin	2.039	1.796
Nadomestila stroškov delavcev	164	236
Stroški plačilnega prometa, bančnih storitev in zavarovalnih	711	712
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	1.361	1.307
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	1.930	2.029
Stroški drugih storitev	10.778	10.104
SKUPAJ	32.179	31.787

Stroški drugih storitev so stroški čiščenja prostorov, najema prostorov, prodajne provizije, študentskega dela, komunalnih storitev, stroški pranja, stroški glasbe, stroški prireditev idr.

6.2.4.23 Stroški dela

Tabela 87: Preglednica stroškov dela

	v 000 EUR	
	2016	2015
Bruto plače	15.482	14.914
Stroški socialnih zavarovanj zaposlenih	2.511	2.407
Drugi stroški dela	3.822	3.375
Skupaj stroški dela	21.815	20.696

Povprečno število zaposlenih v letu 2016 na podlagi delovnih ur je bilo 804,64.

6.2.4.24 Odpis vrednosti

Leta 2016 je bila obračunana amortizacija v višini 6.759 tisoč EUR, od tega 77 tisoč EUR za neopredmetena sredstva, 6.341 tisoč EUR za opredmetena osnovna sredstva, 243 tisoč EUR za drobni inventar ter 98 tisoč EUR za naložbene nepremičnine.

Prevrednotovalni poslovni odhodki za opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva znašajo 29 tisoč EUR. Popravki dvomljivih in spornih terjatev do kupcev po valuti nad 120 dni ter popravke drugih terjatev znašajo 142 tisoč EUR.

6.2.4.25 Drugi poslovni odhodki

Drugi poslovni odhodki v letu 2016 znašajo 1.572 tisoč EUR, od tega so največji strošek prispevek za mestno stavbno zemljišče 463 tisoč EUR, vodni prispevek v višini 902 tisoč EUR, upravne in sodne takse v višini 9 tisoč EUR, štipendije in nagrade dijakom in študentom v višini 70 tisoč EUR ter drugi poslovni odhodki v višini 128 tisoč EUR.

6.2.4.26 Finančni prihodki iz deležev

V finančnih prihodkih iz deležev so izkazani prihodki iz dividend od delnic Zavarovalnice Triglav, d.d., v višini 11 tisoč EUR.

6.2.4.27 Finančni prihodki iz danih posojil

V finančnih prihodkih iz danih posojil so izkazane obresti iz danih kreditov podjetjem v Skupini v višini 3 tisoč EUR in obresti od depozitov, danih drugim, v višini 6 tisoč EUR.

6.2.4.28 Finančni prihodki iz poslovnih terjatev

Finančne prihodke iz poslovnih terjatev predstavljajo obresti do podjetij v Skupini v višini 29 tisoč EUR in obresti do kupcev v višini 5 tisoč EUR.

6.2.4.29 Finančni odhodki iz oslavitve in odpisov finančnih naložb

V letu 2016 smo slabili dolgoročno finančno naložbo v delež družbe v skupini Sava TMC v višini 158 tisoč EUR in naložbo v Turizem Lendava v višini 3 tisoč EUR. Slabitev v naložbe v družbo Sava Turizem d.d. je bila izvedena zaradi negativnega kapitala družbe, ki je nastal po slabitvi terjatve do Save d.d.

6.2.4.30 Finančni odhodki iz finančnih obveznosti

Finančne odhodke iz finančnih obveznosti predstavljajo obresti za najete kratkoročne in dolgoročne kredite pri bankah v višini 1.711 tisoč EUR in obresti iz naslova drugih finančnih obveznosti v višini 24 tisoč EUR, ki v večini predstavljajo pripisane obresti na podlagi aktuarskega izračuna.

6.2.4.31 Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti

Finančne odhodke iz poslovnih obveznosti predstavljajo obresti do dobaviteljev, ki znašajo 1 tisoč EUR.

6.2.4.32 Davek od dobička

Tabela 88: Davek od dobička

	v 000 EUR			
	JAN-DEC 2016	JAN-DEC 2016	JAN-DEC 2015	JAN-DEC 2015
	Stopnja	Znesek	Stopnja	Znesek
Dobiček pred davki		4.587		1.471
Davek od dobička z uporabo uradne stopnje	17%	780	17%	250
Zneski, ki negativno vplivajo na davčno osnovo		798		2.831
- znesek iz naslova zmanjšanja odhodkov na raven davčno prizanih odhodkov		797		2.831
- morebitno ostali zneski, ki vplivajo na povečanje davčne osnove		1		1
Zneski, ki pozitivno vplivajo na davčno osnovo		962		744
- znesek iz naslova zmanjšanja prihodkov na raven davčno prizanih odhodkov		147		313
- znesek iz naslova povečanja odhodkov na raven davčno prizanih odhodkov		141		276
- morebitni ostali zneski, ki vplivajo na zmanjšanje osnove (npr. Znesek dohodkov za katere je že bil odtegnjen davek)		673		156
Davčne olajšave				
- uporabljene, ki vplivajo na zmanjšanje davčne obveznosti		461		881
Davčna izguba				
- uporabljena, ki vpliva na zmanjšanje davčne obveznosti		2.211		1.779
ODMERJENI DAVEK TEKOČEGA LETA	6,5%	298	10,4%	153
Povečanje/zmanjšanje odloženega davka		361		-348
DAVEK VIZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	14,4%	658	-13,3%	-195

6.2.4.33 Preglednica terjatev in obveznosti za odložene davke

Tabela 89: Preglednica terjatev za odložene davke

	v 000 EUR
31.12.2016	Terjatve
Finančne naložbe	3
Rezervacije	104
SKUPAJ	107

	v 000 EUR
31.12.2015	Terjatve
Finančne naložbe	363
Rezervacije	95
SKUPAJ	458

Družba nima obveznosti za odložene davke.

6.2.4.34 Pogojne obveznosti

Tabela 90: Preglednica pogojnih in drugih obveznosti

	v 000 EUR	
	31.12.2016	31.12.2015
Hipoteke	93.936	95.751
Dana jamstva	10.872	6.000
Možne obveznosti po tožbah - denacionalizacija	4.675	4.675
Zastava vrednostnih papirjev	1.304	0
Ostalo - zastava sredstev	1.773	282
SKUPAJ	112.559	106.708

Hipoteke

Vrednost hipotek v višini 93.936 tisoč EUR predstavlja knjigovodska vrednost nepremičnin, danih za zavarovanje kreditov, ki na dan 31. 12. 2016 znaša skupno 40.421 tisoč EUR.

Dana jamstva

V danih jamstvih je zajeto poroštvo Save Turizem d.d. za najeto posojilo hčerinske družbe, bančna garancija, dana za zavarovanje kredita. Stanje kreditov na dan 31. 12. 2016 znaša 5.896 tisoč EUR. Nadalje je vključena dana hipoteka na nepremičnini, katere knjigovodska vrednost znaša 4.578 tisoč EUR, prejeta poroštvo za kredit, ki po stanju na dan 31. 12. 2016 znaša 398 tisoč EUR.

Zastava vrednostnih papirjev

Zajeta je vrednost zastavljenih delnic za zavarovanje posojil v korist bank upnic po MRA.

Ostalo – zastava sredstev

Med ostalimi možnimi obveznostmi v postavki ostalo – zastava sredstev vodimo odstop regresnih terjatev bankam upnicam po MRA in ostale potencialne obveznosti v skupni višini 273 tisoč EUR.

Pojasnila v povezavi s stanjem denacionalizacijskih zahtevkov v družbi Sava Turizem d.d.

a) Zahteva za denacionalizacijo – Höhn - Šarič

Zdravilišče Radenci, d.o.o., je bila ena izmed strank v postopku denacionalizacije upravičencev Höhn - Šarič. Vlagatelji denacionalizacijskega zahtevka so v postopku med drugim zahtevali vrnitev dela nepremičnin zdraviliškega kompleksa. Postopek je bil v letu 2015 pravnomočno zaključen. Na podlagi predloga za izdajo začasne odredbe so bile nepremičnine, ki so predmet postopka, izločene iz lastninskega preoblikovanja podjetja do zaključka postopka denacionalizacije in jih družba Sava Turizem, d.d., vodi izvenbilančno do dokončnega zaključka postopka. Denacionalizacijska zadeva je pravnomočno zaključena. Nepremičnine, ki so bile predmet zadeve so pripadle DSU, s katero potekajo nadaljnji dogovori glede prenosa lastninske pravice na ST za del nepremičnin, pomembnih za poslovanje ST.

b) Zahteva za denacionalizacijo – Wiesler in Purre - Wiesler

Predlagatelja sta dne 23. 12. 2010 pri Okrajnem sodišču v Novem mestu vložila predlog za vrnitev zaplenjenega premoženja v skladu s 145. členom ZIKS in zemljiškoknjižni predlog za zaznambo spora pri nepremičninah, ki so predmet tega postopka, zoper 11 nasprotnih udeležencev, med njimi tudi zoper Zdravilišče Radenci d.o.o.; sodišče je spor zaznamovalo s sklepom z dne 22. 2. 2011.

Okrajno sodišče v Novem mestu je s sklepom z dne 25. 3. 2013 vrnitev zaplenjenega premoženja zavrnilo; to odločbo je potrdilo tudi Višje sodišče v Ljubljani s sklepom opr. št. II Cp 215/2014 z dne 19. 3. 2014. Vrhovno sodišče RS pa je ugodilo reviziji predlagateljev in s sklepom opr. št. II Ips 250/2014 z dne 28. 5. 2015 razveljavilo sklepa sodišč druge in prve stopnje ter zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v novo odločanje.

V ponovnem postopku je sodišče dne 10. 5. 2016 izdalo sklep, za vrnitev zaplenjenega premoženja ponovno zavrnilo; vsaki stranki je naložilo svoje stroške postopka.

Zoper izdano odločbo sta predlagatelja vložila pritožbo v delu, ki se nanaša na zavrnitev predloga za vrnitev zaplenjenega premoženja, ki sta jo dopolnila dne 28. 9. 2016.

V postopku je Sava Turizem d.d. vložila odgovor na pritožbo dne 20. 10. 2016, s katerim je pritožbi predlagateljev v celoti nasprotovala.

Višje sodišče o zadevi še ni odločilo.

c) Zahteva za denacionalizacijo – Čeh

V teku je postopek pred Upravno enoto Radovljica, kjer Ana Jeka Čeh zahteva vračilo zemljišč na območju k. o. Želeče, Sava Turizem d.d. pa je v postopku stranka z interesom. Upravno sodišče je s sodbo opr. št. I U 1049/2014-19 z dne 23. 9. 2015 odpravilo odločbo UE Radovljica in zadevo vrnilo istemu organu v ponovni postopek. UE Radovljica ponovljen postopek vodi pod opr. št. D 321-39/1991, v katerem je bila dne 14. 12. 2016 izdana odločba št. D-321-39/1991-97, s katero je bil zahtevek upravičenke Ane Jeka Čeh za vračilo zemljišč v naravi zavržen.

Uprava družbe ocenjuje, da denacionalizacijski upravičenci v postopku ne bodo uspešni.

6.2.4.35 Vpliv dogodkov na računovodske izkaze po dnevu bilance stanja

- Družba Sava TMC, d.o.o., je obvestila lastnika Sava Turizem d.d. o nastopu insolvence ter predlagala ustrezne ukrepe za odpravo insolvence. Družba Sava TMC, d.o.o., bo pripojena k Savi Turizem d.d.
- Odstop nadzornikov Mirana Krašovca in Aleša Aberška z dnem 20. 3. 2017 in sklic skupščine z imenovanjem novih nadzornikov, ki so: Aleš Škoberne, Tina Pelcar Burgar in Klemen Boštjančič z dnem 21. 3. 2017

6.2.4.36 Preračun kapitala s stopnjo rasti cen življenjskih potrebščin

Tabela 91: Preračun kapitala s stopnjo rasti cen življenjskih potrebščin

	Znesek osnovnega kapitala	% rasti	Izračunan učinek	Poslovni izid, zmanjšan za učinek izračuna
KAPITAL.....preračun po rasti cen življenjskih potrebščin	39.685	-0,10%	-40	3.968

v 000 EUR

6.2.4.37 Povezane stranke

Skladno z zahtevo 545. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) je uprava družbe Sava Turizem d.d. pripravila poročilo o odnosih z obvladujočo družbo in odvisnimi družbami za obdobje od 1. 1. do 31. 12. 2016.

Sava, družba za upravljanje in financiranje, d.d., Dunajska 152, Ljubljana, je nadrejena/obvladujoča družba in ima na dan 31. 12. 2016 99,05-odstotni lastniški delež v družbi Sava Turizem d.d. Sava, d.d. V nadzornem svetu družbe Sava Turizem d.d. je imela na dan 31. 12. 2016 sledeče člane:

- Miran Kraševac, predsednik nadzornega sveta – predstavnik delničarjev
- Mag. Matej Narat, namestnik predsednika nadzornega sveta – predstavnik delničarjev
- Aleš Aberšek, član nadzornega sveta – predstavnik delničarjev

Član nadzornega sveta, Milan Marinič, predstavnik delničarjev je odstopil z mesta člana nadzornega sveta dne 23. 12. 2016.

Družba Sava TMC, d.o.o., je bila do 29. 10. 2013 hčerinska družba obvladujoče družbe Sava, d.d. Od 30. 10. 2013 dalje je družba v 100-odstotni lasti družbe Sava Turizem d.d. in je torej od nje odvisna družba.

Družba Sava Turizem d.d. je od 24. 4. 2013 100-odstotna lastnica družbe Sava Zdravstvo, d.o.o., od 14. 2. 2014 je 85-odstotna lastnica družbe Cardial d.o.o., od 22. 1. 2015 je 30-odstotna lastnica družbe BLS Sinergije, d.o.o., in od 25. 8. 2016 je 50 % lastnica zasebnega zavoda Srednje Evropski Izbobraževalni Center (SEIC), Moravske Toplice. Ustanovili sta ga družbi Sava Turizem d.d. in Cardial d.o.o.

Družbe Sava Zdravstvo d.o.o., Sava TMC, d.o.o., Zavod SEIC in Cardial d.o.o. so odvisne družbe Sava Turizem d.d., Družba BLS Sinergije, d.o.o., pa je pridružena družba. Družba Sava Zdravstvo d.o.o. v letu 2016 ni poslovala.

V poročilu so prikazani posli s povezanimi družbami, ne pa tudi posli s pridruženo družbo.

Poročilo se nanaša na posle, ki jih je družba v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2016 sklenila z obvladujočo družbo, ter na posle, ki jih je družba v istem obdobju sklenila s povezanimi družbami.

Opis pravnih poslov, ki jih je družba v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2016 sklenila z obvladujočo družbo Sava, d.d.

Pravni posli sklenjeni z obvladujočo družbo v predmetnem obdobju so:

- storitve koriščenja blagovne znamke, notranjerevizijske storitve, IT storitve skupaj s telefonskimi storitvami in mobilno telefonijo
- vzpostavitev regresne terjatve do Save d.d. na podlagi poplačila hipotekarne obveznosti za posojilo Save d.d., ki je bilo najeto pri Pokojninski družbi A, d.d.
- odpis terjatev

Posli in razmerja družbe Sava Turizem d.d. z obvladujočo družbo Sava, d.d., na podlagi pogodb, sklenjenih v preteklih letih, ki se pojavljajo v izkazu stanja družbe:

- dano kratkoročno posojilo
- dane hipoteke/jamstva

S pričetkom postopka prisilne poravnave nad Savo, d.d., dne 10. 6. 2015 se je pobotala vrednost danega posojila družbi Sava, d.d., ki je bilo družbi dano 31. 12. 2013, z vrednostjo kratkoročne poslovne obveznosti in pripadajočimi obrestmi v višini 954 tisoč EUR. Nova vrednost danega posojila se je tako zmanjšala na 3.131 tisoč EUR. V letu 2015 smo posojilo še dodatno oslabili na vrednost 889 tisoč EUR, kolikor se pričakuje, da bo vrnjeno. Po pravnomočnem sklepu prisilne poravnave Save d.d. se je posojilo odpisalo v višini 1.818 tisoč EUR, tako da po stanju 31. 12. 2016 znaša višina terjatve za posojilo 1.313 tisoč EUR, popravek terjatve pa 424 tisoč EUR. Posojilo je zavarovano z 2.544 delnicami Gorenjske banke, d.d. Na podlagi potrjene prisilne poravnave ga je Sava d.d. obvezana poravnati do 30. 11. 2019.

Družbi Sava Turizem d.d. in Sava TMC, d.o.o., sta bili zaradi preprečitve unovčenja hipoteke na nepremičninah Grand hotel Toplice, restavracija Panorama in hotel Savica do 30. 9. 2016 primorani v celoti poplačati zapadlo kreditno obveznosti družbe Sava, d.d., do Pokojninske družbe A, d.d. (PDA), za kar je bil s PDA sklenjen sporazum o poplačilu. Za poplačilo hipotekarnega dolga sta družbi dne 30. 9. 2016 najeli dolgoročen kredit pri Gorenjski banki, d.d., po pogojih iz MRA v višini 6.250 tisoč EUR, od tega je Sava Turizem d.d. najela kredit v višini 1.445 tisoč EUR. Kredit Save Turizem d.d. je zavarovan z zastavo lastnih nepremičnin (hotel Savica) in z zastavo Grand Hotela Toplice z Restavracijo Panorama v lasti Save TMC, d.o.o. Vzpostavljeno je bilo dodatno zavarovanju vseh bank upnic Save Turizem d.d. po MRA z zastavo Grand Hotela Toplice s Panoramo v lasti Save TMC, d.o.o., zastavo regresne terjatve do Save d.d. iz naslova poplačila PDA v višini 1,5 mio EUR in z zastavo 4.375 delnic Gorenjske banke, d.d.

Za poplačilo obveznosti izkazuje Sava Turizem d.d. v bilanci stanja terjatev do Save d.d. v višini 1.500 tisoč EUR. Terjatev je zavarovana s 4.375 delnicami Gorenjske banke, d.d., zato terjatev ob koncu leta ni bila slabljena.

Opis pravnih poslov, ki jih je družba v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2016 sklenila z odvisno družbo Sava TMC, d.o.o.

Poslovni odnosi med družbo Sava TMC, d.o.o., ter družbo Sava Turizem d.d. se v letu 2016 nanašajo na storitve najema poslovnih prostorov in nepremičnin, računovodske storitve in storitve prefakturiranja na podlagi sklenjenih pogodb z dobavitelji v preteklih letih.

Za obveznosti Save TMC, d.o.o., do Save Turizem d.d. iz naslova dobropisa za najemnine v letu 2015 in iz naslova obveznosti obnove fasade je bil v letu 2015 sklenjen dogovor o poravnavi obveznosti, s katerim je predvideno mesečno odplačilo obveznosti in se nadaljuje tudi v letu 2016.

Na dan 31. 12. 2016 družba Sava TMC, d.o.o., izkazuje v izvenbilanci dane hipoteke, ki izvirajo iz poslov sklenjenih s Sava Turizem d.d. v preteklih letih. Za zavarovanje posojilnih obveznosti družbe Sava Turizem d.d. je na nepremičnini Grand Hotel Toplice in Restavraciji Panorama na Bledu, katerih knjigovodska vrednost na dan 31. 12. 2016 znaša 8.311 tisoč, ustanovljena hipoteka v korist SKB d.d. in Gorenjske banke, d.d. Stanje neodplačanega dela posojil znaša na dan 31. 12. 2016 485 tisoč evrov. S hipoteko na Grand Hotelu Toplice na Bledu jamči Sava TMC, d.o.o., tudi za kredit Save Turizma d.d. pri Gorenjski banki, d.d., in bankam upnicam po MRA. Na drugi strani je Sava Turizem d.d. za zavarovanje posojila, najetega s strani Save TMC, d.o.o., pri Gorenjski banki, d.d., zastavila hotel Savica na Bledu in izdala jamstvo v višini najetega posojila.

Opis pravnih poslov, ki jih je družba v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2016 sklenila z odvisno družbo CARDIAL, d.o.o.

Poslovni odnosi se nanašajo na zdravstvene storitve in obračun uporabe blagovne znamke Sava.

Opis pravnih poslov, ki jih je družba v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2016 sklenila z zavodom SEIC, Moravske Toplice

Poslovni odnosi se nanašajo na storitve najema poslovnih prostorov, storitve kontrolinga, IT storitve ter stroškov telefonije in plačilo letnega prispevka ustanovitelja.

Tabela 92: Preglednica vrednosti poslov v obdobju od 1. 1. do 31. 12. 2016 z obvladujočo družbo ter povezanimi družbami:

v EUR

Družba	Prodaja	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	Stroški	Finančni prihodki iz danih posojil	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	Finančni odhodki iz oslabilve finančne naložbe	Pasivne časovne razmejitve - obračunane obresti
SAVA TMC, d.o.o., Ljubljana	7.200		1.550.952		28.941			
CARDIAL d.o.o., Ljubljana	64.303							
SAVA IT, d.o.o., Kranj	226							
SAVA d.d., Ljubljana	58.382		570.672	1.284				
SEIC	1.050		8.934					
Skupaj	131.161		2.130.558	1.284	28.941	0	0	0

Pojasnilo:

- prihodki od prodaje: prihodki družbe, zaračunani odvisnim oziroma obvladujoči družbi
- stroški iz poslovanja: stroški družbe, ki se nanašajo na odvisno oziroma obvladujočo družbo
- finančni prihodki: finančni prihodki družbe, ustvarjeni s finančnimi in poslovnimi transakcijami z odvisno oziroma obvladujočo družbo

Tabela 93: Preglednica stanja terjatev in obveznosti na dan 31. 12. 2016 do obvladujoče družbe in povezanih družb

v EUR

Družba	Dolgoročna posojila - slabitev	Kratkoročne poslovne terjatve	Dolgoročna posojila družbam v skupini	Kratkoročne poslovne obveznosti	Dani avansi
SAVA TMC, d.o.o., Ljubljana		755.612			8.066
CARDIAL d.o.o., Ljubljana		16.209			
SAVA IT, d.o.o., Kranj		49			
SAVA d.d., Ljubljana	-424.243	11.553	2.813.258	54.876	
SEIC		1.177			
Skupaj	-424.243	784.600		54.876	8.066

Pojasnilo:

- kratkoročna posojila: posojila družbe dana obvladujoči družbi in regresna terjatev
- kratkoročna posojila – slabitev: slabitev posojila družbe danega obvladujoči družbi
- kratkoročne poslovne terjatve: poslovne terjatve družbe do odvisne oziroma obvladujoče družbe
- kratkoročne poslovne obveznosti: redne poslovne obveznosti
- dani avansi: dani avansi družbe odvisni družbi in naslova najemnin

6.2.4.38 Podatki o skupinah oseb

Skupni bruto prejemki članov uprave so leta 2016 znašali 149 tisoč EUR. Navedeni znesek je sestavljen iz bruto prejemkov od plač, povračil stroškov, regresa ter bonitet.

Tabela 94: Preglednica prejemkov uprave

Ime in priimek	Bruto znesek prejemkov iz naslova plač	Bruto znesek prejemkov iz naslova nagrad	Bruto znesek prejemkov iz naslova povračil stroškov	Bruto znesek prejemkov iz naslova zavarovalnih premij	Skupaj prejemki v bruto znesku
Prebil Andrej do 29.02.2016	32	21	0,24	1	53
Balažič Renata	136	19	0,96	4	160
Simonič Borut	117	19	0,97	3	140
SKUPAJ	285	59	2	8	354

Do spodnjih skupin oseb družba ne izkazuje terjatev in dolgov.

Bruto prejemki zaposlenih po individualni pogodbi – brez članov uprave – so leta 2015 znašali 5.475 tisoč EUR. Prejemki so sestavljeni iz bruto prejemkov od plač ter drugih prejemkov (regresa in rednih odpravnin).

Prejemki članov nadzornega sveta so leta 2016 znašali 77 tisoč EUR bruto. Znesek sestavljajo sejnine, določene s sklepom skupščine.

Tabela 95: Preglednica prejemkov članov nadzornega sveta

Ime in priimek	v 000 EUR			
	SEJNINE	PLAČILO ZA OPRAVLJANJE FUNKCIJE	POVRAČILA STROŠKOV	SKUPAJ
Aberšek Aleš - član	0	10	0	10
Sabo Tomislav - član	0	12	0	12
Vidic Anton - član	0	11	0	11
Narat Matej - namestnik predsednika	0	14	0	14
Andolšek Andrej - namestnik do 02.02.2016	0	2	0	2
Marinič Milan član	0	11	0	11
Kraševc Miran- predsednik	0	17	0	17
SKUPAJ		77	0	77

6.2.5 Razkritje poslov z izbranim revizorjem

Strošek revizije računovodskih izkazov družbe za leto 2016 po pogodbi z družbo Deloitte Revizija d.o.o. znaša 39 tisoč EUR, strošek drugih nerevizijskih storitev pa je 2 tisoč EUR in se nanaša na druge strokovne storitve.

6.3 Izjava uprave za družbo Sava Turizem d.d.

Uprava družbe potrjuje računovodske izkaze družbe Sava Turizem d.d. za leto, končano na dan 31. 12. 2016.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno upoštevane ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2016.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodenje računovodstva, vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega nadzora, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Na osnovi 545. in 546. člena Zakona o gospodarskih družbah je uprava družbe podala poročilo o razmerjih z obvladujočo družbo in drugimi odvisnimi družbami v Skupini, v katerem je ugotovila, da družba Sava Turizem d.d. na osnovi okoliščin, ki so ji bile znane v trenutku, ko je bil opravljen pravni posel, ocenjuje, da so bili pravni posli sklenjeni z ustrezno protidajatvijo, zato premoženje družbe Sava Turizem d.d. ni bilo neposredno zmanjšano. Nadalje ocenjuje, da v letu 2016, razen navedenih izjem, ni bilo dejanj, ki bi jih družba storila ali opustila na pobudo ali v interesu obvladujoče družbe. Uprava družbe v svojem poročilu izrecno navaja naslednje izjeme, izvedene v okviru izvajanja poslovne politike in usmeritev na področju upravljanja virov financiranja na ravni Poslovne skupine Sava in skladno z zahtevami bank upnic v pogajanjih o reprogramu finančnih obveznosti in preteklimi posli:

- Sava Turizem je terjatev v višini 3.231 tisoč EUR, iz naslova v preteklosti danih posojil Savi, d.d., v letu 2016 odpisala v višini 1.918 tisoč EUR, tako, da na dan 31.12.2016 terjatev znaša 1.313 tisoč EUR. Odpis je posledica zaključka prisilne poravnave Save, d.d., kjer je Sava Turizem bila ena od upnic. Posojilo je zavarovano z 2.544 delnicami Gorenjske banke, d.d. Na podlagi potrjene prisilne poravnave Sava d.d. ga je le-ta obvezna poravnati do 30. 11. 2019.
- Družba Sava Turizem je najela dolgoročni kredit v višini 1.445 tisoč EUR za poplačilo dela hipotekarnega dolga do Pokojninske družbe A, d.d. Posel izhaja iz leta 2008, ko je Sava, d.d. za najem posojila zastavila takrat premoženje v njeni lasti. Pri reševanju nastale situacije uprava Save Turizem d.d. ni imela boljše alternative. Za poplačilo obveznosti v bilanci stanja izkazuje terjatev do Save d.d. v višini 1.500 tisoč EUR. Terjatev je zavarovana s 4.375 delnicami Gorenjske banke, d.d., zato terjatev ob koncu leta ni bila slabljena. Navedeno regresno terjatev in delnice Gorenjske banke, d.d. prejete v zastavo, je družba Sava Turizem d.d. zastavila v korist bank upnic po MRA. Sava Turizem d.d. je v korist banke vzpostavila hipoteko na hotelu Savica na Bledu in

banki zagotovila jamstvo za zavarovanje posojila, ki ga je najela odvisna družba Sava TMC, d.o.o. v višini 4.805 tisoč EUR za poplačilo hipotekarne obveznosti do Pokojninske družbe A, d.d.

Borut Simonič
član uprave

Renata Balažic
predsednica uprave

6.4 Poročilo neodvisnega revizorja za družbo Sava Turizem d.d.

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenia
VAT ID: SI62560085

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Fax: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Sava Turizem d.d.

Mnenje

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe Sava Turizem d.d. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2016, izkaz poslovnega izida, izkaz vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31.12.2016 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS)..

Osnova za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so podrobneje opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov* našega poročila. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in izpolnjevanje vseh drugih etičnih obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje.

Poudarjanje zadev

Pogojne obveznosti

Kot je navedeno v pojasnilu 6.2.4.34. Pogojne obveznosti, so proti družbi sproženi različni zahtevki za denacionalizacijo. Ker ni možno zanesljivo oceniti prihodnjih obveznosti niti napovedati verjetnosti poravnave obveznosti, niso izpolnjeni pogoji za pripoznavanje rezervacij. Pričakuje se dolgotrajni proces razreševanja zahtevkov, ki lahko pomembno vplivajo na prihodnje poslovanje družbe. Računovodski izkazi ne vsebujejo morebitnih popravkov, ki bi utegnili biti posledica negotovosti, kot je podrobneje navedena v pojasnilu 6.2.4.34.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo kasneje. Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije.

Naša odgovornost v povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je druge informacije prebrati in pri tem presoditi, ali so pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, oziroma ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Prav tako ocenimo, ali so druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi, predvsem, ali so z njimi skladne z vidika uradnih zahtev in postopka

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see <http://www.deloitte.com/sj> for a more detailed description of DTTL and its member firms.

In Slovenia the services are provided by Deloitte revizija d.o.o. and Deloitte svetovanje d.o.o. (jointly referred to as "Deloitte Slovenia") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenia is one of the leading professional services organizations in the country providing services in audit, tax, consulting, financial advisory and legal services, through over 100 national and foreign professionals.

Deloitte revizija d.o.o. - The company is registered with the Ljubljana District Court, registration no. 1647105 - VAT ID SI62560085 - Nominal capital EUR 74,214.30.

© 2016. Deloitte Slovenia

za pripravo drugih informacij v kontekstu pomembnosti, torej ali bi lahko kakršnakoli neskladnost s temi zahtevami vplivala na presoje, ki temeljijo na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov in v obsegu, v katerem to lahko ocenimo, poročamo o naslednjem:

- Druge informacije, ki opisujejo dejstva, ki so predstavljena tudi v računovodskih izkazih, so v vseh pomembnih pogledih skladne z računovodskimi izkazi.
- Druge informacije so pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo oziroma predpisi.

Poleg tega smo dolžni na podlagi našega znanja in razumevanja družbe, ki smo ju pridobili med revizijo, poročati tudi o tem, ali druge informacije vsebujejo kakršnekoli pomembno napačne navedbe dejstev. Na podlagi izvedenih postopkov v povezavi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili, pomembno napačnih navedb dejstev nismo zaznali.

Odgovornosti posloводства in nadzornega sveta za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s SRS in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov odgovorno za oceno sposobnosti družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, za razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje oziroma nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzor nad procesom računovodskega poročanja v družbi.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naš cilj je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, da računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, ki pa ni jamstvo, da bo revizija v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) vedno odkrila pomembno napačne navedbe, če te obstajajo. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in se smatrajo za pomembne, če je mogoče upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odziv na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili pomembno napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je večje od tveganja neodkritja pomembno napačne navedbe zaradi napake, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, zavajajoče prikazovanje ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, ki so pomembne za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v spodobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, naše mnenje prilagoditi. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila, vendar poznejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.

- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ocenimo, ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Nadzorni svet med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in časovnem okviru revizije ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 17.3.2017

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

SAVA

HOTELS & RESORTS